اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۱۶ دی ۱۴۰۲
• ۲۳ جمادی‌الثانی ۱۴۴۵
• ۶ ژانویه ۲۰۲۴

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۸۰۱ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۴۸۳ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

دکتر ناصری، مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی

کشت فراسرزمینی
آدرس غلط برای رشد کشاورزی در کشور

۱۴

سرمقاله

کجای جاده دلارزدایی ایستاده‌ایم

۲

صنعت خودرو و نرخ دلار

۴

یادداشت‌های امروز

سیاست‌های اشتباه ارزی به زیان تولید

۶

انتظار ایران از عمان چیست؟

۸

گفت‌وگوها

دلارزدایی در ایران صوری است

۲

در عصر تحریم، دلارزدایی اجتناب‌ناپذیر است

۱۲

پرونده

سراب دلارزدایی

بودجه، نیازمند اصلاحات ساختاری ۴
مرگ خاموش معادن ۵
دلار ۵۰ هزارتومانی تشویق ندارد ۶
بند ناف دلار دور گردن تجارت ۸
پای مسکن در زنجیر دلار ۹
تحریم بحران ارزی را به ابربحران تبدیل کرد ۱۱
نوسان ارز، سنگ راه دانش‌بنیان‌ها ۱۳
لرزه بر تن دلار می‌افتد؟ ۱۵
الزامات و پیامدهای دلارزدایی ۱۶

الکتروژن بزرگ‌ترین تولیدکننده الکتروموتور خانگی و صنعتی

الکتروژن

شرکت الکتروژن به عنوان بزرگ‌ترین عرضه‌کننده الکتروموتورهای خانگی و صنعتی با طراحی و تولید بیش از پنجاه مدل موتور، متنوع‌ترین سبد محصول حال حاضر کشور را در اختیار کلیه مصرف‌کنندگان داخلی و خارجی قرار داده است.

این شرکت در جایگاه یکی از مهم‌ترین قطب‌های صنعتی ایران از سال ۱۳۶۹ فعالیت خود را آغاز نمود و هم‌اکنون با در اختیار داشتن بیش از ۱۵۰۰ نیروی متخصص و توانمند در فضایی به وسعت ۱۶۵هزار مترمربع، در استان تهران فعالیت می‌کند.

الکتروژن با تکیه بر ظرفیت‌های عظیم تولیدی و پیشینه‌ای درخشان در امر صادرات به کشورهای منطقه، رویکردی توسعه‌محور، عملگرا و مبتکرانه را جهت نفوذ به سایر بازارهای معتبر جهانی دنبال می‌کند.

الکتروژن همواره به دنبال خلق محصولاتی اثرگذار هست، محصولاتی که می‌توانند با بهبود کیفیت زندگی در جوامع دور و نزدیک، تحولی شگرف ایجاد کنند.

دست‌یابی به این هدف تنها با نواندیشی و نوآوری ممکن است در آیین افتتاح خط تولید الکتروموتورهای راندمان بالا و کم‌مصرف در مجموعه الکتروژن با حضور وزیر صمت انجام شد.

وزیر صمت در بازدید از خط توسعه الکترو موتورهای راندمان بالا و کم مصرف کولر آبی شرکت الکتروژن (تولیدکننده الکترو موتورهای AC و BlDC) افزود: کارخانجات محل تولید است در واحد تولیدی الکتروژن، اتفاق مبارک، رویکرد بهره‌وری است.

امروز افزایش و بهبود بهره‌وری مسئله اول دنیاست و از اولویت‌های وزارت صمت است.

محصولات این شرکت با رویکرد بهبود بهره‌وری توسعه پیدا کرده‌اند و به مدیران شرکت‌ها توصیه کردم بهبود بهره‌وری را اولویت و خود را آماده ورود به این حوزه کنند.

ما به سمت برقی‌سازی در حرکت هستیم

این کارخانجات در رویکرد برقی‌سازی به خصوص در حمل‌ونقل برقی می‌توانند راهگشا باشند و با برقراری این ارتباط می‌توان به سوی افق‌های روشن حرکت کرد.

همچنین در حاشیه این افتتاحیه نیز وزیر صمت از بانوان شاغل در واحد صنعتی با اهدای شاخه گل تقدیر کرد.

این واحد تولیدی تولیدکننده موتورهای برقی یونیورسال با ظرفیت ۶میلیون دستگاه است که در زمینی به مساحت ۱۶ هکتار و با زیربنای ۱۰ هکتار در شهرستان اسلامشهر قرار دارد.

الکتروژن با میزان سرمایه‌گذاری ثابت به روز شده ۱۵هزار میلیارد ریالی(تا سال ۱۴۰۱)، برای ۱۶۰۰ نفر شغل به وجود آورده است.

میزان سرمایه‌گذاری انجام شده در این طرح توسعه‌ای ۱۵۰۰ میلیارد ریال است که ۲۰۰ شغل جدید به وجود آورده است.

الکتروژن مسیری به آینده

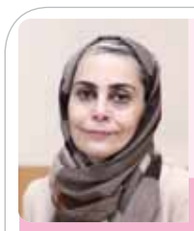
A PATH TO THE FUTURE

امروز با تکیه بر آگاهی جمعی و ظرفیت‌های فنی در جایگاه بزرگ‌ترین تولید کننده الکتروموتورهای صنعتی و خانگی ایران ایستاده‌ایم و فردا برترین تولید کننده الکتروموتور در منطقه خواهیم بود.

سرمقاله

کجای جاده دلارزدایی ایستاده‌ایم

عاطفه خسروی
مدیر مسئول

صندوق بین‌المللی پول در جدیدترین گزارش خود از سقوط جایگاه دلار امریکا در ذخایر ارزی بانک‌های مرکزی جهان در سه‌ماهه سوم سال ۲۰۲۳ میلادی خبر داد. براساس این گزارش، سهم دلار در ذخایر بانک‌های مرکزی جهانی به کمتر از ۶۰ درصد کاهش یافته است که نشان از شتاب روند دلارزدایی در سراسر جهان دارد. سهم دلار در ذخایر بانک‌های مرکزی جهان در سال ۲۰۰۰، تقریبا ۷۰ درصد بود.

با این حال، دلار همچنان بزرگ‌ترین ارز ذخیره جهان است و پس از آن یورو با سهم ۱۹.۶ درصدی و ین ژاپن با سهم ۵.۵ درصدی در رده‌های بعدی قرار گرفته‌اند.

کمرنگ شدن نقش دلار در یک اقتصاد، نیازمند اقداماتی است که از شناسایی کارکردهای دلار در گام نخست آغاز می‌شود و به اتخاذ راه‌حل‌های مناسب برای یافتن ارز جایگزین و در نهایت، بکارگیری ارز جایگزین در معاملات اقتصادی می‌انجامد. از سوی دیگر، محدودیت‌های ناشی از تحریم یکی از مهم‌ترین دلایل کشورهای متقاضی دلارزدایی است و ایران نیز برای کمرنگ کردن نقش این ارز قدرتمند در اقتصاد دست به اقداماتی زده است.

مصوبه تغییر فعالیت‌های ارزی از دلار به یورو، برای نخستین‌بار در سال ۱۳۸۵ مطرح و با تصویب شورای اقتصاد زمینه اجرایی شدن تغییر سبد ارزی و معاملاتی کشور فراهم شد. طبق مصوبه دولت مبنی بر استفاده از پایه پولی ریال/یورو، این بند در تدوین بودجه ۱۳۸۶ لحاظ و به یکی از ویژگی‌های سند دخل و خرج سال ۱۳۸۶ بدل شد، هرچند بنا به دلایل متعدد این مصوبه اجرایی نشد. در تمام این سال‌ها نیز هرازچندگاهی اعمال سیاست‌های دلارزدایی در دستور کار دولت‌های مختلف قرار گرفت، اما در حد ارائه برنامه و نطق‌های سخنرانی باقی ماند. در تازه‌ترین اقدام جایگزینی یورو به‌جای دلار در بودجه ۱۴۰۳ تصویب شده تا به‌زعم دولت، گام جدی‌تری در اجرای سیاست «دلارزدایی» برداشته شود، هرچند این اقدام با نظرات موافق و مخالف بسیاری همراه است و برخی آن را در حد شعار و ناشی از سیاست‌زدگی می‌دانند.

بااین‌همه اجرای این سیاست، مستلزم شناسایی دقیق جایگاه دلار در اقتصاد ایران و بکارگیری الزاماتی است که پیش از بررسی این الزامات به نقش دلار در ۴ دهه اخیر اقتصاد ایران می‌پردازیم.

در سال ۱۳۵۷ و پس از وقوع انقلاب اسلامی، باتوجه به وقایع پیش‌آمده و التهابات سیاسی و شرایط روانی ناشی از تغییر مدیریت سیاست‌گذاری اقتصادی، درآمدهای ارزی کشور با ابهام مواجه شد. وقوع حمله خارجی و جنگ تحمیلی در فاصله کمی پس از انقلاب ۵۷ نیز بر تشدید این شرایط افزود. مجموع این قضایا باعث شد نرخ ارز با جهش چشمگیری در سال ۵۷ مواجه شود.

داده‌های سری زمانی بانک مرکزی مربوط به نرخ ارز در بازار غیررسمی نشان می‌دهد که در نخستین سال‌های پس از وقوع انقلاب، نرخ ارز جهش یافت و از ۷ به ۱۰ تومان رسید. به این ترتیب، نخستین شوک ارزی اقتصاد کشور با ۴۰ درصد افزایش نرخ ارز در سال ۵۷ به وقوع پیوست. این روند افزایشی نرخ دلار در بازار ایران در ۴ دهه گذشته ادامه داشت و هرچند در برخی دولت‌ها بازار با ثبات بیشتری همراه بود، اما در نهایت رکود قیمتی دلار در سال ۱۴۰۱ شکست. دلار صرافی ملی با رنج قیمتی ۲۷هزار تومان سال ۱۴۰۱ را آغاز کرد و این نرخ در پایان همین سال به ۴۹هزارتومان رسید، اما این سقف قیمتی در روزهای پایانی سال به کانال ۶۰هزار تومان رسید. سال ۱۴۰۲ نیز نرخ این ارز مرجع در کانال ۵۰هزار تومان جا خوش کرده است.

اعداد و ارقام یادشده در کنار حجم مبادلات تجاری با دلار و تاثیر دلار در کاهش ارزش پول ملی ایران، نشان از سلطه دلار در اقتصاد ایران دارد؛ هرچند مقامات پولی و بانکی بر کاهش حجم دلار در سبد ارزی ایران تاکید داشته و برنامه‌هایی نیز در این راستا ارائه داده‌اند.

بااین‌همه برای تحقق سیاست دلارزدایی، پیدا کردن جایگزین برای مبادلات اقتصاد بین‌الملل از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. اتاق بازرگانی تهران در گزارشی به شاخص‌هایی که یک ارز را تبدیل به ارز جهانی می‌کند، پرداخته است. براساس نتایج این گزارش، برای جهانی شدن یک ارز، باید ۸ متغیر و ویژگی اصلی، از جمله سهم ارز موردنظر از تجارت جهانی، از تولید ناخالص داخلی جهان، از وام‌های فرامرزی، از اوراق بدهی بین‌المللی، از تراکنش‌های خارجی براساس حجم معاملات فارکس و از ذخایر ارز خارجی کشورها و پرداخت‌های انجام‌شده از طریق سیستم پرداخت بین‌المللی سوئیفت مورد بررسی قرار گیرند.

بر اساس آخرین آمارها، دلار امریکا در تمامی ۸ شاخص فوق در رتبه نخست ارزهای جهان قرار دارد و هنوز هیچ ارزی قادر به رقابت با این ارز مرجع نیست.

در نگاهی دیگر تغییر ارز مرجع و کاهش قدرت دلار در اقتصاد ایران نیز مستلزم اجرای سیاست‌هایی مانند «توسعه و تقویت بازار مبادله ارز و طلا و افزایش پیمان‌های پولی چندجانبه است. حال قضاوت اینکه اقتصاد ایران در کجای جاده دلارزدایی قرار گرفته است و تا چه حد، توان اجرای این سیاست وجود دارد، با کارشناسان.

پیام تسلیت رهبر انقلاب اسلامی در پی حادثه تروریستی در کرمان

جنایتکاران بدانند که سربازانِ راه سلیمانی رذالت و جنایت آنان را تحمل نخواهند کرد

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای درپی شهادت جمعی از زائران مزار شهید سلیمانی در حادثه تروریستی در مسیر گلزار شهدای کرمان پیامی صادر کردند.

متن پیام رهبر انقلاب اسلامی به شرح زیر است:

بسم الله الرّحمن الرّحیم

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، دشمنان شرور و جنایتکار ملت ایران، بار دیگر فاجعه آفریدند و جمع زیادی از مردم عزیز را در کرمان و در فضای معطّر مزار شهیدان، به شهادت رساندند.

ملت ایران عزادار شد و خانواده‌های زیادی در سوگ جگر گوشگان و عزیزان خود غرق ماتم شدند. جنایتکاران سنگدل نتوانستند عشق و شوق مردم به زیارت مرقد سردار بزرگشان شهید قاسم سلیمانی را تحمل کنند. بدانند که سربازانِ راه روشن سلیمانی هم رذالت و جنایت آنان را تحمل نخواهند کرد. چه دست‌های آلوده به خون بیگناهان و چه مغزهای مفسد و شرارت‌زا که آنان را به این گمراهی کشانده‌اند، از هم اکنون آماج قطعی سرکوب و مجازات عادلانه خواهند بود. بدانند که این فاجعه‌آفرینی پاسخ سختی در پی خواهد داشت باذن‌الله.

اینجانب در عزای خانواده‌های مصیبت دیده با آنان همدل و همراهم و صبر و تسلّای آنان را از خداوند متعال مسألت می‌کنم. روح مطهر شهیدان ان‌شاءالله میهمان بانوی دو عالم و مادر شهیدان حضرت صدیقه‌ی طاهره سلام الله علیها است. با مجروحان حادثه همدردی میکنم و شفای آنان را از درگاه الهی خواستارم.

سیّدعلی خامنه‌ای

۱۳/۱۰/۱۴۰۲

رئیسی: زمان و مکان انتقام از دشمن را نیروهای ما تعیین خواهند کرد

رئیس جمهور با طرح این سوال که دلیل حقد و کینه دشمنان نسبت به حاج‌قاسم سلیمانی چیست، گفت: دشمن پس از اینکه با سوءاستفاده از نام یهود رژیم غاصب اسرائیل را در منطقه ایجاد کرد، به‌دنبال این بود که به‌نام اسلام جریان دست‌پرورده داعش را تحت عنوان خلافت اسلامی در عراق و سوریه روی کار بیاورد، اما حاج قاسم کار بزرگی کرد و برنامه دشمن را برهم زد.

به گزارش ایسنا، سیدابراهیم رئیسی پیش از ظهر جمعه در جریان سفر به استان کرمان و در آیین وداع و تشییع شهدای جنایت تروریستی گلزار شهدای کرمان، با بیان اینکه مردم بصیر، انقلابی و حاضر در صحنه کرمان همواره در عرصه آزمون‌های مختلف عملکرد درخشانی داشته‌اند، تصریح کرد: سردار قاسم سلیمانی، نه تنها برای کرمانی‌ها، بلکه برای ایران اسلامی و امت اسلامی مایه افتخار است.

رئیس‌جمهور با طرح این سوال که دلیل حقد و کینه دشمنان نسبت به حاج‌قاسم سلیمانی چیست و چرا دشمنان نسبت به نام، راه و حتی زائران او تا این حد کینه دارند، افزود: دشمن می‌خواست بعد از ایجاد رژیم غاصب و جعلی اسرائیل و ۷۵ سال ظلم به مردم فلسطین، جنایت دیگری را در منطقه آغاز کند؛ آنها پس از اینکه با سوءاستفاده از نام یهود رژیم غاصب اسرائیل را در منطقه ایجاد کردند، به‌دنبال این بودند که به‌نام اسلام جریان دست‌پرورده داعش را تحت عنوان خلافت اسلامی در عراق و سوریه روی کار بیاورند، اما حاج قاسم کار بزرگی کرد و برنامه دشمن را برهم زد.

رئیسی اظهار کرد: حاج قاسم ابتدا جریان مقاومت را در منطقه پی‌ریزی کرد به نحوی که عرصه بر رژیم صهیونیستی تنگ آمد و آنها احساس کردند که نیروهایی مقتدر و مصمم اطراف آنها را گرفته‌اند و دیگر نمی‌توانند به جنایات‌شان ادامه دهند و مجبور به توقف جنایات و عقب‌نشینی شد؛ در نتیجه همین روند بود که جهانیان برای اولین بار در اخبار شنیدند که اسرائیل از جنوب لبنان عقب‌نشینی کرده و پس از آن خبرهای شکست و عقب‌نشینی‌های این رژیم در نبردهای مختلف مکررا به گوش رسید.

رئیس‌جمهور با اشاره به اینکه امروز در صدمین روز از مقاومت فلسطینیان مقاوم، مظلوم و مقتدر غزه قرار داریم، گفت: هر تحلیلگری اگر بخواهد درست تحلیل کند باید ببیند که رژیم صهیونیستی تا بن‌دندان مسلح با پشتیبانی قدرت‌های غربی پس از ۱۰۰ روز در برابر نیروی مقاومتی که به شکل مصطلح نه نیروی هوایی دارد و نه نیروی دریایی و فقط یک نیروی زمینی محدود و البته نیروی ایمان قوی دارد، مستاصل شده است.

رئیسی با تاکید بر اینکه اگر همین امروز بخواهیم محاسبه کنیم، فلسطین پیروز و رژیم صهیونیستی شکست‌خورده میدان است، خاطرنشان کرد: بزرگان مقاومت شهید قاسم سلیمانی را شهیدالقدس نامیدند، چراکه آنچه امروز از مقاومت و پیروزی‌های او می‌بینیم حاصل مجاهدت‌ها و حمایت‌های حاج قاسم است؛ مجاهدت‌های همه فلسطینیان و لبنانی‌ها، حماس، جهاد اسلامی و حزب‌الله قابل تقدیر است، اما نقش حاج قاسم در حمایت از مقاومت نیز بی‌بدیل بوده است.

رئیس‌جمهور اضافه کرد: حاج قاسم با تمام توان و نیرو و با بهره‌گیری از ظرفیت نیروهای منطقه شبانه‌روز تلاش کرد جریان شیطانی و دست‌ساخته آمریکایی‌ها یعنی داعش در عراق و سوریه و دیگر نقاط منطقه پا نگیرد، لذا باید با اطمینان گفت که امنیت امروز منطقه و به خصوص غرب آسیا مرهون مجاهدت‌های شهید سلیمانی است.

رئیس‌جمهور با بیان اینکه شهید سلیمانی علاوه بر تسخیر بسیاری از عرصه‌ها به اراده خدای متعال دل‌های مردم را نیز به تسخیر محبت خود درآورد، افزود: حاج قاسم سلیمانی وصیت کرده بود که برای او گنبد و بارگاه نسازند و بر سنگ مزارش هم عنوان سرباز را حک کنند، او نمی‌خواست نامش چنین آوازه‌ای داشته باشد، اما خدا اراده کرد نام او را در جهان بلندآوازه کند.

رئیسی با بیان اینکه مکتب شهید سلیمانی در ادامه مکتب امام خمینی (ره) و امام خامنه‌ای و در ادامه مکتب عاشورای حسینی است، خطاب به خانواده‌های شهدای جنایت تروریستی کرمان، گفت: بدانید خون فرزندان، همسران و عزیزان شما مانند خون شهدای غزه موجب جهل‌زدایی از جامعه بشری خواهد شد.

رئیس‌جمهور تصریح کرد: امروز بیداری مردم جهان و توجه افکار عمومی و دل‌های ملت‌های آزاده به مردم غزه از برکات خون شهدای مردم مظلوم این منطقه است.

رئیسی با تأکید بر اینکه دشمنان به خوبی می‌دانند ایران امروز ایرانی مقتدر است و ملت آن به‌عنوان مهم‌ترین مؤلفه قدرت در جهان همیشه در صحنه حضور دارد، تصریح کرد: دشمن قدرت جمهوری اسلامی را دیده و بارها آن را تجربه کرده و تمام دنیا نیز قدرت جمهوری اسلامی ایران را باور کرده‌اند.

رئیس‌جمهور تأکید کرد: یقین بدانید امروز ابتکار عمل به دست نیروهای مقتدر ما است، زمان و مکان برای انتقام از دشمن را نیروهای ما تعیین خواهند کرد و پایان طوفان‌الاقصی نیز پایان رژیم صهیونیستی خواهد بود.

وزیر صمت: عاملان حادثه تروریستی کرمان محکوم به شکست و زوال هستند

به گزارش خبرگزاری میزان، وزیر صمت در پی حادثه تروریستی کرمان در پیامی تسلیت گفت. متن این پیام به شرح زیر است:

بسم الله الرحمن الرحیم

«وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ»

دشمنان از نام حاج‌قاسم سلیمانی هم هراس دارند و امروز همزمان با سالروز ولادت بانوی دو عالم حضرت فاطمه زهرا (س) و در جریان مراسم بزرگداشت سردار شهید مبارزه با تروریسم جهانی، خون پاک ده‌ها تن از رهروان راه حق و محبان آن سردار سرافراز، به دست شقی‌ترین دشمنان بشریت بر زمین ریخته شد و روح پاکشان در جوار ارواح طیبه شهدا آرام گرفت. عاملان این حادثه تروریستی محکوم به شکست و زوال هستند و به حول و قوّه الهی خط جهاد در مسیر حق با شدت بیشتری پی گرفته خواهد شد.

خون پاک شهدای امروز کرمان به‌ویژه مادران و کودکانی که در روز بزرگداشت زن و مقام مادر مظلومانه به خاک و خون کشیده شدند، تداوم راه سرور و سالار شهیدان و آزادگان جهان و خاندان پاک آن حضرت است که تحقق وعده الهی پیروزی حق بر باطل را به‌دنبال خواهد داشت. بدون شک این اقدامات کور و بزدلانه که نمایانگر خوی وحشی و سبعیت آمران و عاملان آنهاست، خللی در عزم و اراده پویندگان راه انسانیت و حقیقت وارد نخواهد کرد و مایه وحدت بیش از پیش در صفوف رزمندگان جبهه جهانی حق علیه باطل خواهد بود.

اینجانب به نمایندگی از خانواده بزرگ تولید و تجارت کشور، شهادت جانگداز این رهروان راه حق را به پیشگاه حضرت بقیّةالله ارواحنا فداه، مقام عظمای ولایت و ملّت شریف ایران تبریک و تسلیت عرض نموده و برای بازماندگان سوگوار از پروردگار منان صبر و شکیبایی مسئلت دارم.

یک کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت:

دلارزدایی در ایران صوری است

امیرعباس آذرموند: عضو هیات‌علمی دانشگاه امام صادق (ع) در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: «امکان تغییر ارز مرجع از دلار به یورو یا هر ارز دیگر تنها در معاملاتی که یک طرف آن دولت جمهوری اسلامی باشد، امکان‌پذیر است که اغلب هم در حوزه انرژی خواهد بود. در واقع فکر می‌کنم تعبیر سیاست‌گذاران کشورمان از دلارزدایی همین فروش نفت، گاز و میعانات گازی برمبنای ارزی جز دلار است و به‌احتمال‌زیاد، یورو که واحد پولی کشورهای عضو اتحادیه اروپا است، جایگزین دلار امریکا شود.»

کامران ندری، کارشناس حوزه پولی، در ادامه عنوان کرد: «برای تحقق این هدف، موافقت کشور طرف مقابل قرارداد هم مهم است که حاضر باشد معامله با ارز جایگزین انجام شود وگرنه ارز مرسوم در معاملات فعلی بین‌المللی که همان دلار امریکا است، به‌کار گرفته می‌شود. اگر واردات مربوط به کالاهای اساسی یا کالاهای واسطه‌ای برای تولید باشد، دولت هم ناچار به انعطاف‌پذیری بیشتری است.» مشروح این گفت‌وگو را می‌توانید در ادامه بخوانید.

◉ به‌طورکلی دلارزدایی را چگونه می‌توانیم تعریف کنیم؟

دلارزدایی اصطلاحی است که در سال‌های گذشته بارها توسط سیاستمداران کشورمان مورداستفاده قرار گرفته است، اما هنوز تعریف درستی از این فرآیند ارائه نکرده‌اند. با این حال، وقتی به بررسی صحبت‌های کارشناسان می‌پردازیم، متوجه می‌شویم که آنها بیشتر در پی این هستند که مبنای ارز در معاملات تجاری با غربی‌ها، دلار نباشد و ارزهای دیگری جایگزین پول ملی ایالات متحده شود. این مهم تنها در معاملات نفتی کشورمان می‌تواند معنا پیدا کند. در واقع، زمانی که در تجارت خارجی، دولت یک‌طرف معامله است که بیشتر مربوط به بخش نفت و گاز می‌شود، می‌توان درخواست معامله با ارز دیگری را مطرح کرد.

◉ چه عاملی انگیزه این اقدام را به‌وجود آورده است؟

جدای از سیاسی‌کاری و نگاه ایدئولوژیک خاصی که در میان سیاستمداران و سیاست‌گذاران کشورمان وجود دارد، باید به مسئله تحریم‌ها اشاره کنم. در واقع، اگر تحریم‌های غرب، به‌ویژه تحریم‌های مربوط به شبکه بانکی دوباره برقرار نمی‌شد، ممکن بود این بحث تنها مانند یک چشم‌انداز آرمانی مطرح شود.

◉ فکر می‌کنید این رویکرد جز فروش نفت و گاز و معاملات دولتی، امکان اجرایی دیگری دارد؟

امکان تغییر ارز مرجع از دلار به یورو یا هر ارز دیگر، تنها در معاملاتی که یک‌طرف آن دولت جمهوری اسلامی باشد، امکان‌پذیر است که اغلب هم در حوزه انرژی خواهد بود. در واقع فکر می‌کنم تعبیر سیاست‌گذاران کشورمان از دلارزدایی، همین فروش نفت، گاز و میعانات گازی برمبنای ارزی جز دلار است و به‌احتمال‌زیاد، یورو که واحد پولی کشورهای عضو اتحادیه اروپا است، جایگزین دلار امریکا شود.

◉ چرا در زمینه‌های دیگر، همچنان دلار به‌عنوان ارز مرجع معرفی می‌شود؟

باید به این نکته توجه داشته باشید که دولت ایران در جایگاهی قرار ندارد که به‌طورمثال به یک تاجر غیردولتی دیکته کند که در فرآیند صادرات، کالا یا خدمت خود را با چه ارزی بفروشد. این مسئله به‌هیچ‌وجه امکان‌پذیر نیست. به‌علاوه اینکه، در بازارهای دیگر، سخت‌تر از بازار انرژی می‌توان چنین اقداماتی را به طرف دیگر معامله که همان خریدار خارجی است، تحمیل کرد.

نه از نظر قانونی، نه از نظر اقتصادی و نه حتی از نظر منطقی چنین تحمیلی از سوی دولت به صادرکنندگان ممکن نیست. به‌همین‌دلیل، تمام بحث و اقداماتی که حول موضوع «دلارزدایی» انجام می‌شود، تنها در بخش فروش نفت و گاز دولتی است و دیگر بخش‌ها حول اقداماتی که خودشان صلاح می‌دانند، معاملات خود را انجام می‌دهند.

◉ در زمینه واردات، تحقق دلارزدایی ممکن است؟

در این بخش هم، دولت دست بازی مانند آنچه در زمینه صادرات انرژی دارد، نخواهد داشت. در واقع برای تحقق این هدف، موافقت کشور طرف مقابل قرارداد هم مهم است که حاضر باشد معامله با ارز جایگزین انجام شود وگرنه ارز مرسوم در معاملات فعلی بین‌المللی که همان دلار امریکا است، به‌کار گرفته می‌شود. اگر واردات مربوط به کالاهای اساسی یا کالاهای واسطه‌ای برای تولید باشد، دولت هم ناچار به انعطاف‌پذیری بیشتری است. به هر حال، در معاملات اصولا طرفی که صاحب کالا یا خدمت است، از قدرت بیشتری برخوردار است و می‌تواند درخواست‌های بیشتری داشته باشد. به‌همین‌دلیل چیزی که می‌توانیم از کل بحث دلارزدایی فهم کنیم، این است که ایران به‌دلیل تحریم نظام بانکی و شبکه پولی، در پی این است که با معامله برمبنای ارزهای دیگر تا اندازه‌ای محدودیت‌های ناشی از تحریم را دور بزند. درست مانند اقدامی که دولت روسیه پس از حمله به اوکراین و اعمال تحریم‌های غرب علیه اقتصادش در پیش گرفت.

◉ شرایط ایران در زمینه دلارزدایی چقدر مشابه جمهوری روسیه است؟

من خیلی دقیق مطلع نیستم که مسکو چه مسیری در پیش گرفته و چقدر موفق بوده،اما همان‌طوری که در اخبار شنیده‌ایم، می‌دانیم اروپا به‌شدت برای واردات گاز و تامین نیازهای انرژی وابسته به روس‌ها است و به‌همین‌دلیل مسکو موفق به تحمیل بسیاری از شرایط به اروپا است، بنابراین وضعیت ما در کل، مشابه روسیه نیست. این در حالی است که به‌نظر می‌رسد دولت ایالات‌متحده به‌ویژه پس از حمله روسیه به اوکراین، در مقابل ایران حاضر به کنار گذاشتن سختگیری‌ها شده است. در واقع ایران توانست در یک سال گذشته میزان بیشتری نفت بفروشد و فشارهای کمتری نسبت به دوره حاکمیت دونالد ترامپ را تحمل کند. این گشودگی کاخ سفید نسبت به تهران تا جایی بوده که انعطاف‌پذیری‌هایی نیز در مقابل مشکلات بخش پولی ایجاد و منابع ارزی بیشتری به کشور وارد شده است. به‌زبان ساده‌تر، تحریم‌ها در پی ۲ اقدام مشخص بودند؛ یکی مقابله با فروش نفت و دیگر ممانعت از بازگشت ارز حاصل از صادرات. اقدام اخیر دولت که در لایحه بودجه یورو را جایگزین دلار کرده تا چه حد در تحقق سیاست دلارزدایی موثر است؟

به‌هیچ‌وجه این دست از اقدامات را نباید جدی بگیریم. از نظر من، این یک اقدام صوری است که تاثیری بر جهان واقعی نمی‌گذارد.

◉ این مسئله به کشور هزینه‌های محاسباتی بیشتری تحمیل نمی‌کند؟

مشکلات محاسباتی چندانی پیش نخواهد آمد. از یک‌طرف، به‌طورعمومی نرخ تبدیل یورو به دلار نرخی ثابت است و زیاد دچار نوسان نمی‌شود. با این‌همه، دلارزدایی به‌معنای کنار گذاشتن جهانشمول‌ترین پول رایج در تجارت جهانی است و بسیاری از طرف‌های تجاری ممکن است ارزی جز دلار را در معاملات نپذیرند. این به آن معناست که ما دائم باید یورو را به دلار تبدیل کنیم که این اقدام هم، هزینه تبدیل ارزها را به نظام اقتصادی ایران تحمیل می‌کند.

از طرف دیگر، گاهی نیز ممکن است بنا به هر دلیلی، ذخایر ارزی کشورمان کاهش یابد، درست مانند اتفاقی که برای دارایی‌های ارزی ایران در بانک‌های سئول افتاد. در آن زمان هم به‌دلیل تحریم‌ها، دارایی‌های کشور به واحد پولی کره‌جنوبی در بانک‌های آن کشور پس‌انداز شده بود که موقع انتقال آنها به قطر، به‌دلیل افزایش ارزش دلار در مقابل پول کره‌جنوبی، یک میلیارد دلار از ارزش دارایی‌های فریزشده کشورمان کاسته شد.

بااین‌همه، تلاش‌های بسیاری برای دلارزدایی از سوی ایران انجام شده، به‌عنوان‌مثال آقای رئیسی در اجلاس‌های مختلف و از جمله در نشست بریکس به دیگر کشورها پیشنهاد داد که دلار را در معاملات با هم حذف کنند. این اقدامات ایرادی ندارد و غیرعقلانی هم نیست،اما اینکه تا چه اندازه این پیشنهادات با استقبال دیگر کشورها مواجه شود، مسئله دیگری است.

◉ چرا در کشورمان اقدامات صوری و شکلی جذابیت دارد؟

چون در کشورمان نگاه سیاسی که برمبنای یک ایدئولوژی خاص است، بر همه تصمیم‌گیری‌ها غلبه دارد و به‌همین‌دلیل برخی مسائل صوری هستند.

◉ دلیل هژمونی ایالات‌متحده در این حوزه چیست؟

به این دلیل که این کشور قوی‌ترین نظام پولی جهان را دارد و جایگاه این کشور از نظر اقتصادی در جهان امروز ویژه است؛ نباید به اشتباه این تصور پیش بیاید که این جایگاه ناشی از برحق بودن نظام سیاسی آن کشور است. مسئله تنها بیان حقیقت موجود در جهانی است که در آن زندگی می‌کنیم. کشورهای دیگر یا بنگاه‌های دیگر، کمتر تمایل به این دارند که خارج از سود خود به مسائل دیگری بیندیشند و به‌همین‌دلیل به وضع موجود در عرصه تجارت جهانی تن داده‌اند. این مسئله حتی برای تجار کشور ما هم صدق می‌کند و کمتر دیده شده است که یک بازرگان ایرانی، بیاید و با ارزهای دیگر معامله کند و تنها دلیل این اقدام او، مخالفت با نقش امریکا در جهان فعلی باشد.

به‌نظر من هم، تا زمانی که وضعیت فعلی بر نظام پولی و ارزی جهانی حاکم است، کنار گذاشتن دلار بسیار دشوار است، زیرا هیچ ارزی در جهان نیست که به‌اندازه دلار امریکا اعتبار و اعتماد به آن وجود داشته باشد. این وضعیت یک‌شبه یا یک‌ساله به‌وجود نیامده است که فکر کنیم به‌راحتی تغییر می‌کند.

◉ پس از دلار، کدام ارز می‌تواند جایگاه درخوری در مبادلات جهانی داشته باشد؟

تا اندازه‌ای یورو. آن هم به‌دلیل قدرت اقتصادی اتحادیه اروپا است و این‌دو ارز به‌تنهایی بیش از ۹۰ درصد تجارت بین‌الملل را بر دوش می‌کشند. البته میان دلار و یورو هم فاصله معناداری وجود دارد، به‌نحوی که می‌توان گفت دوسوم از معاملات جهانی به دلار امریکا انجام می‌شود.

تعمیر همزمان ۶ شناور بزرگ در درای داک ایزوایکو

رکورد تعمیر همزمان چند شناور شکست

با ورود همزمان سه شناور چندمنظوره به حوض خشک ایزوایکو، تعداد پروژه‌های درحال تعمیر این شرکت به رکورد ۹پروژه تعمیراتی همزمان رسید.

به گزارش ایدرونیوز، این نخستین بار در تاریخ ایزوایکو و صنعت کشتی‌سازی کشور است که در دو حوض خشک این مجتمع، شش شناور به‌صورت همزمان مورد تعمیر و بازسازی قرار می‌گیرند و با احتساب دو فروند شناور و یک فروند اکومودیشن ریگ در حال تعمیر کنار اسکله‌های گروه شناورهای بزرگ ایزوایکو این گروه در حال‌حاضر ۹ پروژه تعمیراتی را به‌صورت همزمان در دست اجرا دارد که نشان از ظرفیت و توان بالای ایزوایکو در این گروه دارد.

عکس: صمت

شناورهای در دست تعمیر

آبگیری سه فروند شناور (شناور چندمنظوره عسلویه، لوله‌گذار ابوذر ۱۲۰۰ و تانکر پولاریس) به‌طور همزمان در حوض خشک کارون ایزوایکو جهت انجام تعمیرات اساسی انجام شد. نخستین شناور داک شده در این عملیات، شناور چندمنظوره عسلویه، دومین شناور لوله‌گذار ابوذر ۱۲۰۰ و سومین شناور تانکر پولاریس بود که به حوض خشک ورود و پهلودهی شدند. شناور لوله‌گذار ابوذر ۱۲۰۰ با ۱۷۷.۸۴ متر طول، ۳۹.۱۶ متر عرض و ۱۲.۳ متر ارتفاع مجهز به جرثقیل‌های ۱۲۰۰ تنی است و در نوع خود یکی از خاص‌ترین شناورهای موجود در کشور است. شناور پولاریس هم ۱۸۰ متر طول، ۳۲متر عرض، ۱۸متر ارتفاع و ۲۸ هزار تن وزن دارد.

مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران (ایزوایکو) یک منطقه ویژه اقتصادی در محدوده‌ای به مساحت هزار و ۱۰۰ هکتار در ۳۷ کیلومتری غرب بندرعباس و در ساحل خلیج‌فارس ایجاد شده است. ایجاد این مجموعه؛ با توجه به موقعیت طبیعی، جغرافیایی و برخورداری از حوضچه آرامش به مساحت ۳۸۰ هکتار و همچنین برخورداری از تسهیلات قانونی منطقه ویژه به منظور توسعه صنعت و تجارت در محدوده صنایع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل و سازه‌های دریایی و همچنین صنایع پایین دستی و ایجاد کارخانه‌های مرتبط با حوزه کشتی‌سازی و تامین منافع اقتصادی، اجتماعی، منطقه‌ای، ملی و استفاده از آخرین فناوری‌های مرتبط در راستای افزایش تولید و اشتغال پایدار بوده است.

سلمان ضربی مدیرعامل مجتمع ایزوایکو با اشاره به تدوین برنامه راهبردی پنج ساله مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل گفت: همچنین مقررات حاکمیتی و قوانین ملی در صنعت دریایی باید مورد بازنگری قرار گیرد.

■ ضرورت توسعه ناوگان کشتیرانی

مدیرعامل مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران در گفت‌وگو با ایرنا خاطرنشان کرد: ناوگان کشور بنابر اعلام رسمی مدیرعامل نفتکش و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران ۱۲ میلیارد دلار نیاز توسعه ناوگانی دارد، بخش خصوصی چهار تا پنج میلیارد دلار نیاز توسعه ناوگانی دارد.

ضربی اشاره کرد: بنابراین کاری باید در حدود ۱۵ میلیارد دلار در مدت ۵ تا ۱۰ سال آینده انجام شود و اگر انجام نگیرد ۵سال آینده بخش بزرگی از ناوگان‌های ملی کشور از رده خارج می‌شوند. وی افزود: کشتیرانی‌های اصلی و صاحبنام جهان کشتی‌های بالای ۱۵ سال ساخت را به دلیل افزایش هزینه‌های بیمه‌ای، نگهداری و مصرف سوخت به‌کار نمی‌گیرند.

مدیرعامل مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل گفت: ایران که جزو برترین‌های جهان بوده و باید به این موضوع توجه کرده و ناوگان را نوسازی و بهسازی کند و این ظرفیت هم در کشور وجود دارد، اکنون منتظر چه روزی برای سفارش گذاشتن هستیم.

ضربی افزود: برنامه ساخت کشتی در همه جای دنیا بلندمدت است و شرکت‌های هیوندایی یا دوو کره جنوبی که هفته‌ای یک کشتی تحویل می‌دهند، قرارداد اینها را ۲ سال قبل بسته‌اند.

وی ابراز کرد: طی ۱۰ سال گذشته که امکان سفارش ساخت کشتی به خارج از کشور وجود نداشت، می‌شد با ظرفیت ایزوایکو حداقل ۲۰ کشتی ساخت که متوسط سن ناوگان را به ۱۵ تا ۱۶ سال کاهش می‌داد. اکنون متوسط سن ناوگان کشور ۲۰ سال است که بسیاری از کشتی‌هایی که در خطوط کشتیرانی استفاده می‌شوند به دلیل سن بالا، بهره‌روی پایینی دارند.

وی با اشاره به ضرورت اجرای طرح توسعه مجتمع کشتی‌سازی بر بهسازی منابع انسانی نیز تاکید کرد و گفت:بهسازی منابع انسانی مورد توجه است و طرح طبقه بندی مشاغل پس از ۱۴ تا ۱۵ سال درخواست اجرایی و به طور متوسط ۲۰ درصد حقوق همکاران در ماه‌های اخیر افزایش داده شد.

مدیرعامل مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل بیان کرد: این کارها در سایه تولید شدنی است و باید درآمد ایجاد کرد تا حقوق پرداخت شود، امروز حداقل چالش نیروی انسانی در مجتمع ایزوایکو وجود دارد.

ضربی اشاره کرد: اکنون میزان بازدهی کارگاه‌ها بدون اینکه نیروی انسانی تغییر کند ۲ برابر شده است، سال گذشته میزان تولید ۲۳ درصد رشد کرد و امسال هدف‌گذاری شده ۴۲ درصد افزایش تولید حاصل شود که در شش‌ماهه اول امسال هم میزان رشد تولید ۳۷ درصد بوده است.

■ ثبت رکوردهای بی‌سابقه

وی اشاره کرد: ایزوایکو در سال گذشته چند رکورد داشته که در تاریخ کشتی‌سازی‌ها بی‌نظیر است، ۹۵ فروند شناور در سال گذشته داکت شد که اگر پرشیا را حساب کنیم به ۱۴۰ فروند می‌رسد و سه ماهه آخر سال ۱۴۰۰ یاردهای ایزوایکو پر شده بود.

مدیرعامل ایزوایکو گفت: تناژ کاری از ۲۸ هزار تن به ۳۵ هزار و ۶۰۰ تن افزایش یافت و امسال برای نخستین بار به ۵۰ هزار تن افزایش داده شد، زمان تعمیرات هم کاهش یافته است.

ضربی خاطر نشان کرد: سال گذشته فروش ایزوایکو ۴۵ درصد رشد کرد، در حالی که دلاری که شرکت‌های دولتی در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ بر مبنای آن عمل‌کرد درآمدی داشتند به نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان محاسبه می‌شد و از طرفی هم خدمات از بازار آزاد دریافت می‌شود.

■ احداث شهرکی برای توسعه صنایع دریایی

ضربی در بخش دیگری از سخنان خود اشاره کرد: مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران برای توسعه صنایع همجوار برنامه داشته و تلاش دارد کارخانه‌هایی که می‌توانند زنجیره تولید را تکمیل کنند، راه‌اندازی شوند.

وی گفت: زمین برای تولید ورق‌های دریایی به یک شرکت فولادی تحویل شده که درحال انجام کارهای مقدماتی است، با شرکت فولاد هرمزگان هم تفاهم شده در ایزوایکو پروفیل‌های دریایی تولید کند.

وی بیان کرد: این مجتمع درحال تلاش برای راه‌اندازی کارخانه تولید کابل دریایی است چون بخشی از تجهیزاتی که خریداری می‌شود کابل‌های دریایی است.

مدیرعامل ایزوایکو گفت: در زمینه مسیر دسترسی هم مانند راه‌آهن، با آمدن کارخانه فولاد که شاید بخواهند بخشی از ورق‌های خود را به داخل عرضه کنند و همچنین احداث ۲ مجتمع پالایشگاهی، احداث آن ضروری است. وی یادآور شد: به عبارتی شهرکی در زمین ۳۴۵ هکتاری در درون مجتمع برای تکمیل زنجیره تولید اختصاص یافته است، همچنین مذاکره با یک کارخانه تولید رنگ درحال انجام است که این کارخانه ضمن تامین نیازهای ایزوایکو، امکان صادرات به خارج از کشور هم برایش فراهم خواهد شد.

سخن پایانی

ایزوایکو از طریق خلیج‌فارس به آب‌های بین‌المللی و از طریق بندرعباس با استفاده از راه‌های زمینی، ریلی و راه‌های هوایی به اقصی نقاط دنیا دسترسی دارد.

گفتنی است؛ حوزه فعالیتی ایزوایکو به دلیل نزدیکی با بنادر شهید رجایی و شهید باهنر که بیشترین واردات و صادرات کشور از این بنادر انجام می‌شود همانند یک گلوگاه راهبردی تلقی می‌شود و باتوجه به تردد هزاران شناور به صورت سالانه در خلیج‌فارس می‌تواند علاوه بر کمک به ساخت انواع شناورها، کمک شایان توجهی در جهت تعمیرات شناورهای مختلف انجام دهد.

ایزوایکو طی این سال‌ها با طراحی و ساخت سکوهای نفت و گاز نقش خود را در کشور به اثبات رسانده؛ تا جایی که امروز به‌عنوان بزرگ‌ترین زیرساخت صنایع دریایی در کشور شناخته می‌شود و هم‌اکنون با دارا بودن سیستم‌های مختلف از آب‌گیری و به‌آب‌اندازی، توانایی ساخت و تعمیرات هر نوع شناوری در دنیا را دارد.

شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد

«آگهی دعوت مجمع عمومی عادی»

شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد(سهامی خاص)

(نوبت اول)

بدینوسیله به اطلاع کلیه اعضا و صاحبان سهام **شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد**(سهامی خاص) به شماره ثبت ۵۹۶ وشناسه ملی ۱۴۰۰۳۹۳۱۸۹۰ می‌رساند، جلسه **مجمع عمومی عادی (نوبت اول)** در روز **دوشنبه** مورخ **۱۴۰۲/۱۰/۲۵** راس ساعت **۱۲** لغایت **۱۳** درمحل سالن آمفی تئاتر ساختمان فناوری واقع در شهرک صنعتی اشتهارد- نبش بلوار حافظ شرقی-ساختمان فن‌آوری و کسب و کار-طبقه همکف- کدپستی ۳۷۸۸۱۱۳۳۶۶ تشکیل می گردد.

صاحبان سهام باید شخصا به همراه کارت شناسایی معتبر و مدارک مالکیت و درخصوص شخصیت‌های حقوقی حضور مدیرعامل به همراه کارت شناسایی معتبر و آخرین روزنامه رسمی شرکت یا موسسه و یا درصورت عدم حضور، یک نفر نماینده به همراه برگ نمایندگی کتبی یا حضور قائم مقام قانونی به همراه کارت شناسایی به مجمع معرفی نمایند.

مصوبات مجمع عمومی درصورت رسمیت یافتن و عدم مغایرت با ضوابط قانونی برای کلیه سهامداران اعم از حاضر و غائب نافذ و معتبر خواهد بود.

■ **دستور جلسه:**

۱- انتخاب بازرس (حسابرس) اصلی و علی‌البدل برای سال مالی ۱۴۰۳ (منتهی به ۳۰ اسفند ۱۴۰۳) وفق اساسنامه

هیات‌مدیره شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد

شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد

«آگهی دعوت مجمع عمومی عادی»

شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد(سهامی خاص)

(نوبت اول)

بدینوسیله به اطلاع کلیه اعضا و صاحبان سهام **شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد**(سهامی خاص) به شماره ثبت ۵۹۶ وشناسه ملی ۱۴۰۰۳۹۳۱۸۹۰ می‌رساند، جلسه **مجمع عمومی عادی (نوبت اول)** در روز **دوشنبه** مورخ **۱۴۰۲/۱۰/۲۵** راس ساعت **۱۱** لغایت **۱۲** درمحل سالن آمفی تئاتر ساختمان فناوری واقع در شهرک صنعتی اشتهارد- نبش بلوار حافظ شرقی-ساختمان فن‌آوری و کسب و کار-طبقه همکف- کدپستی ۳۷۸۸۱۱۳۳۶۶ تشکیل می گردد.

صاحبان سهام باید شخصا به همراه کارت شناسایی معتبر و مدارک مالکیت و درخصوص شخصیت‌های حقوقی حضور مدیرعامل به همراه کارت شناسایی معتبر و آخرین روزنامه رسمی شرکت یا موسسه و یا درصورت عدم حضور، یک نفر نماینده به همراه برگ نمایندگی کتبی یا حضور قائم مقام قانونی به همراه کارت شناسایی به مجمع معرفی نمایند.

مصوبات مجمع عمومی درصورت رسمیت یافتن و عدم مغایرت با ضوابط قانونی برای کلیه سهامداران اعم از حاضر و غائب نافذ و معتبر خواهد بود.

■ **دستور جلسه:**

۱- گزارش هیات‌مدیره به سهامداران در مورد عملکرد سال ۱۴۰۲

۲- بررسی و رای‌گیری در مورد بودجه سال ۱۴۰۳ شامل هزینه‌های شارژ ماهانه، آب‌بها، فاضلاب بها و جرائم در سال ۱۴۰۳ وفق بند ۱۲ از ماده ۱۶ اساسنامه

۳- بررسی و رای‌گیری در مورد هزینه های شارژ و آب‌بهای سال ۱۴۰۲

۴- تعیین تکلیف مطالبات مشکوک الوصول شرکت و معوقات سال های گذشته

هیات‌مدیره شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد

وزارت نیرو
شرکت مدیریت شبکه برق ایران
IGMC
IRAN GRID MANAGEMENT CO.

فراخوان شرکت در مناقصه عمومی یک مرحله‌ای (شماره ۱۴۰۲/۳۶)

شرکت مدیریت شبکه برق ایران در نظر دارد خدمات موضوع مناقصه به شرح ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت بشماره ثبت ستاد ۲۰۰۲۰۰۱۰۷۰۰۰۰۰۴۲ به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید:

الف- شرح مختصر کار: سرویس، تعمیر و نگهداری سیستم اعلام و اطفاء حریق ساختمان های تهران و زنجان

ب- دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت مدیریت شبکه برق ایران به نشانی: تهران- خیابان ولیعصر- بالاتر از میدان ونک- خیابان یاسمی- شرکت مدیریت شبکه برق ایران.

ج- مدت انجام کار: ۱۲ ماه از تاریخ مبادله قرارداد.

د- کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و گشایش پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.SETADIRAN.IR انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند به پیشنهادهای واصله خارج از درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت ترتیب اثر داده نخواهد شد.

هـ- متقاضیانی که آمادگی شرکت در مناقصه را دارند و دارای ۱) گواهینامه تائید صلاحیت پیمانکاری معتبر در رشته (گروه) "تأسیسات و تجهیزات" از سازمان برنامه و بودجه کشور با حداقل رتبه ۵ و ۲) تایید صلاحیت ایمنی معتبر از وزارت کار و امور اجتماعی و ۳) گواهینامه صلاحیت معتبر از مراجع ذیربط با سیستم اعلام واطفاء حریق و ۴) تائید صلاحیت حراست وزارت نیرو می باشند، میتوانند اسناد مناقصه را از ساعت ۰۸:۰۰ صبح تاریخ درج آگهی نوبت اول لغایت ساعت ۱۶:۱۵ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۰ از طریق سامانه ستاد به آدرس: WWW.SETADIRAN.IR دریافت و با توجه به مندرجات اسناد مناقصه مدارک لازم شامل پاکتهای "الف"، "ب" و "ج" را تهیه و به صورت فایل‌های PDF تا ساعت ۱۰:۵۵ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۲ در سامانه فوق به صورت الکترونیکی ثبت و امضا نمایند.

و- پیشنهادهای واصله راس ساعت ۱۱:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۲ در کمیسیون مناقصه به نشانی: تهران- خیابان ولیعصر- بالاتر از میدان ونک- خیابان رشید یاسمی- جنب بیمارستان خاتم الانبیاء- شرکت مدیریت شبکه برق ایران گشایش خواهد شد. حضور حداکثر ۲ نفر نماینده معرفی‌شده با نامه رسمی از سوی مناقصه‌گر در کمیسیون مناقصه بلامانع است.

ز- واریز مبلغ ۲۱۸/۰۰۰ ریال (۲۰۰/۰۰۰ ریال خرید اسناد و ۱۸/۰۰۰ ریال مالیات بر ارزش افزوده) به حساب شماره ۴۰۰۱۰۵۲۲۰۴۰۰۸۹۳۴ بشماره شبا IR ۱۰۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۰۵۲۲۰۴۰۰۸۹۳۴ به نام شرکت مدیریت شبکه برق ایران بابت فروش اسناد مناقصه، از طریق درگاه پرداخت الکترونیکی مربوط به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) و در موعد مقرر در بند «هـ» می‌بایست انجام شود.

ح- سپرده تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار مطابق اسناد مناقصه معادل ۳/۹۸۹/۵۴۳/۰۵۷ (سه میلیارد و نهصد و هشتاد و نه میلیون و پانصد و چهل و سه هزار و پنجاه و هفت) ریال میباشد و پیشنهاددهنده موظف به تحویل اصل سند تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار تا ساعت ۱۰:۵۵ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۲ در قالب پاکت لاک و مهر شده به نشانی: تهران- خیابان ولیعصر- بالاتر از میدان ونک- خیابان رشید یاسمی- جنب بیمارستان خاتم الانبیاء- شرکت مدیریت شبکه برق ایران- اتاق ۲۲۷ می‌باشند. لازم به تاکید است به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپرده‌های مخدوش، سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی، چک تضمین بانکی و نظایر آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.

ط- به پیشنهادهای فاقد امضاء الکترونیکی سامانه ستاد ایران در ذیل اسناد پیشنهادی و پاکت قیمت، مشروط، مخدوش و پیشنهاداتی که خارج از سامانه فوق واصل شود، مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

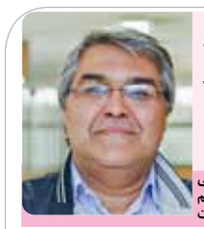
ی- کلیه پیشنهادات ارائه شده می‌بایست دارای ۳ ماه اعتبار باشند.

ک- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه موجود می‌باشد.

ل- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۸۵۱۶۲۳۷۷-۰۲۱ یا ۸۵۱۶۲۳۷۰-۰۲۱ تماس و یا به وب سایت‌های (۱- http://igmc.ir ، ۲- http://iets.mporg.ir و ۳- WWW.Tavanir.org.ir) مراجعه فرمایید. ضمنا تلفکس شماره ۸۸۶۴۴۷۸۶-۰۲۱ جهت ارائه نظرات و پیشنهادات می‌باشد. بدیهی است کلیه فرایند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.SETADIRAN.IR انجام می‌پذیرد و به پیشنهادهای خارج از سامانه ستاد هیچ گونه ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شناسه آگهی: ۱۶۳۴۹۲۵ م الف / ۳۸۵۷

یادداشت

صنعت خودرو و نرخ دلار

امیرحسن کاکایی
عضو هیات علمی دانشگاه علم و صنعت

خیلی‌ها سوال می‌کنند چرا با وجود اینکه ادعا می‌شود فلان خودرو که بالای ۹۵ درصد داخلی‌سازی شده، بعد از ۲۵ سال هنوز با نرخ دلار هزینه تمام‌شده‌اش بالا و پایین می‌شود. بعضی‌ها هم تصور می‌کنند اگر به‌جای دلار از یورو یا یوآن استفاده کنیم، مشکلات کمتر می‌شود و رابطه ما با امریکا قطع می‌شود. چند مطلب را باید اینجا توضیح بدهم تا بتوان به‌طور دقیق این ادعاها را درک و تجزیه‌وتحلیل کرد.

هزینه تمام‌شده یک خودرو شامل دو بخش است؛ یکی مجموعه قطعاتی که از قطعه‌سازان و مجموعه‌سازان می‌خرند و دوم هزینه‌هایی که در کارخانه پرداخت می‌شود. یک خودروساز کامل در کارخانه بدنه را می‌سازد و پس از رنگ به بخش مونتاژ می‌فرستد. در اینجا هم بخشی از هزینه‌ها، شامل ورق‌های بدنه، پوشش‌ها و رنگ‌ها و مواد پرکننده‌ای مانند روغن، بنزین و ضدیخ باید تامین شود. وقتی می‌گفتیم پراید ۹۵ درصد داخلی‌سازی شده، منظور این بود که مثلا ۵۰۰۰ دلار هزینه قطعات تامین به ریال داده می‌شود؛ یعنی خودروساز این قطعات را از قطعه‌سازی ایرانی به ریال می‌خرد. البته همان زمان هم قطعه‌ساز ایرانی بخشی از مواد و حتی قطعات نیمه‌ساخته خودرو را از خارج تامین می‌کرد. به‌عنوان‌مثال در ایران پلی‌اورتان که ماده اصلی داشبورد و بسیاری از قطعات داخل خودرو است را تولید نمی‌کنیم. معنی این حرف این نیست که فناوری داریم یا نه. در صنعت خودرو اقتصاد حرف اول و آخر را می‌زند. در صنعت پتروشیمی هم همین‌طور. پلی‌اورتان از دو ماده اصلی پلی‌یول و ایزو سیاناد ساخته می‌شود که تولیدش محدود به کشورهای خاصی است. اصولا صرفه اقتصادی حکم می‌کند بسیاری از مواد در کشورهای خاص تولید شود. البته داشتن فناوری هم مهم است. اما صرفه اقتصادی اگر نباشد، فناوری به منصه ظهور نخواهد رسید و تولید معنی ندارد. کما اینکه هم‌اکنون در تحریم اخیر توانسته‌ایم پلی‌یول را در مقیاس محدود تولید کنیم، اما نمی‌توانیم به مقیاس اقتصادی برسانیم.

موضوع فقط مقیاس اقتصادی تولید نیست و موضوع کیفیت هم مهم است. به عنوان نمونه، ورق فولادی بدنه را تولید می‌کنیم، اما هم کیفیت آن پایین است و هم نوسان کیفیت دارد. آیا خودروساز بد طراحی کرده است؟ خیر. آیا خودروساز توان تشخیص ورق فولاد خوب از بد را ندارد؟ خیر. آیا فولادساز فناوری تولید ورق باکیفیت را ندارد؟ خیر. پس مشکل کجاست؟ مشکل اینجاست که تولید ورق فولاد باکیفیت یکنواخت، نیازمند سرمایه‌گذاری بیشتر و سنگین‌تر است. از سویی اگر خودروساز بخواهد ورق‌های ورودی از فولادساز را تک به تک کنترل کند، خط تولید می‌خوابد و سپس متهم به کارشکنی در بازار می‌شود. در حالت عادی چنین خودروسازی از دنیای آزاد و در یک تبادل رقابتی خودرو را تهیه می‌کند.

تا اینجا توضیح دادم که چرا بسیاری از قطعات و مواد از خارج تهیه می‌شود. در دهه ۸۰ که پول‌های نفتی فراوان بود و دولت‌ها نرخ ارز را به‌شدت کنترل می‌کردند، هرگونه سرمایه‌گذاری روی توسعه فناوری‌هایی مانند تولید فولاد باکیفیت عالی، صرفه نداشت؛ بنابراین به‌تدریج حتی قطعه‌سازانی که می‌توانستند تولید خود را افزایش دهند، از چین قطعه وارد کردند. تا جایی که در پایان این دهه، بسیاری از قطعات، چینی بود، اما مارک ایرانی داشت. پس این ادعا که خودرو پراید ۹۵ درصد داخلی‌سازی شده بود، درست بود، اما ارزبری واقعی آن از اواسط دهه ۸۰ به بعد دنده‌معکوس زد و به‌شدت بالا رفت. این نتیجه بیماری هلندی است که اقتصاددانان درباره آن گفتند، اما به گوش مسئولان نرفت. در تحریم سری اول در سال ۹۱، ناگهان مسئولان به خود آمدند و دیدند چه اوضاعی است. دهه ۹۰ هم با تلاش زیاد گذشت و دوباره داخلی‌سازی و کاهش ارزبری را در دستور کار قرار دادیم. اما همچنان امکان ندارد تمام مواد اولیه و قطعات داخل‌سازی شود. همین الان اگر چین تحریم‌ها را به‌طور کامل اجرا می‌کرد، قطعا نه‌تنها صنعت خودرو، بلکه تمام صنایع اصلی ما می‌خوابید.

پس این ادعا که بخواهیم خود را از دنیا منفک کنیم، غیرممکن است و هیچ مسئولی چنین ادعای نمی‌کند. ضمنا اینکه در پنج سال اخیر، با وجود تحریم‌ها، استانداردهای خودرویی و سوختی ارتقاء پیدا کرد که معنی آن نیاز به استفاده از فناوری‌های جدید بود که باعث افزایش وابستگی به خارج از کشور شد. بدین ترتیب تا سطح داخلی‌سازی بالا برود، ارز مورد نیاز نسبت به قبل بیشتر شده است. البته برای بالا بردن میزان داخلی‌سازی هم نیاز به تجهیزات تولیدی پیشرفته است که آن هم ارز و سرمایه می‌خواهد. در ایران یک ربات که خراب می‌شود، بسیاری از قطعاتش، نه امکان تولید دارد و نه اقتصادی است.

حال یک عده می‌گویند اگر مبنای ارزی را به‌جای دلار، یورو یا یوآن بگیریم، مسائل حل می‌شود و امریکا کمتر می‌تواند به ما فشار بیاورد؛ اولا امریکای جنایتکار، ابزارهای متفاوت و متعدد اقتصادی همه‌گیری در اختیار دارد که در این ۴۵ سال به ما فشار آورده و می‌آورد. مشکل دلار، مشکل مانیست و مشکل همه جهان است. چرا دنیا به یک ارز مرجع نیاز دارد؟ خیلی ساده است، چون برای مقایسه نرخ بدون ارز مرجع نمی‌شود به یک معامله خوب رسید. وقتی نفت را به هند بفروشیم، اگر روپیه دریافت کنیم و ارز مرجع نداشته باشیم، نمی‌دانیم به نرخ درستی فروخته‌ایم یا نه. حالا اگر هم به نرخ درستی فروخته‌ایم، مگر تمام پول دریافتی را می‌توانیم کالای هندی بخریم؟ آیا کالای هندی به نرخ درستی به ما فروخته شده است؟ این نوع سوالات باعث شده در قرون متمادی و به خصوص از قرن هجدهم که تجارت جهانی به‌تدریج رونق گرفت، ارز مرجع مطرح شود. داستان طولانی است. اما خلاصه بگویم که جابه‌جایی ارز مرجع در طول تاریخ به یک‌سری اتفاقات تاریخی وابسته است. با توجه به حجم کل اقتصاد ما در اقتصاد جهانی که کمتر از ۲ درصد است، ما نمی‌توانیم با حذف کلمه دلار از بودجه و مکاتباتمان تاثیری مثبتی در اقتصادمان بگذاریم. به هرحال وقتی نرخ واقعی ریال پایین بیاید، چه به یوآن و چه به دلار، برای هر واحد کالا باید پول بیشتری بدهیم. حالا وقتی کلمه دلار را از مکاتبات رسمی حذف کنیم، فقط زحمت محاسبات بیشتر را بر عهده کارشناسان گذاشته‌ایم. البته ظرفیت کلاهبرداری و فسادهای بزرگ‌تر از آنچه در ماجراهایی مانند چای دبش رخ داد، به وجود می‌آید. کاش مسئولان به‌جای اینکه این نوع بازی‌های کلامی را راه بیندازند، کمی بیشتر به فکر رفع مشکلات اساسی تولید، مانند کمبود برق و گاز و آب و قیمت‌گذاری دستوری می‌افتادند.

صمت از چند و چون جداسازی درآمدهای ارزی و ریالی گزارش می‌دهد

بودجه، نیازمند اصلاحات ساختاری

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

ساختار بودجه به‌واسطه اهمیتی که در اقتصاد دارد باید همواره موردبازنگری و اصلاح قرار بگیرد تا در طول سال، تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌های اقتصادی در بخش‌های گوناگون درست انجام شود. اصلاحات بودجه همواره موردتوجه بوده، اما اغلب بخش ظاهری آن اصلاح می‌شود که موردانتقاد اقتصاددانان است. منتقدان بر این موضوع تاکید دارند که اصلاحات باید ساختاری انجام شود و در این راستا جداسازی درآمدهای ارزی و ریالی را مطرح می‌کنند. البته در مقابل این اصلاحات ساختاری نیز نظرات کارشناسی گوناگونی مطرح می‌شود و در حالی که عده‌ای این تفکیک را ضروری و قابل اجرا می‌دانند، عده‌ای دیگری، ضمن تاکید بر اینکه جداسازی درآمدهای ارزی و ریالی، مزیت‌هایی دارد، اجرای آن را در شرایط کنونی اقتصاد ایران غیرممکن می‌دانند. صمت در این گزارش نظر کارشناسان اقتصاد را در این زمینه جویا شده که در ادامه می‌خوانید.

باید نگاه واقع‌بینانه و کلان‌نگر به بودجه داشته باشیم

هزینه‌های ریالی را به درآمدهای ارزی گره نزنیم

یوسف کاووسی، کارشناس اقتصاد در پاسخ به این پرسش که جداسازی درآمدهای ارزی و ریالی در سطح کلان چه مزیت‌ها و آثار اقتصادی دارد و چرا به این اصلاحات نیاز داریم به صمت اظهار کرد: در حالی که سال‌هاست اصلاحات ساختاری در بودجه مطرح می‌شود، اما متاسفانه انجام نمی‌شود و همیشه شاهد هستیم که به‌طور سطحی با اصلاحات بودجه برخورد می‌کنند. موضوعی که در دولت‌های گوناگون شاهد آن بوده‌ایم و مسبوق به سابقه است. دولت‌ها معمولا تن به اصلاح ساختار بودجه نمی‌دهند تا بودجه منظم و قابل اتکا باشد. حتی در دوره‌ای سازمانی که بودجه را پیشنهاد و منابع را به نهادها و سازمان‌های گوناگون تخصیص می‌دهد را منحل می‌کنند. این موضوع نشان از این دارد که به اصلاحات بودجه اعتقاد و باور قوی ندارند. متولیان امر اغلب شکل و شمایل بودجه را به‌صورت سطحی و ظاهری تغییر می‌دهند. به‌عنوان نمونه، بودجه ۴۰۰ صفحه‌ای را به ۷۰ صفحه می‌رسانند و بقیه را در قالب تبصره و پیوست‌ها قرار می‌دهند. کاووسی ادامه داد: در این‌باره موضوع مهم این است که اصلاحات بودجه به صورت ساختاری انجام شود و در این فرآیند به درآمدها و هزینه‌های کشور نگاه ریشه‌ای داشته باشیم. هزینه‌ها در جایی ایجاد شود که از پیش درآمد آن محقق شده باشد یا صدرصد محقق شود؛ یعنی به‌گونه‌ای باشد که منجر به کسری بودجه، شک و شبه و استقراض از بانک مرکزی و صندوق توسعه ملی نشود. اگر هزینه براساس درآمد تعریف نشود در نهایت مجبور به استقراض و ختم به تورم خواهد شد. هر گونه هزینه‌ای که در بودجه تعریف می‌شود در کل کشور و اقتصاد ما تاثیر دارد. جایی که به‌عنوان نمونه نماینده‌ای که نگاه کلان ندارد و برای انجام اقدامی در بخشی که هزینه‌بر است و در بودجه تعیین نشده، فشار می‌آورد، به‌نوعی دست در جیب تمام مردم ایران می‌کند و به قیمت چندین برابر هزینه‌ای که صرف شده تمام خواهد شد، چراکه پایه پولی به لحاظ ارزش و به‌تبع تورمی که در اقتصاد ایجاد می‌کند، چندین برابر می‌شود. وی با اشاره به اینکه باید نگاه واقع‌بینانه و کلان‌نگر به بودجه داشته باشیم، اظهار کرد: موضوع جداسازی درآمدهای ریالی و ارزی، از مواردی است که سال‌هاست مطرح شده، با تاکید بر اینکه هزینه‌های ریالی را با درآمدهای ارزی گره نزنیم؛ یعنی اگر می‌خواهیم فلان بودجه عمرانی یا فلان هزینه عملیاتی را برای فلان نهاد یا وزارتخانه اجرایی کنیم، منوط به این نباشد که نفت یا گاز را بفروشیم و چون به‌دلیل تحریم‌ها در روابط مالی بین‌المللی مشکلاتی داریم، درآمد آن را به هر صورتی شده وارد کشور کنیم و بگوییم هزینه‌های ریالی با درآمدهای ریالی؛ یعنی هر آنچه از مالیات، تعرفه‌های گمرکی، عوارض، خدمات، گذرنامه، هزینه‌های سفرهای خارجی و هر آنچه درآمد دولت در آن تعریف شده است و در مقابل این درآمد هزینه ایجاد شود. به عبارتی بر درآمدهای ارزی نفتی اتکا نکنیم، چون اولا ممکن است به قیمت تعیین‌شده در بودجه که براساس آن هزینه تعریف شده، فروخته نشود یا مشتری نداشته باشد، یا اینکه در دوران تحریم مجبور به تخفیف‌های کلان شویم و واسطه‌های بیشتری داشته باشیم که باید به هر کدام درصدهایی را به‌عنوان کارمزد بدهیم. در این میان، باید توجه داشته باشیم که برگرداندن پول هم دردسر دارد و باید از طریق بانک‌های خارجی، بانک‌های دست‌چندم و در نهایت کارگزاری‌ها، صرافی‌ها و... به دست دولت برسد.

▣ از محل سود سرمایه‌گذاری هزینه کنیم

کاووسی افزود: بهتر است درآمدهای ارزی مانند بسیاری از کشورها در صندوق ذخیره ملی یا توسعه ارزی سرمایه‌گذاری و از محل سود آنها در داخل کشور هزینه شود یا اینکه وقتی این پول در این صندوق سرمایه‌گذاری شد با قاعده از آن برداشت شود. مانند کاری که دولت در چند ماه گذشته انجام داده و ۲۰ درصد از منابعی که قرار بوده به صندوق توسعه ملی واریز کند را در منابع ریالی مصرف کرده که عددی در حدود ۱۳۵ هزار میلیارد تومان بوده است. نفس جداسازی درآمدهای ارزی و ریالی هم همین است، اینکه به درآمدهای نامطمئن اتکا نشده و برای آن هزینه تعریف نشود.

وی خاطرنشان داد: در مجلس هزینه را تعریف و به‌نوعی توقع را ایجاد می‌کنند و بعد این‌گونه استدلال می‌کنند که درآمد آن هم ایجاد می‌شود. یا اینکه دولت این را با استقراض از بانک‌ها و گرفتن پول پرقدرت آن را پوشش می‌دهد. با توجه به آنچه گفته شد اصلاحات ساختاری در بودجه ضروری است که می‌تواند در کلان اقتصاد و کل کشور تاثیر داشته باشد. کارشناس اقتصاد در ادامه درباره راهکارهای ناشی از عدم‌جداسازی درآمدهای ارزی و ریالی در بودجه اظهار کرد: با تمام اینها با توجه به اینکه در تحریم هستیم، مراودات بین‌المللی نداریم و قواعد بین‌المللی را اجرا نمی‌کنیم، شدنی بودن تفکیک درآمدهای ریالی و ارزی جزو احتمالات است. تنش‌های بین‌المللی، روابط بین کشورهای خارجی، پیوستن به گروه‌های تجاری کشورها و همچنین پیوستن به استانداردها و مقرراتی که در دنیا وجود دارد نیز در عدم‌تحقق این موضوع دخیل هستند. الزام محقق شدن این اصلاحات ساختاری وابسته به این است که ما تافته جدابافته یا کشوری باشیم که ارز نفت را اصلا در داخل هزینه نمی‌کند و درآمدهای نفتی را خارج سرمایه‌گذاری و از محل سود این سرمایه‌گذاری در داخل کشورشان هزینه می‌کند. اینها از جمله راهکارهایی است که می‌توانیم انجام دهیم، اما تا زمانی‌که تفکیک درآمدها اتفاق نیفتد، انجام شدنی نیست. وی افزود: در نهایت در حال حاضر برای چابک کردن بودجه در حالی که با توجه به موانعی که بیان شد نمی‌توانیم درآمدهای ریالی و ارزی را از هم جدا و یک بودجه قانونمند، مدون، مصوب و قابل اتکا ارائه کنیم، باید اصلاحات‌مان را از جاهایی شروع کنیم که برای مردم قابل لمس باشد و تا حدی بتوانیم سرمایه‌های اجتماعی‌مان را نیز از این زاویه افزایش دهیم. از جمله این اصلاحات می‌توان به کم کردن یا حذف معافیت‌های مالیاتی اشاره کرد. نهادها و سازمان‌های معاف از مالیات اغلب دولتی یا وابسته به دولت هستند که درآمدهای بسیار بالایی دارند. با حذف معافیت‌های مالیاتی این نهادها به‌نوعی بهره‌وری را بالا می‌بریم و با ارتقای بهره‌وری، این نهادها و شرکت‌ها باید در قبال هزینه‌هایشان پاسخگو باشند. در مقابل با دادن معافیت مالیاتی به آنها در صورت سوءمدیریت و انتصاب‌های نامناسب کسی از آنها پاسخگو نخواهد بود و سود و زیان برای آنها فرقی ندارد، در حالی که بودجه را خرج می‌کنند. مورد دیگر تجمیع نهادهایی است که با هم فعالیت‌های موازی دارند. البته واضح است که چون خروجی مشخصی ندارند، فعالیت آنها هم زیر سوال است. با تجمیع این نهادها پاسخگویی و نظارت بر عملکرد و فعالیت آنها در قبال هزینه‌هایی که دارند، دقیق‌تر است. ضمن اینکه باید به این نکته نیز توجه کنیم که مالیات اولویت آخر دولت برای درآمدزایی است که متاسفانه در بودجه به اولویت نخست تبدیل شده است.

کاووسی در پایان گفت: سازمان برنامه‌وبودجه باید روی معافیت‌های مالیاتی و اصلاح چارت و ساختارهای سازمانی دولتی کار کند. زمانی شاهد بودیم که متاثر از تاکید بر اصلاحات برخی وزارتخانه‌ها را تجمیع کردند در حالی که منظور از اصلاح این‌گونه اقدامات نیست چه بسا که آسیب هم برساند.

بودجه را صرفا ریالی ببندیم

بودجه فقط ریالی نوشته شود

رضا غلامی، کارشناس حوزه اقتصاد نیز درباره اصلاحات ساختاری در بودجه به صمت اظهار کرد: واقعیت این است که اصلاح ساختاری بودجه یکباره امکان‌پذیر نیست، ساختارهای کنونی براساس وقایع، شرایط و متغیرهای گوناگون به‌تدریج شکل گرفته است و به‌سادگی نمی‌توان شاکله بودجه را تغییر داد؛ بنابراین اصلاحات ساختاری بودجه بطئی، بلندمدت و برنامه‌ریزی شده است. در این شرایط باید به سمت کاهش سهم درآمدهای نفتی، افزایش سهم مالیات‌ها و مدیریت سهم اوراق در بودجه برویم.

غلامی ادامه داد: باید بودجه را مدیریت کنیم. بودجه خود متغیر مهمی در طرف تقاضای اقتصاد است. وقتی بودجه بزرگ می‌شود به این معناست که تقاضای اقتصاد هم تقاضای پولی و هم تقاضای کالا و خدمات برای نهادها و سازمان‌های اجرایی زیاد شده است. با توجه به اینکه اصلاحات بودجه بطئی و تدریجی است و باید با دقت و صبر و حوصله انجام شود. در این میان مشکلی که در این زمینه با آن روبه‌رو هستیم، عدم قابل اعتماد بودن اعداد و ارقام بودجه است. هر ساله بودجه زیادی تخصیص داده می‌شود، در حالی که اطلاعات دقیق از جایی که اختصاص داده شده نداریم. به‌عنوان‌نمونه تعداد دقیق کارمندان و هزینه‌های نهادهای دولتی را نمی‌دانیم. این امر نشان‌دهنده این است که روی بودجه اشراف نداریم.

کارشناس اقتصاد افزود: در راستای اصلاح بودجه، در گام نخست باید روی بودجه اشراف پیدا کنیم، سپس به‌تدریج به سمت اصلاح ساختاری بودجه برویم. بخشی از این اصلاح ساختاری با اصلاح وظایف و ساختار اداره کشور محقق می‌شود؛ یعنی باید نحوه اداره کشور اصلاح شود و سازمان امور استخدامی و نهادهای دولتی، ساختار اداره کشور را نهایی و وظایف اضافه را حذف و وظایف جدیدی را اضافه کنند تا بتوانیم براساس این تغییرات به‌دنبال اصلاحات ساختاری برویم.

▣ هزینه‌های ارزی را کاهش دهیم

غلامی با اشاره به اینکه موافق جداسازی بودجه ارزی و ریالی به‌عنوان نوعی اصلاحات در بودجه نیست، اظهار کرد: دلیلی برای این تفکیک و جداسازی نمی‌بینم. برخی از هزینه‌ها باید با دلار انجام شود.

مثلا حق عضویت در مجامع بین‌المللی و... با این حال دلیل ندارد بودجه کشور را براساس واحد پول خارجی بنویسیم. این قابل‌قبول نیست و اگر نیاز به این محاسبات ارزی هست باید معادل ریالی آن را در بودجه بیاوریم؛ بنابراین باید بودجه را ریالی بنویسیم و تلاش کنیم هزینه‌های ارزی را هرچه بیشتر کاهش دهیم. نوشتن بودجه براساس درآمدهای ارزی نوعی اعتبار بخشیدن به ارز خارجی و کم‌اهمیت و ارزش کردن پول ملی است.

کارشناس اقتصاد افزود: شاید مزیت‌هایی هم برای بودجه ارزی مطرح شود مثلا فلان مقدار از پول نفت را وارد بودجه می‌کنیم و بودجه از نوسان نجات پیدا می‌کند. این توجیه در مقابل چیزی که از دست می‌دهیم، اصلا مزیت نیست و چون نمی‌توانیم نرخ ارز را تعیین و تثبیت کنیم و نگه داریم به این سمت می‌رویم، وگرنه با تغییر قیمت نفت و درآمدهای ارزی باز هم نوسان به بودجه وارد می‌شود. ازاین‌رو بهتر این است که نرخ ارز را تثبیت و تلاش کنیم هزینه‌های ارزی به‌شدت کاهش یابد. ضمن اینکه معتقدم بودجه ۱۴۰۳ در مسیر اصلاح قرار دارد.

سخن پایانی

بنا براین گزارش، کارشناسان معتقدند باید هزینه‌ها و درآمدهای کشور را در بودجه ریالی در نظر بگیریم و درآمدهای ارزی را سرمایه‌گذاری و از محل سود این سرمایه‌گذاری‌های در کشور هزینه کنیم. مهم‌تر از همه اینکه درآمدهای نفتی و ارزی کشور باید صرف منافع بین‌نسلی مانند توسعه زیرساخت‌ها و انتقال تکنولوژی‌های پیشرفته شود.

آنها همچنین بر اصلاحات ساختاری و البته تدریجی بودجه تاکید دارند.

انتقاد فعالان معدنی به نقشه دولت برای پیمان‌سپاری ارزی

مرگ خاموش معادن

عکس: آیدا فریدی

مرضیه احقاقی: برنامه هفتم توسعه با تاکید بر رشد ۱۳ درصدی بخش معدن در ۵ سال آتی تدوین شده است. بااین‌وجود سیاست‌های مطرح‌شده در این برنامه عملا مسیر توسعه را ناممکن می‌کند. ایجاد موانع متعدد در مسیر پیمان‌سپاری ارزی یکی از موضوعاتی است که در برنامه هفتم مورد توجه قرار گرفته و با موج انتقاد فعالان صنعتی و معدنی همراه شده است. درواقع با اجرای سیاست‌های تدوین‌شده در این برنامه عملا صادرات به‌ویژه در بخش معدن و صنایع‌معدنی محدود خواهد شد. این در حالی است که بسیاری از صنایع فعال در این بخش با نگاه صادراتی آغاز به‌کار کرده و توسعه یافته‌اند. اجرای سیاست‌های موربحث نه‌تنها مرگ صادرات و تحمیل لطمات جدی به تولید را به همراه دارد بلکه حتی تحقق اهداف کلی تعیین‌شده در این سند بالادستی را عملا غیرممکن می‌کند.

اقتصاد در دام بیماری هلندی

پیمان‌سپاری ارزی و تحویل ارز صادرکنندگان با بهای دستوری به صادرکنندگان، مهم‌ترین عاملی است که تبعات جدی را به اقتصاد در ۵ سال پیش‌رو تحمیل می‌کند. «براساس بند (الف) در اجرای بند (۱) سیاست‌های کلی برنامه هفتم توسعه مبنی بر ایجاد ثبات در سطح عمومی قیمت‌ها و نرخ ارز، دستگاه‌های اجرایی، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی، صرافی‌ها و صادرکنندگان دولتی یا وابسته به شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی باید ارزهای در اختیار خود را با هماهنگی بانک مرکزی در چارچوب قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز عرضه کنند.» درواقع با اجرای این بند از برنامه هفتم توسعه در سال‌های آتی باید منتظر تداوم ارزان‌فروشی ارز حاصل از صادرات باشیم. در همین حال محدودیت‌های دیگری نیز در مسیر صادرات محصولات معدنی و صنایع معدنی وجود دارد که عموما با هدف مقابله با خام‌فروشی تدوین و ابلاغ شده‌اند.

مطابق با آمارهای رسمی گمرک، تا انتهای شهریور سال جاری، حدود ۶۷ میلیون تن انواع کالاهای غیرنفتی به ارزش ۲۴,۱ میلیارد دلار از ایران به دیگر کشورها صادر شده است. همچنین در نیمه نخست سال جاری، ۱۷,۶ میلیون تن کالا به ارزش ۳۰,۴ میلیارد دلار به ایران وارد شده است. بررسی آمارهای وارداتی و صادراتی کشور تا پایان شهریور بیانگر آن است که تراز تجاری ایران منفی ۶ میلیارد دلار است. در همین حال پیش‌بینی می‌شود تراز تجاری کشور تا پایان سال به منفی ۱۰ میلیارد دلار برسد. ثابت نگه داشتن نرخ ارز صادرات و تحمیل فشار به صادرکنندگان عامل اصلی این چالش است. بیماری که گریبان اقتصاد ما را گرفته، بیماری هلندی نام دارد. اثرات این بیماری در بلندمدت در قالب جهش نرخ ارز، تورم قابل‌توجه، گرانی کالاهایی که قابلیت واردات ندارند ازجمله مسکن، فشار بر دهک‌های پایینی و میانی جامعه و ... ظاهر می‌شود.

بنابراین با توجه به برنامه‌ریزی دولت برای محدودیت صادرات در سال‌های آتی، مرگ صادرات و به دنبال آن توسعه اقتصادی کشور در راه است. چنانچه قرار باشد سیاست‌گذار کشور را در برنامه‌های آتی به همین روال اداره کند، آثار سوء ناشی از آن به مراتب جدی خواهد بود و بدون تردید هیچ‌کدام از اهداف تعیین شده در این برنامه، محقق نخواهد شد. درواقع از این برنامه می‌توان با عنوان استراتژی خطرناک توسعه برای اقتصاد ایران نام برد.

بی‌توجهی مسئولان به مشکلات صنعتگران

محمد حیدرزاده، فعال معدنی در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: مواد مطرح‌شده در برنامه هفتم توسعه را باید مانع جدی در مسیر صادرات عنوان کرد. لغو معافیت مالیاتی صادرات مواد و محصولات معدنی و صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی خام و نیمه‌خام و همچنین دریافت مالیات بر درآمد و عوارض از صادرات کلیه مواد و محصولات معدنی، صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی به‌منزله ایجاد مانع جدی در مسیر صادرات این محصولات است. این قوانین و مقررات در شرایطی وضع می‌شوند که تحت‌تاثیر شرایط و مقررات تصویب‌شده برای فعالان بخش معدن و صنایع معدنی، سود عایدی صادرکنندگان به‌ویژه در حوزه سرب و روی به‌شدت کاهش‌یافته و بسیاری از صنایع کوچک در معرض آسیب و تعطیلی قرارگرفته‌اند.

مشکلات ارز چند نرخی

این فعال صنعت سرب و روی گفت: نرخ ارز یکی از فاکتورهای مهم و اثرگذار بر تولید و صادرات است. با توجه به برنامه هفتم توسعه و سیاست‌های ارزی دولت انتظار می‌رود در دوران اجرای برنامه هفتم توسعه نیز سیاست تحمیل فشار برای تثبیت نرخ ارز یا ارز چند قیمتی ادامه یابد. حیدرزاده افزود: چند نرخی بودن ارز و فشار دولت‌ها برای تثبیت بهای ارز در نرخ دلخواه، همواره یکی از مشکلات صنایع بوده است. با توجه به برنامه هفتم توسعه پیش‌بینی می‌شود که این چالش ادامه‌دار باشد. درحالی‌که اگر فضایی برای تسهیل واردات و صادرات با ارز تک‌نرخی فراهم شود، بسیاری از چالش‌های حاکم بر بخش تولید و تجارت مرتفع خواهد شد.

باید اقرار کرد که ثابت نگه‌داشتن نرخ ارز که به چند نرخی بودن آن می‌انجامد، تاکنون سیاست کارسازی نبوده است. این سیاست عملا موقعیتی را برای رانت و سوءاستفاده برخی سودجویان فراهم می‌کند. سیاست سرکوب نرخ ارز، صرفا به از بین رفتن منابع ارزی بسیار محدود کشور منجر خواهد شد و زمینه بروز شوک‌های ارزی آتی را فراهم می‌سازد.

این فعال معدنی گفت: برای یکسان‌سازی نرخ ارز تنها یک راهکار میسر است و آن‌هم گردن نهادن به نرخ بازاری بدون مداخلات دولت و ذی‌نفعان وابسته به دولت است. اگر دولت بتواند با ایجاد گشایش در فروش نفت و امکان بازگردانی ارز نفت فروخته‌شده به کشور، شرایطی را مهیا سازد که تزریق دلار به بازار میسر باشد، این نرخ به شکل تدریجی کاهش می‌یابد و نقدینگی داغ متقاضی برای سرازیر شدن به بازار ارز نیز در بانک‌ها رسوب می‌کند و نهایتا با فریزشدگی، کاهش خواهد یافت. آزادسازی نرخ ارز و گردن نهادن به نرخ بازاری، تنها راه پیشگیری از بروز شوک‌های ارزی آتی در کشور است.

سخن پایانی

صادرات از اهمیت ویژه‌ای برای تداوم تولید در عرصه‌های مختلف صنعتی و اقتصادی برخوردار است. زنجیره معدن و صنایع معدنی نیز در کشور ما با نگاه صادراتی توسعه یافته است. بااین‌وجود دولتمردان هرازگاهی سیاست‌هایی را در خلاف جهت منافع ملی تدوین می‌کنند. دشوار کردن پیمان‌سپاری ارزی یکی از مواردی است که فعالان بخش معدن و صنایع معدنی نسبت به آن گلایه‌مند هستند و خواستار اصلاح شرایط شده‌اند.

شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان لرستان

نوبت اول
شماره ۱۶۳۵۹۹۵

آگهی ارزیابی کیفی پیمانکار

موضوع: مناقصه شماره ۴۰۲/۴۳

شرکت گاز استان لرستان (مناقصه گزار) در نظر دارد تامین: «اجرای ۷۸۰۰ متر شبکه روستاهای باقیمانده محور هومیان کوهدشت (بانه محمدعلی زمانی، بادره بالا و بادره پایین)» را از طریق مناقصه عمومی (یک مرحله‌ای) به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید. لذا از کلیه پیمانکاران واجد صلاحیتی که تمایل به شرکت در این مناقصه را دارند، دعوت می گردد، به منظور دریافت اسناد ارزیابی کیفی از تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۶ لغایت ۱۴۰۲/۱۰/۲۶ از طریق سامانه ستاد اقدام نمایند. لازم به ذکر است کلیه مدارک خواسته شده که در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) www.setadiran.ir، پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات کشور به آدرس http://iets.mporg.ir درج گردیده را تکمیل و حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۰ از طریق سامانه ستاد ارسال نمایند. ضمنا زمان بازگشائی پیشنهادات متعاقبا اعلام خواهد شد.

عنوان و مشخصات کلی پروژه:

ردیف	عنوان پروژه	مدت پیمان	مبلغ برآورد کار حدود (ریال)	پایه و رشته مورد نیاز
۱	اجرای ۷۸۰۰ متر شبکه روستاهای باقیمانده محور هومیان کوهدشت (بانه محمدعلی زمانی، بادره بالا و بادره پایین)	۱۸۰	۲۰,۱۸۴,۲۱۲,۲۴۰	حداقل رتبه ۵ تاسیسات و تجهیزات و نفت و گاز

۱- به این پیمان در صورت وجود اعتبار و تخصیص لازم پیش‌پرداخت تعلق می گیرد
۲- محل تحویل و گشایش پیشنهادات: خرم آباد - میدان ۲۲ بهمن - بلوار مدیریت - شرکت گاز استان لرستان - امور پیمان‌ها، تلفکس: ۳۳۲۰۰۶۸۳-۰۶۶
۳- محل تامین اعتبار: منابع داخلی
۴- مدت اعتبار پیشنهادها: سه ماه می‌باشد و این مدت حداکثر برای یک بار قابل تمدید می‌باشد.
۵- شرایط شرکت کننده در فراخوان، داشتن شخصیت حقوقی، تجربه کافی مرتبط، توانائی تهیه و تسلیم ضمانتنامه، توانائی رعایت استانداردهای شرکت ملی گاز، داشتن امکانات و نیروی متخصص به اندازه کافی، رتبه‌بندی مرتبط با رعایت ظرفیت مجاز کاری، داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و صورت‌های مالی حسابرسی شده، بازگشایی پاکات منوط به کسب حداقل امتیاز از کمیته فنی / بازرگانی طبق اسناد ارزیابی می‌باشد.
۶- داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و ایران کد

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۰/۱۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۰/۲۳ روابط عمومی شرکت گاز استان لرستان

شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان البرز (سهامی خاص)

نوبت دوم
شماره ۱۶۳۵۴۳۶

فراخوان خرید خدمات مشاوره براساس روش کیفیت و قیمت (QCBS)

درج آگهی مناقصه بازاریابی نقشه‌برداری، نقشه‌کشی و یکپارچه‌سازی نقشه‌های شهرهای محمدشهر، مشکین‌دشت و گرمدره

شرکت گاز استان البرز در نظر خرید خدمات مشاوره براساس روش کیفیت و قیمت (QCBS) درسامانه ستاد (۲۰۰۲۰۱۴۰۲۰۰۰۰۶۵) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی (دولت) برگزار نماید. مبلغ برآورد اولیه ۳۷.۹۷۵.۶۹۴.۰۰۰ ریال

۱- زمان بارگذاری اسناد ارزیابی (اسناد کیفی و پکیج شرح خدمات) توسط مناقصه گزار روز چهارشنبه ۱۴۰۲/۱۰/۰۶
۲- آخرین مهلت دریافت توسط مشاوران در سایت تا ساعت ۱۶:۰۰ روز شنبه ۱۴۰۲/۱۰/۱۶
۳- آخرین مهلت عودت (اسناد ارزیابی کیفی و پکیج شرح خدمات) توسط مشاوران در سایت تا ساعت ۱۶:۰۰ روز شنبه ۱۴۰۲/۱۰/۲۳
۴- جلسه اول ارزیابی کیفی هیات مشاور (بازگشایی پاکات گواهینامه در زمینه رشته تخصصی و استعلام ارزیابی کیفی) ساعت ۹:۰۰ روز دوشنبه ۱۴۰۲/۱۰/۲۵
۵- بارگذاری اسناد پیشنهاد فنی (RFP) و صورت مقادیر توسط مناقصه گزار در سایت تا ساعت ۱۶:۰۰ روز سه‌شنبه ۱۴۰۲/۱۰/۲۶
۶- مهلت عودت پیشنهادات فنی (RFP) توسط مشاوران واجد شرایط و پاکات مالی در سایت تا ساعت ۱۶:۰۰ روز یکشنبه ۱۴۰۲/۱۱/۱۵
۷- جلسه دوم هیات مشاور (بازگشایی پاکات پیشنهاد فنی مشاوران) ساعت ۹:۰۰ روز سه‌شنبه ۱۴۰۲/۱۱/۱۷
۸- جلسه سوم هیات مشاور (بازگشایی پاکات پیشنهاد مالی مشاوران) ساعت ۱۰:۰۰ روز چهارشنبه ۱۴۰۲/۱۱/۱۸

شرایط مشاوران:
دارای حداقل پایه ۳ هریک از زیرشاخه‌های نقشه‌برداری و GIS در رشته‌های فتوگرامتری، هیدرو گرافی، سیستم‌های اطلاعات مکانی GIS یا حداقل پایه ۲ هر یک از زیرشاخه‌های نقشه‌برداری و GIS در رشته‌های نقشه‌برداری زمینی، ژئودزی

مدت اعتبار پیشنهادات: ۳ ماه تقویمی

آدرس: استان البرز، کرج، میدان طالقانی، بلوار تعاون، خیابان فرهنگ، روبروی تربیت ۶، شرکت گاز استان البرز، امور پیمانها

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۰/۱۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۰/۱۶ روابط عمومی شرکت گاز استان البرز (سهامی خاص)

نوبت اول
شماره ۱۶۳۵۳۷۴

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی حوزه ثبتی قائم‌شهر

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰، املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی قائم‌شهر مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می گردد:

املاک متقاضیان واقع در قریه پایین افراکتی پلاک ۱۰ اصلی بخش ۱۶ ۹۲۷ فرعی به نام آقای عباس ربیع‌پور حمزه کلائی نسبت به ششدانگ یک باب مغازه به مساحت ۱۱۱,۰۸ مترمربع خریداری مع‌الواسطه از آقای شعبانعلی حسن‌زاده مالک رسمی.

لذا به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آئین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه محلی/

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۰/۱۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۱/۰۱ مرتضی قاسم‌پور، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان قائم‌شهر

م الف ۳۰۴

آگهی فقدان سند مالکیت

نظر به اینکه ریحانه رحمانی فرزند محمود به استناد دو برگ استشهادیه گواهی امضاء شده منظم به تقاضای کتبی جهت دریافت سند مالکیت المثنی نوبت اول به این اداره مراجعه و مدعی است که سند مالکیت پلاک ششدانگ پلاک ثبتی یک قطعه آپارتمان نوع ملک طلق با کاربری مسکونی به پلاک ثبتی ۱۱۳۲۶ فرعی از ۱۹۱ اصلی، مفروز و مجزا شده از ۵۷۲۳ فرعی از اصلی مذکور واقع در بخش ۱۰ مشهد منطقه شش استان خراسان رضوی به علت مخدوش شدن غیرقابل استفاده شده است با بررسی سیستم جامع املاک معلوم گردید مالکیت ریحانه رحمانی فرزند محمود شماره شناسنامه ۳۴۲۸ تاریخ تولد ۱۳۴۵ صادره از مشهد دارای شماره ملی ۰۹۳۴۴۳۵۶۲۶ به عنوان مالک شش‌دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۳۱۵۴ تاریخ ۱۳۹۲/۰۶/۲۳ دفتر اسناد رسمی شماره ۱۹۹ شهر مشهد استان خراسان رضوی، موضوع سند مالکیت اصلی به شماره چاپی ۴۲۱۵۱۶ سری ب سال ۹۱ که در صفحه ۱۶۰ دفتر املاک جلد ۲۲۴۸ ذیل شماره ۳۴۴۲۷۱ ثبت گردیده است و سیستم جامع املاک بیش از این حکایتی ندارد. لذا به استناد مفاد ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت مراتب یک نوبت آگهی و متذکر می‌گردد هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله انجام داده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود باشد، بایستی ظرف ده روز از تاریخ انتشار این آگهی اعتراض کتبی خود را به پیوست اصل سند مالکیت یا سند معامله به این اداره تسلیم نماید بدیهی است در صورت عدم اعتراض در مهلت مقرر و یا وصول اعتراض بدون ارائه سند مالکیت یا سند معامله رسمی نسبت به صدور سند مالکیت المثنی و تسلیم آن به متقاضی اقدام خواهد شد.

هادی ریحانی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۶ مشهد

شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

آگهی مناقصه عمومی تجدید شده (نوبت سوم) شماره ۱۴۰۲/۳۱/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "خدمات مهندسی، تأمین کالا و تجهیزات، ساخت و نصب سیلوی باطله فلزی و نوار نقاله جدید باطله خشک" کارخانه تغلیظ مجتمع خود را بصورت توأم (EPC) و از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت پیمانکاری معتبر با رتبه حداقل ٤ در رشته ابنیه و ساختمان از سازمان برنامه و بودجه واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ١٤ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۱ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲٤ مقرر شده است و حضور در آن الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانتنامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

یادداشت

سیاست‌های اشتباه ارزی به زیان تولید

کامران وکیل
فعال معدنی

دخالت دولت در اقتصاد در کوتاه‌مدت به نفع قشری از جامعه است و منافع آنها را تضمین می‌کند. اما به‌اعتقاد بسیاری از فعالان اقتصادی، تداوم دخالت دولت در اقتصاد و گسترش روزافزون آن، در نهایت آثار مخربی را به‌دنبال دارد.

در طول ۸ ماه اخیر نرخ ارز در کشور ثابت بوده، بااین‌وجود نرخ تورم در این بازه زمانی براساس آمار اعلام‌شده از سوی مراجع رسمی حدود ۴۰ درصد برآورد شده است. چطور می‌توان در شرایطی که همه‌چیز گران شده، نرخ ارز را ثابت نگه داشت؟

در واقع در چنین شرایطی کالاهای خارجی با نرخ ثابت به کشور وارد می‌شود، در حالی که تولید داخلی مشمول تورم و هر روز گران‌تر تمام می‌شود. در چنین شرایطی، واردات به تولید داخلی ارجحیت می‌یابد و با گذر زمان تولید داخلی متوقف و محدود خواهد شد. علاوه‌براین، با گذر زمان شاهد بروز تراز تجاری منفی در اقتصاد خواهیم بود. سیاستی که در نهایت به‌شکل در رفتن فنر ارز بروز می‌یابد. متاسفانه فرآیند یادشده بارها در کشور تجربه شده و نتیجه مثبتی نیز از آن حاصل نشده است.

البته با افزایش نرخ ارز برخی اقشار ضعیف با مشکلاتی روبه‌رو خواهند شد، اما می‌توان با سایر راهکارهای حمایتی همچون اعطای یارانه به آخرین حلقه مصرف، این دست مشکلات و کاستی‌ها را مرتفع کرد. هرچند باید تاکید کرد که ما اقتصادی را ساخته‌ایم که هر روز تعداد فقیران افزایش یافته‌اند و درصد قابل‌توجهی از مردم زیر خط فقر قرار دارند. در چنین شرایطی، باید مشکلات ساختاری اقتصاد را شناسایی و برای رفع آن برنامه‌ریزی کرد. اما نمی‌توان با تحمیل فشار به ارز، سایر مشکلات اقتصادی را مرتفع کرد. تحمیل فشار به ارز در بلندمدت به‌منزله از بین رفتن توجیه اقتصادی تولید است. در چنین اوضاعی، منابع ارزی از بین خواهد رفت. کارخانه‌ها تعطیل می‌شوند، یعنی در بلندمدت شاهد تشدید فقر و بیکاری خواهیم بود. بااین وجود، با اعطای یارانه هم نمی‌توان مسیر را اصلاح کرد، چراکه حمایت همواره فسادزا است؛ به‌بیان دیگر، یکی از عوارض دخالت دولت در اقتصاد، بروز فساد است.

از مجموع موارد یادشده، می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که برای اصلاح شرایط موجود باید از الگوهای موفق جهانی بهره گرفت. بسیاری از کشورها در کنترل تورم، نرخ ارز و بهبود اقتصادی موفق بوده‌اند. می‌توان با تکیه بر تجارب این کشورها، در مسیر موفقیت گام برداشت.

خبر

کسی فکر نمی‌کرد دلار ۸ ماه در محدوده ۵۰ هزار تومان بماند

بانک مرکزی با سیاست‌های منطقی موفق شد نرخ ارز را خلاف برخی پیش‌بینی‌ها در یک دامنه ثابت و مشخص حفظ کند. به‌گزارش تسنیم، یحیی آل‌اسحاق، رئیس اتاق بازرگانی ایران و عراق گفت: یک جریان فکری بر این باور بود که باتوجه به درآمدها و هزینه‌های ارزی و روند عرضه و تقاضا و تمامی فاکتورهای موثر در نرخ ارز، بانک مرکزی نمی‌تواند نرخ ارز را در این دامنه حفظ کند و دلار را با نرخ ۷۰ تا ۸۰ هزار تومان پیش‌بینی می‌کردند.

وی ادامه داد: در جامعه هم یک ابهام وجود داشت که نرخ ارز چه خواهد شد و از سوی دیگر، عوامل داخلی و خارجی نیز در حال حرکت به‌سمتی بودند تا در جامعه عدم‌آرامش ایجاد کنند که این موضوع هم بسیار خطرناک بود، چراکه اقتصاد ما تا حد زیادی روانی است و همین انتظارات و فضایی که توسط فعالان اقتصادی، تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران ایجاد می‌شود، بسیار مهم و تاثیرگذار است.

این فعال اقتصادی افزود: در واقع، سیاست‌های بانک مرکزی و ایجاد آرامش نسبی در محیطی متلاطم، بسیار ارزشمند بود. از سوی دیگر، اصل تئوری تثبیت به‌معنای حفظ در یک دامنه ارزی و همچنین اقدامات و الزامات انجام‌شده داخلی و خارجی برای تنظیم امور و مدیریت نیز بسیار مطلوب و غیرقابل‌انکار بود.

آل‌اسحاق اضافه کرد: بانک مرکزی هم‌اکنون در حوزه ارزی به‌عنوان یک حوزه بحرانی در سالیان اخیر، طی ۷ تا ۸ ماه گذشته، توانسته نرخ دلار را بین ۴۹ تا ۵۰ هزار تومان حفظ کند که این اقدام به‌واقع یک موفقیت است.

در بررسی عملکرد دولت سیزدهم در تثبیت نرخ ارز مطرح شد

دلار ۵۰ هزار تومانی، تشویق ندارد

عکس: صمت

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

این سال‌ها اقتصاد ایران روزهای سختی را پشت‌سر می‌گذارد. بحران پشت بحران، تداوم تولید، صنعت و ادامه حیات کسب‌وکارهای مختلف را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. در این میان، معیشت مردم بیش از قبل دشوار می‌شود. چالش‌های یادشده در شرایطی زندگی ما را متاثر ساخته‌اند که رئیسی در انتخابات ریاست‌جمهوری وعده گره نزدن معیشت مردم به برجام را داد. در ادامه، وزرای دولت سیزدهم نیز از دلارزدایی و کاهش وابستگی دولت به دلار، سخن گفتند. وعده‌های یادشده در طول ۲.۵ سال گذشته نه‌تنها محقق نشده است، بلکه اکنون از فروش دلار در بازار آزاد در محدوده قیمتی ۵۰ هزارتومانی به‌عنوان دستاوردی برای دولت یاد می‌شود. نرخ دلار در مرداد ۱۴۰۰ برابر ۲۵هزار و ۶۰۰ تومان گزارش شده، چنانچه میانگین قیمتی دلار را در دی امسال برابر ۵۰ هزار تومان در نظر بگیریم، یعنی ارزش دلار در این بازه زمانی ۲ سال و ۵ ماه بیش از ۹۵ درصد افزایش یافته است. در همین حال، بسیاری از کارشناسان اقتصادی با استناد به تورم ۴۰درصدی منتشرشده توسط مراجع رسمی، روند رو به رشد و حتی جهش نرخ ارز را در آینده نه‌چندان‌دور، دور از ذهن نمی‌دانند.

علاوه‌براین، چنانچه روند نرخ دلار در دهه‌های گذشته نیز بررسی شود، همواره شاهد یک دوره ثبات نرخ ارز بوده‌ایم و پس از آن جهش رخ داده است. در نتیجه، تثبیت نرخ ارز برای یک دوره چندماهه، فراتر از انتظارات عمومی نبوده است. بنابراین، با تهدید به شرایط دشوارتر معیشتی، نمی‌توان بحران اقتصاد ایران و سخت‌تر شدن هرروزه معیشت را توجیه کرد.

بازارآزادی‌ها، شریک جرم مشکلات فعلی

زهرا کریمی، استاد دانشگاه و کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: این ادعا که دلار قرار بوده به ۲۰۰ هزار تومان برسد، اما اکنون با تلاش دولت سیزدهم در محدوده ۵۰ هزارتومانی خریدوفروش می‌شود و حال باید که برای دولت هورا بکشیم، به‌هیچ‌عنوان قابل‌قبول نیست و حتی می‌توان از آن با عنوان شادی زودهنگام نیز نام برد. همان‌طور که اگر شرایط اقتصادی کشور به‌همین‌منوال ادامه یابد، دیگر نمی‌توان نرخ دلار را در کانال ۵۰ هزارتومانی تثبیت کرد.

وی افزود: سال گذشته، شاهد جهش نرخ دلار بودیم، نمودار قیمتی دلار حالت پلکانی به خود می‌گیرد، یعنی یک دوره ثابت می‌ماند و پس از آن جهش می‌یابد.

این کارشناس اقتصادی گفت: تمامی دولت‌ها تلاش کرده‌اند که مانع جهش نرخ دلار شوند، چراکه از یک‌سو، این رشد افسارگسیخته مردم را به‌دلیل سقوط مداوم ارزش پول ملی عصبانی می‌کند. از سوی دیگر نیز، اثرات تورمی این رشد قابل‌توجه است و در زندگی مردم به بدترین شکل ممکن نمایان می‌شود.

کریمی گفت: دولت‌ها با اقدامات مختلف از جمله ارزپاشی یا ورود ارز به بازار، زمینه کنترل نرخ دلار را برای مدتی فراهم می‌کنند. (در واقع در دولت سیزدهم نیز همان راهکار ولی‌الله سیف، رئیس اسبق بانک مرکزی که به‌دلیل آن موردانتقاد بود، به اشکال دیگری تکرار شد). در ادامه نیز، موضوعات مختلفی از جمله تبادل زندانیان ایرانی و امریکایی، مذاکراتی که در عمان در جریان بوده، انتشار اخباری مبنی بر بهبود روابط ایران و امریکا و همچنین آزادسازی ارزهای بلوکه‌شده و... از رشد بیشتر نرخ ارز جلوگیری کرده است.

وی بااشاره به جنگ اسرائیل و فلسطین و حمله به غزه افزود: با شروع این جنگ و نگرانی از ورود ایران به تنش، شرایط کمی دشوارتر از قبل شده، البته خوشبختانه تلاش بسیاری برای ممانعت از ورود ایران به این جنگ انجام گرفته است ، اما همچنان از این تنش می‌توان با عنوان ریسکی مهم برای اقتصاد ما نام برد.

کریمی در پاسخ به سوالی مبنی بر پیش‌بینی روند قیمتی ارز در آینده گفت: به‌اعتقاد من، تلاش دولت برای تثبیت نرخ ارز، برای مدت‌زمان طولانی ادامه نخواهد یافت و در آینده شاهد چند جهش ارزی دیگر خواهیم بود.

این کارشناس اقتصادی گفت: باوجودی که ظرف نزدیک به یک سال اخیر، نرخ ارز در محدوده ۵۰ هزار تومان ثابت بوده، اما تورم در همین بازه زمانی براساس آمار مراجع رسمی بالاتر از ۴۰ درصد گزارش شده است. در واقع، دولت نتوانسته به وعده خود برای تثبیت نرخ تورم و کاهش آن جامه‌عمل بپوشاند، چراکه ریشه تورم در پولی است که به اقتصاد ما پمپاژ می‌شود؛ در چنین شرایطی زمینه‌ای برای کنترل نرخ تورم وجود ندارد.

کریمی گفت: باتوجه به روند روزافزون تورم حاکم بر اقتصاد ایران و پایین نگه داشتن دستمزد برای سال‌های طولانی، مردم از شرایط ناراضی هستند. روند کنترل نرخ ارز نیز در آینده از کنترل دولت خارج خواهد شد و شاهد جهش‌های چندباره آن و شدت گرفتن این موج نارضایتی خواهیم بود.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر راهکار بهبود شرایط گفت: حل تمامی این مشکلات فراتر از اختیارات بانک مرکزی و اثرگذاری آن بر نرخ ارز است. ریشه اصلی مشکلات اقتصادی ما خارج از اقتصاد است، متاسفانه در عرصه روابط داخلی و خارجی ایران، هیچ آرامشی وجود ندارد. بازگشت آرامش به اقتصاد ایران در عرصه داخلی و بین‌المللی تنها راهکار بهبود شرایط است و جز آن امکانی برای کنترل شرایط وجود نخواهد داشت.

این کارشناس اقتصادی گفت: باتوجه به آنکه بازگشت آرامش به شرایط سیاسی و اقتصادی از توان دولت خارج است، به‌دنبال اجرای راهکارهایی غیراصولی و بدون بازده هستند. به‌عنوان‌مثال، در جریان تصویب بودجه سال آتی، دولت بر هر چیزی که توانسته مالیات وضع کرده یا مالیات‌های قبلی را افزایش داده است. در حالی که دریافت این مالیات به‌سادگی ممکن نخواهد بود. علاوه‌براین، با اجرای راهکارهایی همچون افزایش سطح مالیات ارزش‌افزوده و افزایش محدود سطح درآمد بازنشستگان راه به‌جایی نمی‌بریم.

کریمی گفت: شرایط اقتصادی به‌گونه‌ای است که بانک‌های مختلف از پرداخت تسهیلات به بهانه‌های مختلف خودداری می‌کنند و مسیر دریافت وام بانکی را دشوار و زمانبر کرده‌اند. این موانع در شرایطی هستند که بسیاری از تولیدکنندگان با چالش جدی در تامین نقدینگی روبه‌رو هستند.

این کارشناس اقتصادی بااشاره به ادامه‌دار شدن تورم ۴۰ تا ۵۰ درصدی اقتصاد کشور در سال‌های گذشته گفت: تجربه جهانی حکایت از آن دارد که سطح تورم حتی به نرخ رکود، برای مدت‌زمان طولانی در رنج ۴۰ تا ۵۰ درصد باقی نمی‌ماند. یعنی یا باید راهکاری برای اصلاح شرایط اندیشیده و تورم کنترل شود یا افسار همین تورم ۵۰ درصدی نیز کشیده و شرایط از کنترل خارج می‌شود.

وی گفت: از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود در گام نخست واقعیات سیاسی و اقتصادی ایران را بپذیرند. پذیرش، نخستین قدم برای اصلاح شرایط موجود است، اما متاسفانه دولتمردان و تصمیم‌گیران کنونی تنها به وعده‌ووعید و اقدامات کوتاه‌مدت بسنده می‌کنند. در چنین فضایی، هر روز شاهد خروج سرمایه‌ها از کشور خواهیم بود.

کریمی تاکید کرد: هر زمان سرمایه‌های اجتماعی و اقتصادی خارج‌شده از کشور به ایران بازگردند، امکان اصلاح شرایط نیز وجود خواهد داشت، اما تا زمانی که شرایط به همین منوال ادامه دارد، وضع ما خوب نمی‌شود.

این استاد دانشگاه در پاسخ به سوالی مبنی بر ارزیابی ایده‌های اقتصادی مطرح‌شده مبنی بر آزادسازی اقتصاد یا کنترل حداکثری اقتصاد از سوی دولت برای بهبود شرایط گفت: باتوجه به شرایط سیاسی و اقتصادی کشور، اگر همه‌چیز را به‌دست بازار بسپارید، باز هم همین جهنم ادامه پیدا می‌کند.

وی افزود: اما دولت نمی‌تواند خلاف جهت نیز شنا کند. حتی زمانی که هیتلر در آلمان نازی، قدرت و اختیار همه امور را در اختیار داشت، باز هم بازار سیاهی برای فروش محصولات شکل می‌گرفت. در واقع، همواره عرضه و تقاضا محرک اصلی بازار خواهند بود. علاوه‌براین، دولت نیز نمی‌تواند اقتصاد را به دهه ۶۰ و سال‌های جنگ بازگرداند، چراکه مردم امید خود به بهبود را از دست داده‌اند و در نتیجه پذیرش آن شرایط را ندارند. سیاست‌گذار باید مشکلات واقعی حاکم بر اقتصاد ما را ببیند و برای رفع آن برنامه‌ریزی کند.

کریمی در پایان خاطرنشان کرد: افرادی که از بازار آزاد یا آزادسازی اقتصادی به‌عنوان راهکار اصلاح شرایط موجود سخن می‌گویند، شریک جرم وضعیت کنونی هستند.

> افرادی که از بازار آزاد یا آزادسازی اقتصادی به‌عنوان راهکار اصلاح شرایط موجود سخن می‌گویند، شریک جرم وضعیت کنونی هستند

ابهامات درآمد ارزی و نرخ دلار

احسان سلطانی، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: سیاست تثبیت نرخ ارز در سطح کلان اتخاذ می‌شود و نمی‌توان آن را به‌تنهایی ماحصل تفکر حاکم بر دولت یا بانک مرکزی دانست. البته به‌اعتقاد من، بدنه دولت بیش از سایر بخش‌ها در مقابل گروه‌های فشاری که خواستار افزایش هرچه بیشتر نرخ ارز هستند، ایستاده است.

وی افزود: بااین‌وجود، نمی‌توان به تثبیت نرخ ارز در کانال ۵۰ هزارتومانی به چشم دستاورد نگریست. سال گذشته نرخ ارز جهش‌یافته است. در همین حال، میانگین نرخ ارز سالانه، در سال گذشته حدود ۳۵ درصد و امسال هم ۴۴ درصد افزایش داشته است؛ بنابراین در ۲ سال گذشته به‌طورمتوالی شاهد رشد قابل‌توجه نرخ ارز بوده‌ایم.

این کارشناس اقتصادی افزود: در دهه‌های اخیر در بازه‌های زمانی طولانی‌مدت، شاهد شوک نرخ ارز و جهش یک‌باره آن بودیم. اما در سال‌های اخیر هر ۲ سال یک‌بار، نرخ ارز جهش قابل‌توجهی می‌یابد.

سلطانی گفت: در حال حاضر باتوجه به تورم روزافزون حاکم بر اقتصاد و عقب‌ماندگی دستمزدها، مردم قدرت خرید خود را از دست داده‌اند. کافی است نگاهی به سطح شهر بیندازید. خلوتی رستوران‌ها یا کمرنگ شدن حضور مردم در مغازه‌ها، موید افت شرایط اقتصادی مردم است. در چنین شرایطی، جامعه در عمل توان و کشش هرچه بیشتر نرخ ارز را ندارد. نیمی از مردم تهران اجاره‌نشین هستند. درآمد این افراد به‌سختی کفاف تامین اجاره خانه و نیازهای اولیه زندگی را می‌دهد، بنابراین هیچ کششی برای افزایش نرخ ارز وجود ندارد.

این کارشناس اقتصادی گفت: چنانچه آمار بانک مرکزی درباره درآمدهای ارزی کشور بررسی شود، متوجه می‌شویم که درآمد کشور در این سال‌ها افت چندانی نیافته است. مجموع درآمد ارزی کشور در سال گذشته بالغ بر ۱۰۰ میلیارد دلار برآورد شده است؛ در نتیجه فروش نرخ دلار در کانال ۵۰ هزارتومانی نیز توجیه ندارد.

وی افزود: برآورد می‌شود درآمد ارزی کشور امسال نیز به حدود ۱۰۰ میلیارد دلار برسد که رقم کمی نیست. مگر نیاز ارزی کشور چقدر است؟ در دوره‌هایی درآمد ارزی کشور رقمی به‌مراتب کمتر بوده است.

این کارشناس اقتصادی گفت: مگر درآمد ارزی کشور به یک‌سوم کاهش یافته است که نرخ دلار ۳ برابر شود؟ گویی مسئولان مردم را به مرگ گرفته‌اند تا به تب راضی شوند.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر پیش‌بینی نرخ دلار در ماه‌های آتی گفت: متاسفانه اقتصاد ما از هیچ الگویی تبعیت نمی‌کند. در چنین شرایطی، در عمل پیش‌بینی اقتصاد ممکن نیست. بااین‌وجود باتوجه به شرایط اقتصادی و روند افزایش دستمزد در سال آتی، بازار و مردم توان رشد بیشتر نرخ دلار را نخواهند داشت.

> مجموع درآمد ارزی کشور در سال گذشته بالغ بر ۱۰۰ میلیارد دلار برآورد شده است؛ در نتیجه فروش دلار در کانال ۵۰ هزارتومان نیز توجیه ندارد

سخن پایانی

باوجود تثبیت نرخ ارز در کانال ۵۰ هزارتومانی طی چند ماه گذشته، عملکرد دولت برای تثبیت نرخ ارز، افتخارانگیز نیست.

درآمدهای ارزی دولت در سال گذشته و امسال قابل‌توجه بوده است و دلیلی برای رشد نرخ ارز وجود ندارد. علاوه‌براین، روند صعودی نرخ ارز در سال‌های اخیر در شرایطی حاصل شده است که دستمزد مردم هر روز کمتر می‌شود. در چنین موقعیتی، از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با شناخت شرایط موجود برای اصلاح شرایط گامی مثبت بردارند، در غیر این صورت روزهای به‌مراتب تاریک‌تری در انتظار اقتصاد ایران خواهد بود.

با ارزش‌ترین ارزهای جهان در سال ۲۰۲۳

اینفوگرافی: سامان شرف‌الدین

یادداشت

انتظار ایران از عمان چیست؟

میرجواد میرگلوی بیات
کارشناس ارشد مسائل عمان

کشور عمان به‌عنوان کشوری بی‌طرف در منطقه به‌طور پیوسته دارای ثبات بالای اقتصادی و سیاسی است و روابط سیاسی و اقتصادی بسیار خوبی با کشورهای اروپایی و امریکا دارد.

اقتصاد عمان یکی از باثبات‌ترین اقتصادهای کشورهای GCC است و نرخ تورم پایین در این کشور و افزایش میزان مازاد بودجه آن در سال‌های اخیر هم تاییدی دیگر بر این مسئله است.

ورود عمان به سازمان تجارت جهانی و توافقنامه‌های تجارت آزاد و هزینه‌های گمرکی این کشور با کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس از عوامل موفقیت این کشور در منطقه است. باتوجه به موارد یادشده عمان پایگاه خوبی برای صادرات مجدد کالاست و می‌توانیم از این کشور برای صادرات کالا به کشورهایی که دسترسی نداریم استفاده کنیم. ارزآوری یکی از مهم‌ترین مزیت‌های این صادرات مجدد برای ایران است.

عمان کشوری با ۵ میلیون نفر جمعیت است که سالانه ۳ میلیون گردشگر به‌طور میانگین یک هفته در این کشور اقامت دارند که همین مورد بازار مصرفی خوبی برای ایران ایجاد می‌کند. همچنین تولید در این کشور، ضعیف و نیازمند واردات بسیاری از اقلام است که از کشورهای دوردست مانند برزیل و شرق آسیا وارد می‌شود، اما ایران با افزایش مراودات می‌تواند جایگزین این کشورها شود. از سوی دیگر به‌دلیل درآمد سرانه بالا در عمان که حدود ۱۷ هزار دلار است و رواج مصرف، این بازار برای ایران مناسب است، زیرا جمعیت ۵ میلیون نفری این کشور به مواد خوراکی، مصالح ساختمانی، خدمات آموزشی و پوشاک نیاز دارند.

از سوی دیگر به‌دلیل تحریم‌های موجود امکان تجارت و انتقال پول با بسیاری از کشورها فراهم نیست که استفاده از ظرفیت‌های عمان در این زمینه می‌تواند گزینه مناسبی برای افزایش مراودات باشد. در واقع عمان راهی برای دور زدن تحریم‌ها است. همچنین عمان براساس مذاکرات صورت گرفته برخی از منابع بلوکه‌شده ایران را در اختیار گرفته و به واردات کالاهای اساسی و ضروری ما کمک می‌کند.

همچنین هدف تجارت ۳ میلیارد دلاری ایران و عمان در بازه زمانی ۵ساله قابل‌تحقق است، زیرا میزان مبادلات تجاری ایران و عمان در سال ۱۴۰۱ به یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار رسیده است.

عمان پلی میان ایران و کشورهای حاشیه خلیج‌فارس و کشورهای شرق افریقا است و بنادر عمان با کشورهای بسیاری ارتباط مستقیم دارد.

از سوی دیگر عمان با ۲۷ کشور دنیا تعرفه گمرکی صفر برقرار کرده و طبق توافقات صورت گرفته، ایرانی‌ها می‌توانند ۳۰ درصد پایانی فرآوری محصولات خود را در این کشور انجام دهند و محصول نهایی را به‌عنوان ساخت عمان با تعرفه صفر به کشورهای مختلف از اروپا تا شرق آسیا صادر کنند که این امتیاز مثبتی است. البته این توافق جدی نیست و می‌توان در حد بسته‌بندی کالا روی آن حساب کرد.

باوجود مزیت‌های یادشده متاسفانه امکان ایجاد حساب ارزی در این کشور وجود ندارد. یکی از موانع موجود مربوط به جابه‌جایی پول در صرافی‌ها است که به‌دلیل نبود صرافی‌های قانونی ایران در عمان، تجار با مشکلات بسیاری روبه‌رو هستند. باتوجه به رابطه سیاسی، موقعیت جغرافیایی و فرهنگی خوبی که میان دو کشور برقرار است، می‌توان به تحقق این هدف امیدوار بود. عمانی‌ها به‌دلیل اشتراکات زیاد با ایرانی‌ها علاقه بسیاری به فعالیت در کشورهای هم دارند.

در ۲ سال اخیر نیز ارتباطات خوبی میان سران، معاونان و وزرای دو کشور برقرار شده، اما باید سفارت ایران در عمان تقویت شود و نیروهای اقتصادی بیشتری را در آن مستقر کنیم. البته نباید این نکته را فراموش کرد که تمایل این کشور برای مراودات با ایران به‌دلیل ارائه محصول باکیفیت با نرخ مناسب و رفتار حرفه‌ای است که در صورت از بین رفتن هر یک از آنها عمان به‌راحتی سراغ سایر کشورها خواهد رفت.

همچنین حجم واردات ایران از عمان در سال ۱۴۰۱ نیز نسبت به سال ۱۴۰۰ رشد ۲۹ درصدی را نشان می‌دهد. واردات ایران از عمان در سال گذشته ۹۴۲ میلیون و ۲۰۲ هزار و ۴۵۸ کیلوگرم به ارزش ۸۰۰ میلیون دلار بوده است. در مجموع حجم مراودات تجاری دو کشور در سال ۱۴۰۱، رشد ۴۱ درصدی داشته است. مجموع مبادلات تجاری دو کشور در سال ۱۴۰۱ معادل ۱.۸۸۷ میلیارد دلار بوده است.

در مجموع صادرات ایران به عمان در سال ۱۴۰۱ رشد بیشتری را نسبت به واردات تجربه کرد، زیرا طبق جداول گمرک، در ۱۲ ماهه سال گذشته بیش از ۳ میلیون و ۳۴۲ هزار تن کالای ایرانی در قالب ۶۴۵ کد تعرفه مختلف به عمان صادر شده که ارزشی بیش از ۲۹ هزار و ۷۷۰ میلیارد و ۹۹۰ میلیون تومان معادل یک میلیارد و ۸۷ میلیون و ۲۱۹ هزار و ۲۵۶ دلار داشته است. این اعداد و ارقام رشد ۴۵ درصدی را از نظر وزنی، ۷۸ درصدی را از نظر ارزش ریالی و افزایش ۵۲ درصدی را از نظر ارزش دلاری نسبت به صادرات ایران به عمان در سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد. این روند صعودی عمان را از شریک دهم به هشتمین مشتری کالای ایرانی تبدیل کرده است.

صمت امکان حذف دلار در معاملات تجاری را بررسی کرد

بند ناف دلار دور گردن تجارت

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

حذف دلار از معاملات تجاری؛ شعاری که از دی ۸۵ با ابلاغ مصوبه جایگزینی یورو و ارزهای دیگر به‌جای دلار آغاز شد. این تنها خبری است که نشان از شروع تلاش‌هایی ناموفق برای حذف دلار از مناسبات اقتصادی کشور از سال‌های گذشته دارد و پس از آن سال‌ها در این زمینه سکوت شد. حال در سال ۱۴۰۲ با عضویت ایران در گروه‌های مختلف مانند شانگهای، بریکس و... باز هم زمزمه‌های دلارزدایی به گوش رسید. به‌عقیده مسئولان، الزام استفاده از دلار در تجارت خارجی به‌دلیل تحریم‌ها تاکنون هزینه تجاری ایران را به‌شدت افزایش داده و تا جای امکان باید به‌سراغ حذف دلار از تجارت خارجی رفت. در حالی که دولت بر ضرورت دلارزدایی تاکید دارد، بسیاری از کارشناسان این امر را باتوجه به شرایط مراودات تجاری، نشدنی می‌دانند. تلاشی حدود ده‌ساله برای دلارزدایی از اقتصاد وجود دارد که شاید عدم تحقق آن مهر تاییدی بر نظرات کارشناسان باشد. با حذف دلار باید مراودات تجاری ما با برخی از کشورها به‌صورت تهاتری صورت گیرد که این روش تاثیرات منفی بسیاری دارد.

موارد فوق در حالی بیان می‌شود که رئیس‌جمهوری در اردیبهشت ۱۴۰۲گفت: در دولت دبیرخانه‌ای فعال شده که روابط ارزی ایران با دنیا را تغییر می‌دهد. این دبیرخانه بندناف قدرت دلار را می‌برد تا ارزش پول ملی را بیشتر کند.

حال باید دید ایران نیز مانند روسیه باتوجه به شرایط اقتصادی فعلی توان چنین ریسکی را برای مقابله با تحریم‌ها دارد؟

عکس: صمت

دلارزدایی با قطب مثبت و منفی

دلارزدایی به‌معنای کاهش یا حذف استفاده از دلار امریکا در تجارت و اقتصاد یک کشور است. این در حالی است که دلارزدایی با تاثیر منفی بر تجارت می‌تواند موجب کاهش قدرت خرید و کاهش ورود کالاها و خدمات به کشور و در نتیجه کاهش رشد اقتصادی شود. همچنین این امر می‌تواند باعث کاهش تجارت بین‌المللی و کاهش رقابت‌پذیری به‌دلیل افزایش هزینه‌های تجاری شود. از سوی دیگر دلار امریکا به‌عنوان یک ارز پذیرفته‌شده برای سرمایه‌گذاری خارجی استفاده می‌شود و دلارزدایی باعث کاهش جذابیت سرمایه‌گذاری خارجی و افزایش نرخ بیکاری در کشور خواهد شد. علاوه بر این تغییر ارز مرجع ممکن است منجر به نوسانات نرخ ارز شود، در حالی که نوسان نرخ ارز نیز بر صادرات و واردات تاثیرگذار است؛ در نتیجه امکان برنامه‌ریزی و پیش‌بینی برای کسب‌وکارها دشوارتر خواهد شد.

البته دلارزدایی اثرات مثبتی هم بر تجارت خواهد داشت. این اقدام می‌تواند باعث تنوع و انعطاف‌پذیری در تجارت یک کشور شود. با کاهش وابستگی به دلار امریکا، کشورها می‌توانند روابط تجاری خود را با سایر کشورها توسعه دهند و از ارزهای دیگری به‌جای دلار استفاده کنند که این امر موجب افزایش رقابت، توسعه بازارهای جدید و افزایش حجم تجارت بین‌المللی خواهد شد. با کاهش استفاده از دلار، کشورها می‌توانند ریسک نرخ ارز را کنترل و از تقلبات بازار ارز در معاملات خارجی جلوگیری کنند. از سوی دیگر با کاهش وابستگی به دلار امریکا، کشورها می‌توانند استقلال اقتصادی خود را تقویت و سیاست‌های مالی و پولی خود را براساس نیازها و شرایط داخلی خود تنظیم کنند.

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد دلار ۵۸درصد ذخایر خارجی رسمی اعلام‌شده جهان را تشکیل می‌دهد و حدود ۷۰درصد معاملات جهانی در سال ۲۰۲۲ با این ارز انجام شده است.

دلارزدایی، داشته‌های تجاری را نیز می‌گیرد

جمشید نفر، کارشناس تجارت درباره کاهش وابستگی اقتصاد به دلار یا دلارزدایی به صمت گفت: ابتدا باید سهم دلار در میان ارزهای مورداستفاده در تجارت بین‌الملل را بررسی کرد. هنگامی که سهم دلار در معاملات تجاری بی‌نهایت بالا است، در صورت معامله با هر ارز دیگری در نهایت باید آن ارز تبدیل به دلار شود. البته شاید دلارزدایی از معاملات تجاری با صرف مدت زمان بسیار طولانی امکان‌پذیر باشد، اما باید به روابط تجاری با پول‌های محلی کشورهای متعددی بپردازیم که تحت سلطه تحریم ایران نباشند. اما براساس بررسی‌های صورت‌گرفته دلارزدایی نه‌تنها تاثیر مثبتی بر اقتصاد ایران نخواهد داشت، بلکه موارد مثبت فعلی را نیز از ایران خواهد گرفت. در نتیجه باید ارزیابی کرد که ایران در شرایط سخت تحریمی قادر به دلارزدایی است یا خیر.

وی با اشاره به اینکه چین شریک تجاری اصلی ایران است، افزود: در حال حاضر چین، دومین تاجر بزرگ دنیا است که با دلار کار می‌کند و بی‌شک منافع و اهمیت ایران در مقابل کشوری مانند امریکا برای چین صفر است. در نتیجه چین وارد بازی دلارزدایی در تجارت با ایران نخواهد شد و روسیه تنها کشوری است که به‌علت شرایط مشابه با ایران حامی دلارزدایی در معاملات تجاری است. این در حالی است که معاملات ارزی با روسیه هزینه‌های گزافی برای ایران دارد.

تجارت خارجی حاشیه سود بسیار کمی دارد؛ در نتیجه اگر دلارزدایی هم هزینه‌هایی را به کشور تحمیل کند، کار بسیار سخت خواهد شد.

بانک مرکزی مقصر است

نفر با تاکید بر ضرورت تغییر رویه اساسی در بخش‌های مختلف کشور گفت: ایران باید در روند تجاری، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی خود تجدیدنظر اساسی کند؛ در غیر این صورت همه برنامه‌ها با شکست مواجه خواهد شد.

این کارشناس تجارت با انتقاد از روند بانک مرکزی اظهار کرد: یکی از دلایل اصلی عدم موفقیت در دلارزدایی، عملکرد بانک مرکزی است. ریال تنها توسط بانک مرکزی چاپ می‌شود، اما با چاپ بی‌حساب‌وکتاب، ریال در مسیر رانت‌های مختلف حرکت می‌کند.

بر این اساس اگر بانک مرکزی به وظایف خود به‌درستی عمل کند، لازم نیست با الزام به رفع تعهد ارزی کار صادرکنندگان یا فعالان تجاری را سخت‌تر کند. در این صورت صادرکنندگان می‌توانند با کشورهای همسایه معاملات ریالی انجام دهند؛ به این ترتیب که بازرگانان کشورهای همسایه محصول را درب کارخانه با پول ملی خریداری کنند.

با این روش دلار وارد کشور و در صرافی‌ها تبدیل به ریال می‌شود، اما این روند برای ما امکان‌پذیر نیست و بانک مرکزی برای رفع تعهد ارزی به صادرکننده فشار می‌آورد. در هر حال وقتی در معاملات

کشور حتی احترامی برای پول ملی خود قائل نیستیم، پس از دلار نیز ارزهای دیگری را بی‌ارزش قلمداد می‌کنیم و با این روند ریال ایران به‌سرعت بی‌ارزش می‌شود.

ایران فرق دارد

نفر با اشاره به تصمیمات اعضای بریکس و شانگهای برای دلارزدایی بیان کرد: کشورهای عضو گروه‌های مختلف مانند شانگهای، بریکس و... با وضعیت مطلوب اقتصادی و به‌دور از تحریم آینده‌نگری می‌کنند، زیرا امریکا بزرگ‌ترین کشور بدهکار دنیا است و اگر همه سرمایه آنها دلار باشد با ورشکستگی امریکا سرمایه‌های خود را از دست خواهند داد؛ در نتیجه تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی درستی در راستای دلارزدایی خواهند داشت. این در حالی است که ایران به‌دلیل تحریم‌های موجود و شرایط بد اقتصادی قصد دلارزدایی دارد.

نوسان ارز، عامل رشد تجارت!

این کارشناس تجارت با اشاره به اینکه بخش اعظم رشد تجارت به‌دلیل نوسانات نرخ ارز است، گفت: طی سال‌های اخیر رشد نرخ ارز موجب شد صادرات کشور زمین‌گیر نشود. در حالی که این روند اصلا خوب نیست و به اقتصاد کشور ضربه می‌زند، زیرا صادرات کشور باید متناسب با افزایش نرخ دلار رشد پیدا می‌کرد.

بهم زدن ساختار دلار در دنیا بعید است

ابوالفضل روغنی گلپایگانی، عضو اتاق بازرگانی ایران با اشاره به نظرات منفی برخی از کارشناسان در زمینه دلارزدایی در معاملات تجاری به صمت گفت: در دنیا اختلاف‌نظرهای بسیاری در زمینه تجارت و معاملات آن وجود دارد. واقعیت این است که خلاف عدم تمایل برخی از کشورها، دلار مبنای نظام مالی دنیا است و آنقدر این ابزار قوی است که با گذشت سال‌ها تلاش برای دلارزدایی از معاملات تجاری موفقیتی در این زمینه حاصل نشده است. بسیاری از گروه‌ها مانند شانگهای یا بریکس هدف اصلی خود را حذف دلار از معاملات تجاری می‌دانند، اما روند حذف دلار از معاملات تجاری در کشورهای مختلف چندان موفقیت‌آمیز نبوده است. در کل جایگزینی پول دیگری در معاملات تجاری به‌جای دلار یکی از مسیرهای درست دور زدن تحریم‌ها است.

وی با اشاره به تاثیرات منع ۱۴ بانک عراقی توسط امریکا از ارائه خدمات در زمینه تجارت ایران و عراق، گفت: عراق یکی از مهم‌ترین شرکای تجاری ایران در بخش صادرات محسوب می‌شود و با مشکلاتی که بانک مرکزی امریکا برای عراق به‌وجود آورد، ایران حدود ۳۰ درصد صادرات خود را از دست داد. در واقع براساس این منع، بانک‌هایی که از معامله با دلار محروم هستند، علاوه بر حق معامله بین‌المللی با ارزهای غیر از دلار امریکا، از آزادی کامل در معامله با دینار عراق در خدمات مختلف سیستم بانکی عراق برخوردارند.

این عضو اتاق بازرگانی ایران با اشاره به اینکه چین بزرگ‌ترین تولیدکننده و صادرکننده کالا به جهان است، افزود: باوجود قدرت چین هنوز شاهد حذف دلار و استفاده از یوآن در مبادلات تجاری این کشور نبوده‌ایم. ایران نیز بیشترین مراودات تجاری خود را با چین دارد، اما هنوز امکان حذف دلار در مبادلات تجاری دو کشور فراهم نیست. در بسیاری از توافقات تجاری دلارزدایی مبنا قرار داده شده، اما به آن عمل نشده، چراکه براساس ساختار اقتصاد دنیا مبنای مبادلات فعلا دلار است و بانک مرکزی امریکا نیز این روند را کنترل می‌کند.

دلیل اصلی دلارزدایی، دور زدن تحریم‌ها

روغنی گلپایگانی با بیان اینکه با حذف دلار از معاملات تجاری

موافق است، گفت: دلیل اصلی موافقت با دلارزدایی، قرار داشتن ایران در شرایط تحریمی است. باتوجه به این شرایط برای حل مشکلات صنعت، تجارت و تولید باید پول دیگری جایگزین دلار شود اما بهم زدن این ساختار بعید است.

حذف دلار از معاملات کوچک

این عضو اتاق بازرگانی ایران با اشاره به حذف دلار در معاملات با کشورهای همسایه اظهار کرد: از نظر کارشناسی این موضوع درست است که حذف دلار باید از حجم کوچک معاملات آغاز شود، اما به‌هر حال دلارزدایی نیازمند چارچوب، زیرساخت‌ها و مکانیسم‌های بین‌المللی درست است.

سخن پایانی

بی‌شک خروج دلار از معاملات تجاری و تبدیل آن به یک پول متداول، موجب کاهش سلطه اقتصادی امریکا بر جهان خواهد شد، اما این امر نیازمند تغییراتی ساختاری است و ریسک‌های زیادی به همراه دارد، زیرا به‌عقیده کارشناسان ایران در فشار تحریم و با ارزش فعلی پول ملی‌اش نه‌تنها در این مسیر سودی حاصل نمی‌کند، بلکه ممکن است روابط تجاری فعلی خود را نیز از دست بدهد.

> دلارزدایی نه‌تنها تاثیر مثبتی برای ایران نخواهد داشت، بلکه موارد مثبت فعلی را نیز از ایران خواهد گرفت

> دلیل اصلی موافقت با دلارزدایی قرار داشتن ایران در شرایط تحریمی است

نرخ ارز چه تاثیری بر بازار ملک دارد؟

پای مسکن در زنجیر دلار

عکس: صمت

نرخ دلار می‌تواند تاثیر قابل‌توجهی بر نرخ مسکن داشته باشد. افزایش نرخ ارز معمولا باعث افزایش هزینه مصالح و تجهیزات وارداتی می‌شود که در نتیجه هزینه‌های ساخت‌وساز را بالا می‌برد. این امر می‌تواند به افزایش نرخ مسکن منجر شود، زیرا سازندگان سعی می‌کنند این افزایش هزینه‌ها را از طریق نرخ فروش به مصرف‌کننده منتقل کنند.

همچنین، در شرایطی که اقتصاد وابستگی زیادی به واردات داشته باشد، تضعیف ارزش پول ملی می‌تواند به کاهش قدرت خرید مردم منجر شود که این مسئله نیز می‌تواند تقاضا برای خرید مسکن را کاهش دهد و در نهایت، بر قیمت‌ها تاثیر منفی بگذارد. علاوه بر این، نوسانات نرخ دلار می‌توانند بر اعتماد سرمایه‌گذاران و تمایل آنها برای سرمایه‌گذاری در بخش مسکن تاثیر بگذارند که این موضوع نیز در نهایت روی عرضه و تقاضا و قیمت‌های مسکن اثر می‌گذارد.

در کشورهایی که بخشی از بازار مسکن آنها متکی به سرمایه‌گذاران خارجی است، نوسانات نرخ دلار و تاثیر بر بازارهای مالی می‌تواند تاثیر مستقیمی روی جذابیت سرمایه‌گذاری در آن کشور داشته باشد. اگر ارزش پول ملی کاهش پیدا کند، ممکن است سرمایه‌گذاران خارجی کشور موردنظر را به‌عنوان بازاری جذاب‌تر برای دستیابی به ملک با قیمت‌های نسبتا ارزان‌تر ببینند که این امر می‌تواند به افزایش تقاضا برای خرید مسکن و در نهایت افزایش قیمت‌ها منجر شود. صمت در این گزارش نقش دلارزدایی در کاهش نرخ مسکن را از نگاه کارشناسان بررسی کرده است.

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

قانون نانوشته بازار مسکن

بازار مسکن در چند سال اخیر به‌واسطه رشد تورم و تلاطمات نرخ دلار، تابع قانونی نانوشته تحت‌عنوان رابطه بازار مسکن و نرخ ارز پیش رفت و سفته‌بازان و دلالان آنقدر بر طبل رابطه بین نرخ مسکن و نرخ دلار کوبیدند که این موضوع در افکار عمومی هم جای خود را به خوبی باز کرد، به‌طوری که امروزه شاهد اندازه‌گیری ارزش ملک با نرخ دلار هستیم.

کارشناسان مهم‌ترین عامل کم‌رمق شدن بازار مسکن را نه دلارزدایی، بلکه سیاست تثبیت نرخ دلار می‌دانند و معتقدند این سیاست اگرچه آرامش را در چند ماه اخیر به بازارهای مختلف از جمله مسکن آورده، اما پیش از این نیز در دهه ۸۰ تجربه مشابهی اجرا شده است. بازار مسکن در دهه ۸۰ برای مدتی از نوسانات شدید قیمتی افتاد، اما بعد از مدتی با شروع تلاطمات ارزی این بازار با نوسانات شدیدی مواجه شد. حال در این شرایط این سوال مطرح می‌شود که چرا مسکن تابع دلار است و آیا راهی برای کنترل سنجش ارزش مسکن برمبنای دلار وجود دارد؟ چگونه می‌توانیم سایه دلار را بر اقتصاد کشور کمرنگ کنیم؟

در اقتصاد دستوری که تورم در آن کنترل نمی‌شود و تمام بازارها با ارزش دلار سنجیده می‌شود، طبیعی است که نرخ مسکن را با پارامتر دلار بسنجند. متاسفانه مسکن طی سال‌های اخیر به‌دلیل تورم بالا و مداوم در ایران به یک کالای سرمایه‌ای تبدیل و به‌همین‌دلیل دسترسی خانوار برای اجاره یا خرید آن مشکل شده است. بحران فعلی بازار مسکن از کمبود عرضه مسکن نیست، بلکه این یک روایت دلال‌گونه‌ای است که حل آن را به انحراف کشانده است.

دولت با استفاده از تجربه کشورهای توسعه‌یافته تنها با اجرای تنظیم‌گری و اجرای مالیات بر سوداگری می‌تواند مانع دلالی در همه حوزه‌های اقتصادی به‌ویژه مسکن شود. آشفتگی اقتصادی در ایران و خلأ تنظیم‌گری عرصه بازار مسکن، مجال دلالی به‌جای تولید و ساخت مسکن را باز گذاشته است و در این شرایط، دلال و محتکران با سنجش ارزش ملک خود به نسبت دلار بیشتر از سازندگان سود می‌برند؛ در این شرایط تولید مولد در بازار مسکن رخ نمی‌دهد و با قفل منابع و احتکار مسکن، کمبود عرضه و گرانی مسکن رخ می‌دهد.

علت اصلی ثبات موجود در بازار

عبدالرضا قشقایی، کارشناس حوزه مسکن درباره تاثیر دلارزدایی بر کاهش نرخ مسکن در کشور به صمت توضیح داد: در حال حاضر، نرخ مسکن در تهران به حدود هزار و ۵۰۰ دلار رسیده است که در سقف قیمتی خود قرار دارد، وگرنه بازار مسکن قیمت‌های بالاتری را نیز تجربه می‌کرد. موضع‌گیری‌های اخیر دولت در این زمینه را به‌شخصه نپسندیدم و بر این باور هستم که دولت نباید این وضعیت را مثبت ارزیابی کند. ثبات قیمت‌ها برمبنای رکود بازار و همچنین قبات نرخ دلار را نباید یک دستاورد در نظر گرفت و به آن افتخار کرد.

او درباره ثبات قیمتی در بازار مسکن طی هفته‌های گذشته بیان کرد: علت اصلی و تاثیرگذار بر ثبات موجود در بازار را تحولات نرخ ارز می‌دانم. حتی باوجود بهای بالای خانه، افزایش نرخ دلار می‌تواند منجر به رشد نرخ مسکن شود و در این مسئله تردیدی وجود ندارد.

■ هیچ کاهش قیمتی نداشتیم

این کارشناس حوزه مسکن ادامه داد: در بحث مصالح ساختمانی و تغییرات قیمتی در این بخش نیز چنین وضعیتی حاکم است. هرگونه تحولی می‌تواند به افزایش نرخ مصالحی نظیر فولاد و سیمان منجر شود. پس از این افزایش قیمت، رشد بهای مسکن حتمی است و از دست کسی نیز کاری ساخته نیست.

قشقایی در ارتباط با آمارهای اخیر پیرامون کاهش نرخ خانه توضیح داد: من با این تحلیل‌ها موافق نیستم و معتقدم که هیچ‌گونه کاهش قیمتی در این حوزه ایجاد نشده است. در حال حاضر معامله خاصی انجام نمی‌شود و در صورت شکل‌گیری معامله نیز، کسی نرخ پایین ارائه نخواهد کرد، مگر اینکه فروشنده نیاز شدید مالی داشته باشد تا به این دلیل، تن به فروش با نرخ پایین‌تر بدهد.

■ خرید ملک در ترکیه چه بلایی بر سر بازار مسکن می‌آورد؟

وی درباره وعده دولت مبنی بر ساخت یک میلیون مسکن عنوان کرد: به‌عقیده من، این قبیل وعده‌ها را نباید خیلی جدی گرفت؛ چون این وعده و وعیدها هیچ‌گاه رنگ واقعیت به خود نگرفته و از اساس دولت در سال‌های گذشته این مطلب را ثابت کرده است که در مدیریت بازار مسکن، ضعف‌های محسوسی دارد. در صورت بازگشت درآمد نفتی کشور به زمان آقای احمدی‌نژاد، می‌توان تاحدی این وعده را عملی دانست.

کارشناس راه و شهرسازی در رابطه با خرید ملک توسط ایرانیان در ترکیه و خروج ارز از کشور مطرح کرد: فرآیند خرید ملک در کشوری مثل ترکیه، در نهایت منجر به افزایش نرخ مسکن خواهد شد. از آن جایی که برای خرید مسکن در ترکیه نیاز به دلار وجود دارد، در صورت افزایش تقاضا برای تهیه ارز، نرخ دلار صعودی می‌شود. با افزایش نرخ دلار در بازار، بهای خانه در ایران به‌شکل فزاینده‌ای رشد پیدا می‌کند؛ بنابراین این اقدام ایرانیان برای خرید ملک در ترکیه، تاثیر منفی بر بازار مسکن کشور می‌گذارد.

■ پیش‌بینی بازار مسکن تا پایان سال

قشقایی در پیوند با نرخ مسکن تا پایان سال به صمت گفت: معتقدم که بدون ترس از خطرات احتمالی و برای مصرف، باید از فرصت خرید خانه بهره برد. در حال حاضر هیچ نشانه‌ای مبنی بر کاهش نرخ در بازار دیده نمی‌شود و نباید به برخی اظهارات بی‌اساس در این‌باره توجه کرد.

وی در پایان اضافه کرد: کاهش نرخ باید به‌صورت واقعی رخ دهد تا مردم اثرات آن را حس کنند؛ به این شکل که با تورم ۵۰ درصدی، نرخ ملک ۳۰ درصد رشد داشته باشد، با ادامه این روند تا ۴ سال، میانگین نرخ مسکن هزار و ۵۰۰ دلاری به هزار دلار خواهد رسید و به کف قیمتی خود نزدیک می‌شود. باتوجه به فروش نفت و وضعیت کنونی نرخ ارز و سایر شاخص‌های اقتصادی در کشور، ثبات در نرخ مسکن را تا پایان سال پیش‌بینی می‌کنم.

ثبات نرخ مسکن برمبنای رکود بازار را نباید یک دستاورد در نظر گرفت و به آن افتخار کرد

تاثیر مستقیم نرخ ارز بر نرخ مسکن

سیدبهلول حسینی، کارشناس بازار مسکن در رابطه با تاثیر نرخ دلار بر بازار مسکن به صمت گفت: بدون‌شک، تغییرات نرخ ارز تاثیر مستقیمی بر نرخ مسکن دارد و نوسانات در نرخ دلار باعث می‌شود که معامله‌گران در خریدوفروش ملک گمراه شوند. این موضوع غیرقابل‌چشم‌پوشی است. در چند سال گذشته، دولت‌ها نتوانستند کنترلی بر نرخ ارز داشته باشند. همچنین، محدودیت‌های ناشی از تحریم نیز باعث شده است تا اقتصاد ما با چالش و بحران روبه‌رو شود.

به‌گفته وی، در شرایطی که تورم بر تمام بازارهای مالی تاثیر می‌گذارد، طبیعی است که بازار مسکن نیز تحت‌تاثیر قرار گیرد و رشد قیمتی را تجربه کند. گاهی اوقات مشاهده می‌شود که نرخ تورم در بازار مسکن کمتر از نرخ تورم اقتصادی است؛ با این حال، قیمت‌ها به‌نحوی تنظیم نشده که اکثریت مردم بتوانند هزینه خرید مسکن را تحمل کنند، زیرا درآمد به‌اندازه تورم افزایش نیافته است.

■ توافقات سیاسی، راهی برای حل مشکلات اقتصادی

حسینی توضیح داد: وقتی با یک چالش عظیم در کشور روبه‌رو می‌شویم، باید تمام توان خود را برای حل آن بکار بندیم و از همه جنبه‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی برای برنامه‌ریزی بهره بگیریم؛ بنابراین، ایجاد روابط گسترده می‌تواند تاثیر مثبتی بر اقتصاد و بازار مسکن داشته باشد. به‌عنوان‌مثال، ما شاهد این بوده‌ایم که ایران روابط خود را با برخی کشورها از سر گرفته گرفته است و این اقدام به‌سرعت روی کاهش نرخ ارز تاثیر گذاشت و رشد نرخ ملک را کند کرد.

وی در ادامه افزود: اکنون ماه‌های پایانی سال ۱۴۰۲ را سپری می‌کنیم و از زمان وعده‌های دولت سیزدهم برای ساماندهی بازار مسکن بیش از ۲ سال گذشته است؛ اما هیچ روند مشخصی برای کاهش قیمت‌ها قابل‌مشاهده نیست. با این حال نه‌تنها قیمت‌ها کاهش نیافته، بلکه کنترل نیز نشده‌اند و با این شرایط، امیدی به وقوع تغییرات قابل‌توجه در این بازار نیست.

این کارشناس در پایان گفت: مشکلات بازار مسکن باید با همکاری تمام نهادهای ذی‌ربط پیگیری شوند تا این بازار با سرعت بیشتری در مسیر توسعه قرار گیرد. در این صورت، عرضه و تقاضا در این بازار موردعلاقه به‌تعادل می‌رسند. تنها تلاش‌های دولت می‌تواند بهبود در بازار مسکن را به‌همراه داشته باشد که از تمام ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های کشور با رعایت برنامه‌ریزی دقیق استفاده شود.

مشکلات بازار مسکن باید با همکاری تمام نهادهای ذی‌ربط پیگیری شوند تا با سرعت بیشتری برطرف شوند

سخن پایانی

نوسان نرخ دلار در عملکرد اقتصادی کشور نقشی اساسی دارد و دلارزدایی بعید است که عملی شود. در سال‌های گذشته، نرخ دلار در برابر ریال به اوج خود رسیده بود و فعالان بازار با دغدغه تاثیر افزایش نرخ دلار بر نرخ مسکن مواجه شدند. بخش مسکن بیش از ۵۰ درصد هزینه‌های خانوار را به خود اختصاص می‌دهد. از سوی دیگر، تغییرات نرخ مسکن روی خانوارهایی که مستاجر هستند، بسیار تاثیر می‌گذارد.

اکنون‌که نرخ ارز از رکوردزنی دست برداشته است، می‌توان امیدوار به ایجاد آرامش نسبی در بازار مسکن بود. اگر همین روال ادامه پیدا کند، می‌توان به کاهش نرخ مسکن نیز خوش‌بین باشیم. ما باید اقتصاد خود را رشد دهیم.

به هرحال نوسانات نرخ ارز، بازار ملک را با رکود و سرگردانی همراه می‌کند. بسیاری از کارشناسان معتقدند که اگر در سال آینده، دولت بتواند نوسانات نرخ ارز را کنترل کند و اوضاع اقتصادی را سروسامان دهد، امیدها تاحدودی برای ثبات نرخ مسکن زنده می‌شود. بدون‌شک بهبود تعاملات سیاسی و رفع تحریم‌ها تاثیر قابل‌توجهی بر روند اقتصادی دارد و منجر به کاهش نرخ ارز و توقف رشد نرخ مسکن خواهد شد.

یادداشت

بازار ملک روی‌موج ناآرامی

میثم مهرپور
کارشناس مسکن

اقتصاد در موضوع مسکن با چالش‌های گوناگونی روبه‌رو است که به‌نظر می‌رسد کار سختی برای حل این مشکلات در پیش داشته باشد. در حال حاضر هیچ برنامه‌ریزی شفافی برای ساماندهی بازار مسکن وجود ندارد و تمام سیاست‌هایی که برای حل این معضل به کار گرفته‌شده، در حد شعار است و در عمل ظرفیت‌های موجود، جوابگوی وعده‌های دولت برای ساخت مسکن نیست.

دولت در بیشتر بخش‌های اقتصادی با کمبودهایی مواجه است که می‌تواند به بازار مسکن آسیب‌های زیادی برساند و این بازار را با رکود روبه‌رو کند. همچنین، با افزایش تقاضا، طبیعی است که شاهد افزایش روزافزون قیمت‌ها در این بازار مهم باشیم.

مسلما دولت بدون برآورد دقیق امکانات و زیرساخت‌های موجود برای ساخت مسکن، نمی‌تواند کاری از پیش ببرد و عرضه و تقاضا را به‌تعادل برساند. اگر ظرفیت‌های کشور برای ساخت مسکن سنجیده نشود و متناسب با توان اقتصادی پیش نرود، تمام سیاست‌های دولت برای ساماندهی این بازار حیاتی با شکست روبه‌رو می‌شود، از این‌رو دولت باید به شناخت دقیق توانایی‌ها و ظرفیت‌های داخلی کشور برای تولید مسکن بپردازد.

دولت باید با کمک انبوه‌سازان و بخش خصوصی و تکیه بر منابع مالی مشخص اقدام به ساخت‌وساز و روش تامین مالی مرحله‌ای را حذف کند. با این اقدام تعداد مشخصی از واحدهای مسکونی در یک بازه زمانی معین ساخته و تحویل متقاضیان داده می‌شود، وگرنه در کوتاه‌مدت و با ابزارهای محدود، تمام سیاست‌هایی که دولت برای ساماندهی بازار مسکن به‌کار می‌برد، شکل شعاری به خود می‌گیرد و در نهایت اجرایی نمی‌شود.

از طرف دیگر، شکاف عمیق درآمد خانوارها با سبد معیشتی جامعه، تامین بودجه برای خرید خانه را ناممکن کرده است، چرا که اگر عرضه در بازار مسکن افزایش یابد، باز هم عده زیادی از مردم توانایی خرید یک خانه کم‌متراژ را هم ندارند؛ اتفاقی که اکنون در حال رخ دادن است و روزبه‌روز تشدید می‌شود. دولت طبق قانون اساسی موظف است با تامین منابع مالی مناسب، اقدام به ساخت‌وساز و به‌عنوان سرمایه‌گذار اصلی و باتوجه به نیازسنجی دقیق، اقدام به تولید انبوه مسکن در سطح کشور کند.

رکودی هم که در بازار مسکن شاهد آن هستیم، محصول شرایط اقتصادی بازار است و ارتباطی با تصمیمات دولت ندارد. از این‌رو، تمام تلاش‌های دولت برای ساماندهی بازار مسکن، از این شرایط تاثیر گرفته و مانع از این شده است که قیمت‌ها کاهش پیدا کند.

مشکلات بخش مسکن باعث ایجاد رکود در بازار می‌شود و با این اتفاق، انباشت تقاضا صورت می‌گیرد که تعادل بازار را برهم‌می‌زند. در نتیجه، توان خرید مردم از بین رفته و بازار اجاره نیز که متاثر از نرخ مسکن است، ملتهب شده و باعث نارضایتی‌های عمومی می‌شود.

در بیشتر کشورهای دنیا، مالکیت مسکن موضوع خیلی مهمی برای مردم نیست و معضل خاصی به‌حساب نمی‌آید، اما در کشور ما از دیرباز این موضوع از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده است.

مسکن یکی از بنیادین‌ترین موضوعات تشکیل خانواده است که اگر موردتوجه قرار نگیرد، می‌تواند تبعات جبران‌ناپذیری را در سطح کلان جامعه به‌وجود آورد. باید مدیران توانمند اجرایی با نظارت و پیگیری‌های مستمر، به تولید مسکن در کشور سرعت ببخشند تا شاهد اعتمادسازی عمومی نسبت به بازار مسکن در جامعه باشیم. همچنین، با ایجاد سیاست‌های پولی و مالی مناسب، اقشار مختلف جامعه را برای خرید مسکن توانمند کنند.

خبر

افتتاح و تحویل ۱۰ هزار واحد مسکونی در شهرهای جدید در بهمن امسال

معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید از افتتاح و تحویل ۱۰هزار واحد مسکن مهر باقیمانده در شهرهای جدید برای بهمن امسال خبر داد و تاکید کرد: با افتتاح‌های بهمن امسال، میزان افتتاح واحدهای تکمیل‌شده در شهرهای جدید طی دولت سیزدهم به بیش از ۴۵ هزار واحد می‌رسد.

علیرضا جعفری در گفت‌وگو با پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی درباره برنامه‌های آن شرکت در اجرای طرح‌های مسکنی و همچنین افتتاح‌های پیش‌رو گفت: در برنامه است که ۱۰هزار واحد مسکن مهر باقیمانده که در دولت سیزدهم در حال تکمیل است، در بهمن و به‌مناسبت ۲۲بهمن، افتتاح شود.

معاون وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: با افتتاح ۱۰هزار واحد باقیمانده مسکن مهر که عمده آنها در شهرهای پردیس و مهستان (هشتگرد) به‌افتتاح می‌رسد، میزان افتتاح‌های مسکن در شهرهای جدید و توسط دولت سیزدهم به بیش از ۴۵هزار واحد خواهد رسید.

جعفری تصریح کرد: تمامی واحدهایی که در شهرهای جدید به‌بهره‌برداری می‌رسد، با تامین سرانه‌های آموزشی، بهداشتی، فرهنگی و سایر موارد است و در شهرهای جدید توجه به کیفیت زندگی موردتاکید است.

گفتنی است، شهرهای جدید تعهد کرده است تا در کنار احداث واحدهای نهضت ملی مسکن، واحدهای باقیمانده مسکن مهر شهرهای جدید را نیز به‌انجام برساند. همچنین، دولت تعهد کرده تا با پایان دولت سیزدهم واحدی تحت‌عنوان مسکن مهر در کشور باقی نماند.

بی‌اثر شدن تحریم‌ها در فروش نفت

گروه انرژی: تحریم‌های نفتی علاوه بر آنکه در فروش و صادرات خود نفت نیز تاثیرات بسیاری داشته است، موجب کاهش همبستگی بین نوسانات بازارهای نفت و سهام در کوتاه‌مدت و بلندمدت و بازارهای نفت و طلا در بلندمدت داشته است؛ تحریم‌های نفتی همچنین موجب افزایش همبستگی بین نوسانات بازارهای نفت و ارز، طلا و ارز، طلا و سهام، ارز و سهام شده است.

به‌گزارش ایمنا، باوجود تحریم‌ها و تاثیرات آن بر بازارهای مالی و نفتی کشور باید بتوانیم راهکارهایی برای کاهش تاثیرات آن در حوزه نفت و دیگر بازارها داشته باشیم، در دولت اخیر شرایط و امکاناتی برای بهبود و افزایش فروش نفت با خنثی و کم‌اثر کردن تحریم‌ها در این حوزه فراهم شده، به‌گونه‌ای که فروش نفت ما از ۴۰۰ هزار بشکه در روز به ۱.۵ میلیون بشکه رسیده و رشد اقتصادی در بخش نفت و گاز در حال رکوردشکنی است که نشان از موفقیت و دیپلماسی موثر اقتصادی در حوزه انرژی کشور دارد.

دلارزدایی، اولویت اول اقتصاد در شرایط تحریم نیست

به‌دنبال تحولات اخیر در نظم جهانی، تجارت نفت و معاملات اخیر انجام‌گرفته، این پرسش مطرح می‌شود که آیا تسلط دلار نفتی در حال تغییر است یا خیر؟ در حالی که واکنش‌های زیادی متوجه اقدامات روسیه مبنی بر فروش نفت خود به روبل در پی تحریم‌های غرب نبود، اما به‌تازگی معاملات نفت و فرآورده‌های آن با ارزهای دیگر توسط کشورهای مختلف، توجهات بیشتری را به خود جلب کرده است. دلارزدایی به وضعیتی اشاره دارد که کشورها بنا به دلایلی اقدام به حذف دلار به‌عنوان ارز اصلی در اقتصاد خود می‌کنند. کمرنگ شدن نقش دلار در یک اقتصاد، نیازمند شناسایی کارکردهای دلار در اقتصاد و براساس آن، اتخاذ راه‌حل‌های مناسب برای یافتن جایگزین است. عمدتا دلار در کشورها ۳ کارکرد اصلی «واسطه مبادله»، «ذخیره ارزش» و «سنجش ارزش» را دارد. جایگزینی دلار با سایر ارزها که طی دهه‌های گذشته چند بار از سوی کشورهای گوناگون انجام شده است، به دلایلی همچون مقابله یا مهار سیاست استفاده از دلار به‌عنوان ابزار تحریم، تسهیل مبادلات ارزی برمبنای پول ملی شرکای تجاری، ناپایداری و افزایش بدهی امریکا و نگرانی از بروز بحران بانکی در جهان انجام می‌گیرد.

ضرورت استفاده از ظرفیت‌های همسایگان

بهروز محبی‌نجم‌آبادی، عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی بااشاره به راهبرد و سیاست‌های کلان دولت در زمینه تحول تجارت انرژی ایران و رویکرد خنثی‌سازی تحریم‌ها اظهار کرد: سیاست بنیادی و اساسی دولت توجه به دیپلماسی اقتصادی و استفاده از ظرفیت‌های همسایگان و هم‌پیمانان ویژه در مجموعه شانگهای، بریکس یا پیمان‌های منطقه‌ای است.

وی افزود: فروش نفت به‌گونه‌ای طراحی شده است که نگاه‌ها تنها به رفع تحریم‌ها نباشد، این موضوع به خنثی‌سازی تحریم‌های نفتی کمک زیادی کرد و موثر واقع شد.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی در این‌باره تاکید کرد: به‌طورقطع، رویکرد دولت گذشته پیگیری رفع تحریم‌ها بود، اما دولت جدید علاوه بر پیگیری رفع تحریم‌ها، برنامه خنثی‌سازی تحریم‌ها را نیز اضافه کرد، یک مسیر برای خنثی‌سازی تحریم‌ها، فروش نفت بود که شیوه‌های مختلفی در این زمینه به‌کار گرفته شد، شرایط جهانی هم در این رابطه موثر بود، اوضاع نابسامان اروپا در قضایای اوکراین و مشکلات سوخت و مواجهه آنها با روسیه که مشکلات سوخت برای‌شان به‌وجود آورد، حلقه سخت و تنگی را که برای محاصره ایران طراحی شده بود، از هم گسست و در نهایت، امروز ایران شرایط اقتصادی بهتری را تجربه می‌کند و رشد اقتصادی نیز، ناشی از این موضوع است.

افزایش نرخ و سقف فروش نفت

حسن مرادی، کارشناس انرژی اظهار می‌کند: دنیا در وضعیت خاصی است و بحران غزه و فلسطین، همچنین جلوگیری از عبور کشتی‌های اسرائیلی از گذرگاه باب‌المندب شرایط ویژه‌ای را برای دنیا ایجاد کرده است. وی با بیان اینکه در آستانه فصل سرما هستیم، اضافه می‌کند: در این فصل‌ها ذخیره‌سازی انرژی آغاز می‌شود که باتوجه به آن، نرخ نفت هم به‌نسبت افزایش خواهد یافت. کارشناس انرژی ادامه می‌دهد: امریکا پس از تلاش و دست و پا زدن‌های بسیاری که انجام داد، دید که نمی‌تواند حریف ایران در فروش نفت شود و ایران به هر صورتی که هست، نفت خود را در بازارهای جهانی به‌فروش می‌رساند. مرادی درباره علت و پیشرفت تحول در حوزه فروش نفت می‌گوید: یکی از علت‌های آن، فاصله گرفتن از دلار و در واقع دلارزدایی است، بسیاری از بلوک‌ها و سازمان‌های منطقه‌ای و کشورهای دنیا در روابط دوجانبه خود این امر را ساری و جاری کرده‌اند و به‌دلیل آنکه دلار مبنا نیست، امکان مراوده بیشتر شده است. وی در ادامه بااشاره به مسئله تهاتر و تاثیر آن بر افزایش فروش نفت بیان می‌کند: ما امروز بسیاری از مسائل خود را در اثر تهاتر حل می‌کنیم و با تهاتر است که مبادله کالا را انجام می‌دهیم، بنابراین بسیاری از کشورها خواهان تهاتر هستند، زیرا از طریق این روش می‌توانند نیازهای خود را تامین کنند. کارشناس انرژی اضافه می‌کند: با گذشت زمان، جمهوری اسلامی ایران توانسته است مشتری‌های خاص خود را پیدا کند، بنابراین تمام این عوامل دست به‌دست هم داده و موجب عرضه و افزایش فروش نفت شده‌اند. مرادی با بیان اینکه کشور در این حوزه به یک‌سری از مشتری‌های خود مانند کشور چین تخفیف‌هایی داده است، می‌گوید: این تخفیف‌ها را هم می‌توان جزئی از عوامل افزایش فروش نفت دانست، با این روش این کشورها به خرید نفت از دیگر کشورها ترغیب نخواهند شد و ما می‌توانیم وضعیت بهتری در بازار جهانی کسب کنیم.

تاثیرات دیپلماسی سیاسی و اقتصادی

وی بااشاره به اهمیت و تاثیر دیپلماسی سیاسی و اقتصادی کشور با همسایگان و روابط با بلوک‌های سیاسی مانند سارکو و پیمان‌های منطقه‌ای دیگر مانند پیمان شانگهای اضافه می‌کند: این روابط و پیمان‌ها موجب تسریع مسئله و به‌عنوان عامل کمک‌کننده، سبب تسهیل تجارت متقابل بین ایران و کشورهای عضو سازمان‌های منطقه‌ای شده است. کارشناس انرژی می‌گوید: امروز تمام کشورها به‌دنبال منافع متقابل هستند، هنگامی که ببینند کالایی تهاتر می‌شود یا کشوری در همجواری خود نفت دارد (همجواری اصطلاحی در حقوق بین‌الملل است) و نفت خود را از دیگر کشورها تهیه نمی‌کند مانند کشورهای همجوار ایران که خرید نفتی خود را از ما دارند و نه از کشور ونزوئلا، در واقع کشورهای همسایه نفت خود را از ما تهیه می‌کنند.

مرادی ادامه می‌دهد: بنابراین این همجواری کمک می‌کند که ما بتوانیم نفت خود را در بازار کشورهای همسایه و منطقه‌ای به‌فروش برسانیم. با افزایش عوامل تاثیرگذار ذکرشده می‌توانیم شاهد پیشرفت و افزایش فروش نفت خود در بازارهای جهانی باشیم. علاوه بر آن، می‌توانیم با تقویت و اضافه کردن راهکارهای مشابه نشان دهیم که تحریم‌ها آنچنان بر این بازار تاثیرگذار نبوده و موجب ایجاد خلاقیت و برنامه‌ریزی بهتر برای پیشرفت این راهبرد شده است.

سخن پایانی

با شکل‌گیری دلار نفتی از اوایل دهه ۷۰ میلادی، سلطه و نفوذ امریکا در اقتصاد جهانی افزایش یافت؛ اما توافق‌های اخیر مبنی بر دلارزدایی معاملات کشورهای جهان، تهدیدی جدی برای این وضعیت است. بنا بر گزارش نشریه فوربس، کشورهایی مانند چین، برزیل، هند، روسیه و حتی شرکت فرانسوی توتال در عقد قرارداد با چین، برای استفاده از ارزهای ملی در معاملات خود توافق کرده‌اند. دلارزدایی در فروش نفت یعنی استفاده از ارزهای دیگر به‌جای دلار امریکا برای تسویه‌حساب‌ها و فروش نفت. در بیشتر موارد، نرخ نفت جهانی به دلار امریکا محاسبه می‌شود و بسیاری از کشورها برای خرید نفت و پرداخت بهای آن از دلار استفاده می‌کنند، اما باتوجه به تحریم‌ها و تغییرات سیاسی ـ اقتصادی بین‌المللی، برخی کشورها تلاش می‌کنند تا از وابستگی به دلار امریکا در تجارت نفت خارج شوند و از ارزهای دیگر برای تسویه‌حساب استفاده کنند.

نوبت دوم
شناسه ۱۶۳۳۸۷

آگهی موضوع ماده ۳ و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی آمل مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می‌گردد:

املاک متقاضیان واقع در بخش سه ثبت آمل- دهستان دشت‌سر

۱۴- اصلی(قریه رشکلا و کاوزن کلا و اسپیاربن)

۳۴۰۹ فرعی از ۸۲۲ فرعی آقای مرتضی رنجبر در شش‌دانگ یک قطعه زمین با ساختمان احداثی با کاربری مسکونی به **مساحت ۳۸۷.۹۶ مترمربع** خریداری شده بلاواسطه از مرحوم حسن رنجبر و مع‌الواسطه از مالک رسمی بنیاد علوی بابلسر.

لذا به موجب ماده ۳ و ماده ۱۲- قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳- آیین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق روزنامه محلی و کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق تا در صورتی‌که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی در روستاها از طریق الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض، گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست. بدیهی است برابر ماده ۱۳ آئین‌نامه مذکور در مورد قسمتی از املاکی که قبلا اظهارنامه ثبتی پذیرفته نشده، واحد ثبتی با رای هیات پس از تنظیم اظهارنامه حاوی تحدید حدود، مراتب را در اولین آگهی نوبتی و تحدید حدود به صورت همزمان به اطلاع عمومی می‌رساند و نسبت به املاک در جریان ثبت و فاقد سابقه تحدید حدود، واحد ثبتی آگهی تحدید حدود را به صورت اختصاصی منتشر می‌نماید.

حسن صالحی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک آمل

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۰/۰۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۰/۱۶

نوبت اول
شناسه ۱۶۳۳۶۶

آگهی قانون تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی حوزه ثبتی نوشهر

نظر به دستور مواد ۱و۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰، املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی نوشهر مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می‌گردد.

املاک متقاضیان واقع در مرتع پلستان پلاک ۱۳ اصلی بخش ۳ قشلاقی کلاسه ۱۴۰۱/۲۵۲۱

پلاک ۱۸۴ فرعی خانم آوینا رسولی فرزند محمدعلی نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین بنای احداثی (کاربری باغات) به مساحت ۲۹۷.۳۲ مترمربع قسمتی از پلاک ۳۵ فرعی از ۱۳ اصلی خریداری بدون واسطه/ باواسطه از امیرحسین قوام و غلامرضا نیکوروش

لذا به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آئین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه محلی/ کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها علاوه بر انتشار آگهی، رای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به اداره ثبت محل دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست. بدیهی است برابر ماده ۱۳ آئین‌نامه مذکور در مورد قسمتی از املاکی که قبلا اظهارنامه ثبتی پذیرفته نشده، واحد ثبتی با رای هیات پس از تنظیم اظهارنامه حاوی تحدید حدود، مراتب را در اولین آگهی نوبتی و تحدید حدود به صورت همزمان به اطلاع عمومی می‌رساند و نسبت به املاک در جریان ثبت و فاقد سابقه تحدید حدود، واحد ثبتی آگهی تحدید حدود را به صورت اختصاصی منتشر می‌نماید.

علی‌اکبر مقدسی‌فر، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک نوشهر

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۰/۱۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۰/۳۰

مفقودی

اینجانب نادر محبی مالک خودرو سواری سمند سفید رنگ به شماره شاسی NAACJ1JC9CF116884 و به شماره موتور ۱۴۷H۰۰۰۵۸۱۱ به علت فقدان اسناد فروش و کارت خودرو تقاضای رونوشت المثنی اسناد مذکور را نموده است چنانچه هر کس ادعایی در مورد خودروی مذکور دارد ظرف مدت ۱۰ روز به دفتر حقوقی سازمان فروش شرکت ایران‌خودرو واقع در پیکان شهر ساختمان سمند مراجعه نماید بدیهی است پس از مهلت مزبور طبق ضوابط مقرر اقدام خواهد شد.

خرم آباد

نوبت دوم
شناسه ۱۶۳۳۱۸

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی ساختمانهای فاقد سند رسمی

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ و برابر رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۱۰۰۱۴۰۰۳۸۴۸ - ۱۴۰۲/۰۹/۰۶ هیات مستقر در واحد ثبتی جویبار به کلاسه پرونده شماره ۱۴۰۲۱۱۴۴۱۰۰۱۴۰۰۰۲۷۸ ماده یک قانون مذکور، تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی حسن مدانلو جویباری فرزند ابراهیم نسبت به شش‌دانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی به مساحت ۱۶/۴۵ مترمربع قسمتی از پلاک... فرعی از ۱۰- اصلی واقع در قریه جویبار- خیابان شریعتی، جنب مسجد بازار بخش هفت ثبت جویبار موروثی از مرحوم ابراهیم مدانلو محرز گردیده است. لذا به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آیین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق روزنامه محلی و کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق تا در صورتی‌که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند.

معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نماید در غیر این صورت اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نمی‌باشد./

سقا قاسمی، رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان جویبار

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۰/۰۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۰/۱۶

editor@smtnews.ir

نگاه صمت به پیشینه تعیین نرخ ارز

تحریم بحران ارزی را به ابربحران تبدیل کرد

امیرعباس آذرموند: **نتیجه بررسی مطالعات نظری و تجربی در کنار تجزیه و تحلیل روند نرخ ارز در ایران و ۲۷ کشور دیگر صادرکننده نفت، بیانگر آن است که متغیرهای کلان اقتصادی در قالب مدل‌های تعیین نرخ ارز، روند نرخ ارز در ایران و کشورهای صادرکننده نفت را توضیح می‌دهند و ادعای عدم‌اعتبار نظریات اصلی تعیین نرخ ارز اشتباه است. عدم‌لحاظ صادرات نفتی و اثر آن بر رابطه مبادله، شکست ساختاری ناشی از فروپاشی برتون وودز و تغییر ترجیحات سبد دارایی از مهم‌ترین عوامل نقض مدل پولی و برابری قدرت خرید (PPP) در تعیین نرخ ارز در ایران است. لحاظ تغییرات رابطه مبادله، شکست ساختاری فروپاشی برتون وودز و نرخ حقیقی سود سپرده موجب رفع مشکلات استفاده از PPP برای ایران می‌شود. با لحاظ رانت منابع‌طبیعی در مدل پولی (رشد نقدینگی مازاد بر رشد تولید)، این مدل توضیح قابل‌قبولی از روند نرخ ارز در ایران و کشورهای صادرکننده نفت ارائه می‌کند.**

عکس: صمت

بازسازی نظام پولی بین‌المللی

به‌گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، ظهور مسئله «تعیین نرخ ارز»، ریشه در مباحث مربوط به بازسازی نظام پولی بین‌المللی پس از جنگ جهانی اول دارد. از دهه ۱۸۷۰ تا ۱۹۱۴ بیشتر کشورها از نظام استاندارد طلا تبعیت می‌کردند. در این نظام، ارزش هر واحد پول به نسبت ثابتی از طلا تعریف شد و نرخ مبادله پول کشورها از این نسبت تبعیت می‌کرد. با آغاز جنگ جهانی اول، دولت‌های درگیر جنگ برای پوشش هزینه‌های خود از حق ضرب پول استفاده کردند. افزایش حجم پول و متعاقب آن شکل‌گیری انتظارات در راستای کاهش ارزش پول این کشورها منجر به خروج کشورها از این نظام شد.

با نگاهی به محورهای مطرح در رابطه با تعیین نرخ ارز در اقتصاد بین‌الملل، می‌توان نظریه برابری قدرت خرید و مدل پولی تعیین نرخ ارز را به‌عنوان ۲ مدل ساختاری به‌حساب آورد که پایه اغلب مدل‌های تجربی تعیین نرخ ارز به شمار می‌رود. در دیگر مدل‌های مورداستفاده برای تعیین نرخ ارز، مانند مدل‌های تعادل عمومی و کنترل بهینه نیز در عمل نیازمند قیدی درباره نرخ ارز هستند. اکنون این قیدها می‌توانند با فرض ساده‌سازی شدن یا با استفاده از ۲ نظریه ذکرشده تعیین شوند. در نظریه برابری قدرت خرید، رشد سطح قیمت‌ها و در مدل پولی مازاد رشد نقدینگی نسبت به تولید ناخالص داخلی، نقش کلیدی در تعیین نرخ ارز دارند.

بسیاری از مباحث فنی درباره تعیین نرخ ارز را می‌توان بازتابی از اختلاف موردنظر مدل‌های تعیین نرخ ارز دانست. در حال حاضر از این مدل‌های مرسوم برای تعیین نرخ ارز استفاده می‌شود و همچنان اعتبار این مدل‌ها برای استفاده در اقتصاد ایران محل پرسش است.

تحریم و تضعیف ارزش پول ملی

هرچند به‌طوررسمی نظام ارزی شناور مدیریت‌شده به‌عنوان نظام ارزی معرفی شد، اما همان‌طور که در گزارش سالانه ترتیبات و محدودیت‌های ارزی صندوق بین‌المللی پول قید شده، نظام ارزی کشور را «در عمل» باید به‌عنوان نظام ارزی ثابت طبقه‌بندی کرد. طبق همان گزارش، چارچوب سیاست پولی نیز در هدف‌گذاری لنگ نرخ اسمی ارز بوده است. متوسط رشد سالانه نرخ ارز از ۲۰ درصد در دهه ۷۰ به ۳ درصد در بازه سال‌های ۸۱ تا ۹۰ رسید، هرچند احتمالا مرکز پژوهش‌ها فراموش می‌کند، نباید فراموش کنیم که بالاترین درآمدهای تاریخ کشور از محل صادرات نفت در این دهه به‌دست آمد. این دوره مقارن با افزایش چشمگیر صادرات نفتی به‌دلیل نرخ جهانی نفت از ابتدای دهه ۲۰۰۰ میلادی است. در دوره ۸۲ تا ۹۰ بانک مرکزی تحت سرفصل مداخله در بازار غیررسمی ارز، ۲۴۹ میلیارد دلار در بازار ارز فروخته شده که این مقدار جز مقدار فروش بانک مرکزی برای واردات و دیگر مصارف رسمی است. بانک مرکزی مداخله در بازار را از سال ۹۳ دوباره از سر گرفت که در سال ۹۶ به‌پایان رسید تا در عرض ۱۳ سال، حجم فروش ارز بانک مرکزی در قالب مداخلات ارزی به مقدار ۲۸۴ میلیارد دلار برسد. اوج مداخله‌ها مربوط به سال ۸۹ به‌میزان ۵۵.۳ میلیارد دلار، حدود ۸۰ درصد از کل فروش ارز بانک مرکزی است.

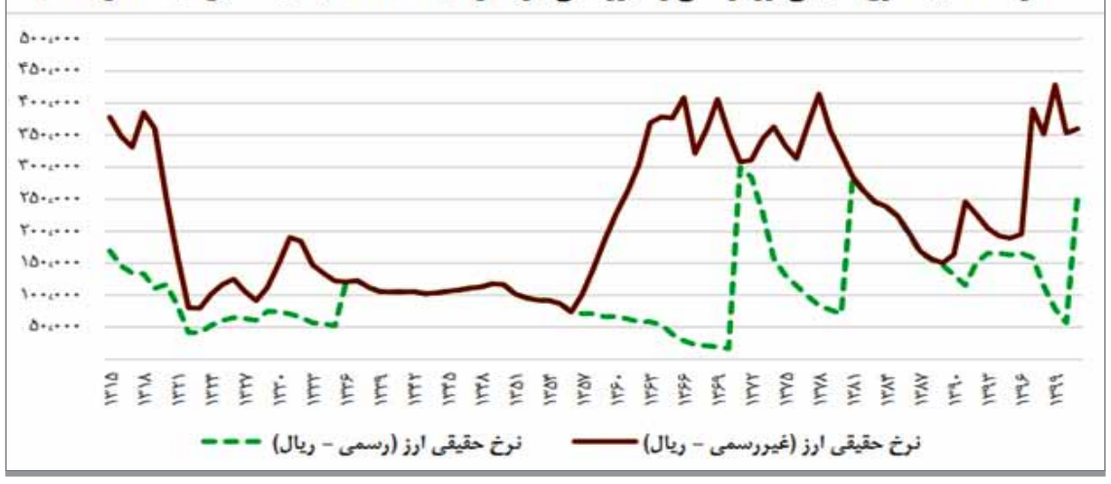

دهه ۹۰ بحران‌ساز شد

در پی تحریم‌های ابتدای دهه ۹۰ همزمان با کاهش صادرات نفتی، نرخ ارز با جهش مواجه شد. این جهش ارزی موجب شد تا دولت نرخ رسمی ارز را در مقدار هزار و ۲۲۶تومان تثبیت کند. در تیر ۹۲، نرخ رسمی با حدود ۱۰۰ درصد افزایش به ۲ هزار و ۵۰۰ تومان رسید. از ۹۲ تا ۹۶ نرخ غیررسمی سالانه متوسط ۶ درصد و نرخ رسمی در حاشیه نرخ غیررسمی با اختلاف حدود ۱۵درصدی افزایش می‌یافت. در سال ۹۷ نرخ غیررسمی ارز با بیشترین جهش در طول تاریخ، از متوسط ۴ هزار تومان در سال ۹۶ به ۱۰ هزار و ۳۰۰ تومان در سال ۹۷ رسید. شدت نوسان نرخ ارز در بازار غیررسمی به‌حدی بود که حتی در برخی روزهای مهر ۹۷ این نرخ به ۱۸هزار تومان هم رسید.

در سال ۹۸ بازار ارز روند نسبتا باثباتی را تجربه کرد، اما در سال ۹۹ به‌دلیل کاهش معنادار صادرات نفت، نرخ ارز با شیب تندی به بیش از ۳۰ هزار تومان رسید.

از اواخر سال ۹۹ تا تابستان ۱۴۰۱ به‌واسطه افزایش صادرات نفت و شکل‌گیری انتظارات در مسیر کاهش تحریم‌ها و افزایش بیشتر صادرات نفتی، نرخ غیررسمی ارز روندی باثبات را طی کرد. در نهایت، در نیمه دوم سال گذشته با کاهش احتمال رفع تحریم‌های اعمالی از سال ۹۷، نرخ ارز در بازار غیررسمی با شیب بسیار تند به بیش از ۴۵ هزار تومان رسید و در حال حاضر نرخ آن بیش از ۵۰ هزار تومان است که طرفداران دولت رئیسی آن را دستاوردی بزرگ می‌دانند.

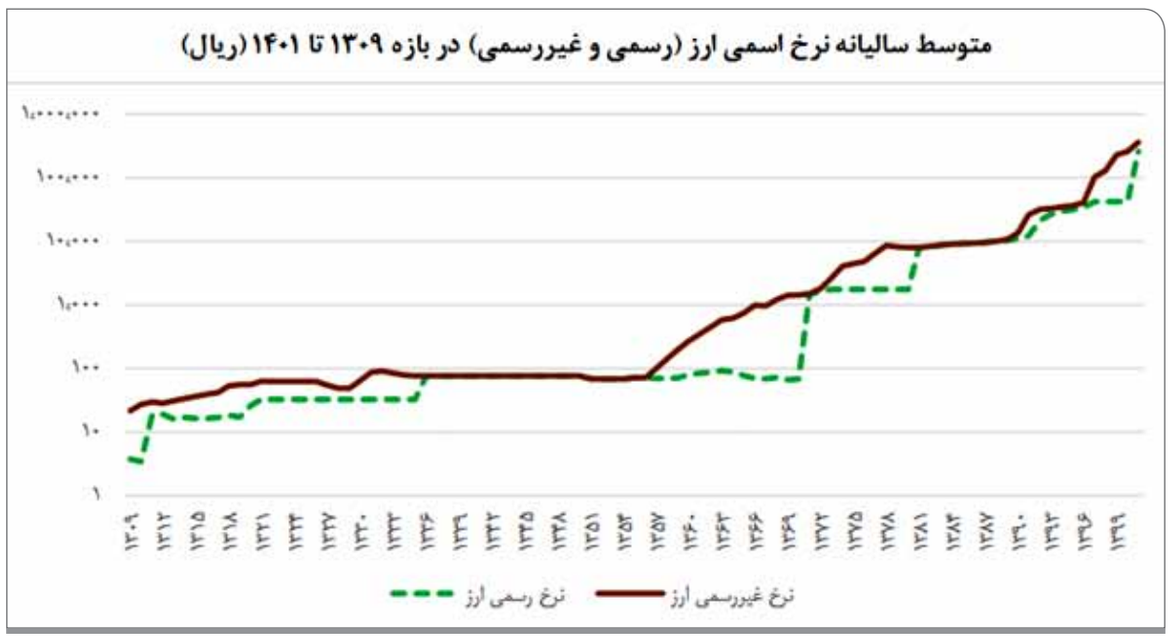
تغییرات نظام ارزی طی سال‌های مختلف

از ابتدای شروع به کار ریال تا پیش از سال ۱۳۳۶، نظام ارزی دو یا چند نرخی بر اقتصاد ایران حاکم بوده و نرخ رسمی تحت نظام استاندارد طلا و پس از آن نظام برتون وودز تعیین می‌شد. از سال ۱۳۳۶ تا ۱۳۵۶ نظام ارزی به تک‌نرخی تغییر کرد.

از سال ۱۳۵۱ و به‌دنبال قطع ارتباط طلا با دلار و آغاز فروپاشی برتون وودز نرخ ارز که ۷۶ ریال معامله می‌شد، به ۷۰ ریال کاهش یافت. از سال ۵۷ دوباره نرخ غیررسمی ارز از نرخ رسمی فاصله گرفت تا پس از ۲ دهه نظام چندنرخی برقرار شود. باوجود فروپاشی نظام پولی بین‌المللی برتون وودز و گسترش تغییر نظام ارزی کشور از ثابت به شناور، سیاست‌گذار همچنان به تثبیت نرخ رسمی ارز در مقادیر دوره سلطنت پهلوی ادامه داد.

تلاش برای یکسان‌سازی نرخ ارز در سال ۱۳۷۱ شکست خورد، اما در نهایت در فروردین ۱۳۸۱ این امر محقق شد تا برای نخستین‌بار نظام ارزی تک‌نرخی شناور مدیریت‌شده بر اقتصاد کشور حاکم شود.

از سال ۸۱ تا پیش از نخستین جهش ارزی در دهه ۹۰، این نظام ارزی ادامه داشت و پس از آن تا به امروز، نظام دو و چند نرخی حاکم بوده است. البته از سال ۹۲ تا ۹۶ نرخ بازار آزاد ارز مبنای معاملات ارزی بود و تنها بخشی از واردات ارز با نرخ پایین‌تر منتفع می‌شدند. به‌عنوان‌مثال، در سال ۹۵ نرخ رسمی و غیررسمی با اختلاف ۱۶درصدی به‌ترتیب ۳ هزار و ۱۰۰ تومان و ۳ هزار و ۶۰۰ تومان بوده است.

کاهش نرخ ارز در عصر تثبیت

با فرض ثابت در نظر گرفتن شاخص نرخ در خارج از ایران، اگر رشد نرخ ارز بیشتر از رشد شاخص قیمت‌های داخلی باشد، نرخ حقیقی ارز افزایش می‌یابد. نرخ حقیقی ارز در بازار غیررسمی تا پیش از سال ۲۰، در حد و اندازه سال‌های گذشته بوده است.

از سال ۲۰ تا ۲۲ که کشور اشغال بود، به‌دلیل وقوع تورم‌های بالا برای ۳ سال پی در پی (۵۰، ۹۶ و ۱۱۱ درصد) و عدم‌رشد نرخ اسمی ارز متناسب با تورم، نرخ حقیقی ارز به‌شدت کاهش پیدا کرد. پس از نوسانات نرخ اسمی ارز در نیمه دوم دهه ۲۰، از سال ۳۶ نرخ حقیقی ارز به‌شدت کاهش پیدا کرد. در واقع در این دوره که تثبیت نرخ ارز دنبال شد، تنها دوره‌ای است که نرخ دلار منفی و به‌اصطلاح پول ملی ایران تقویت شد.

با آغاز دهه ۵۰ تا سال ۵۶ به‌دلیل کاهش ارزش دلار در برابر طلا، نرخ اسمی ارز کاهش یافت و با افزایش تورم از طرف دیگر، نرخ حقیقی، روند کاهشی به خود گرفت.

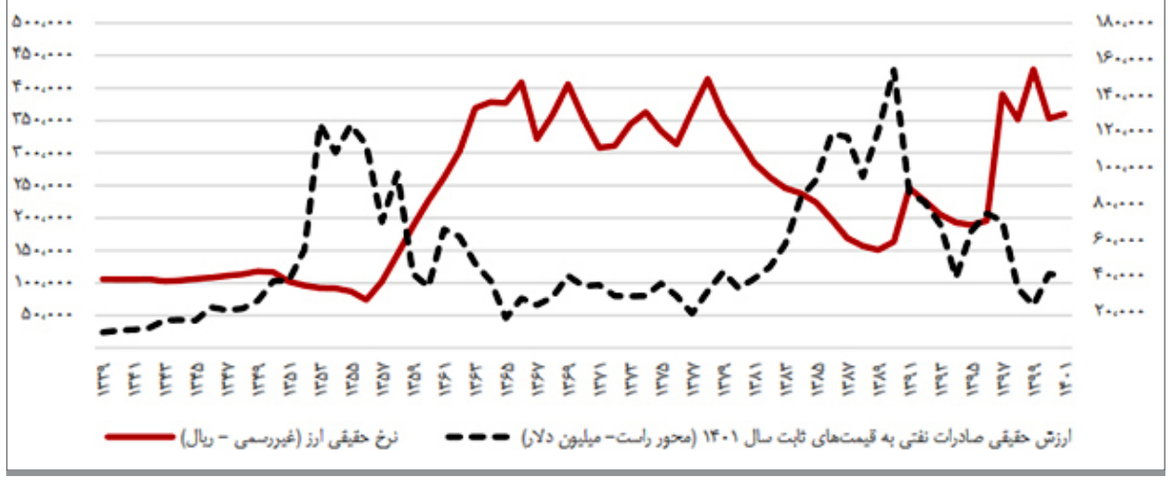
در ۲ دهه ۶۰ و ۷۰، نرخ حقیقی ارز در سطح جدیدی قرار گرفت. همزمان با افزایش نرخ جهانی نفت و صادرات نفتی با آغاز دهه ۸۰ رشد نرخ اسمی ارز کمتر از ۵ درصد و ادامه تورم‌های ۲رقمی موجب شد تا نرخ حقیقی غیررسمی حدود ۶۰ درصد نسبت به ۲ دهه گذشته کاهش پیدا کند.

پس از جهش ارزی سال ۹۱، نرخ حقیقی نیز با افزایش مواجه شد، اما در بازه سال‌های ۹۳ تا ۹۶ دوباره روند کاهشی بر نرخ حقیقی ارز حاکم شد.

چالش نفت و نرخ ارز

قیمت نفت و صادرات نفتی، اثر مهمی بر نرخ ارز کشورهای صادرکننده و واردکننده نفت دارد و به‌همین‌دلیل پس از افزایش نرخ نفت از سال ۲۰۰۰ میلادی، مطالعات درباره رابطه نرخ نفت و ارز رشد زیادی داشته است. مطالعات تجربی بیانگر وجود رابطه معکوس میان نرخ نفت و نرخ حقیقی ارز در کشورهای صادرکننده نفت است.

به‌نظر می‌رسد که همبستگی معکوس میان نرخ حقیقی ارز در بازار غیررسمی و ارزش حقیقی صادرات نفتی وجود دارد، اما این همبستگی در دهه ۱۳۴۰ و نیمه اول دهه ۱۳۵۰ مبهم است و در کنار صادرات نفتی بالا بودن نرخ حقیقی سود سپرده می‌تواند در پایین ماندن نرخ حقیقی ارز در دوره سال‌های ۹۲ تا ۹۶ موثر واقع شده باشد.

یک کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت:

در عصر تحریم، دلارزدایی اجتناب‌ناپذیر است

یک کارشناس حوزه پولی عنوان می‌کند: «نباید نادیده گرفت که کشور تحریم‌شده امکان کمتری برای استفاده از دلار در مراودات خارجی خود دارد، زیرا خزانه‌داری امریکا به‌راحتی می‌تواند مبدا و مقصد دلار را پیدا و فشارهای بیشتری را تحمیل کند؛ بر همین اساس می‌توانیم دلارزدایی را حتی اقدامی اجتناب‌ناپذیر برای اقتصادهایی بدانیم که می‌خواهند در مقابل تحریم امریکا مقاومت و تاب‌آوری بیشتری داشته باشند.»

حجت‌الله فرزانی، کارشناس اقتصاد تصریح می‌کند: «بی‌تردید محاسبه درآمدهای ارزی حاصل از فروش نفت و گاز به یورو، اقدامی برای عمل به وعده‌ای است که دولت سیزدهم در راستای دلارزدایی از اقتصاد کشور اعلام کرده بود. در واقع بانک مرکزی تلاش کرد در گام نخست محاسبه درآمدهای حاصل از فروش نفت و گاز را برمبنای ارز دیگری جز دلار امریکا (در اینجا به‌طور مشخص با یورو) انجام دهد. با حذف دلار امریکا از محاسبات پولی کشور، در گام بعدی می‌توان تا جای ممکن آن را از سبد ارزی و متعاقب آن از مبادلات اقتصادی کم کرد.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با این کارشناس اقتصاد است.

◉ دلارزدایی بخش مهمی از سیاست پولی خارجی دولت سیزدهم را تشکیل می‌دهد. بانک مرکزی به‌عنوان سیاست‌گذار پولی کشور نیز به ناچار مجری این سیاست است. از نظر فنی چه اقداماتی ازسوی این نهاد در پیش گرفته شده است؟

همان‌طور که در سوال‌تان مطرح کردید، دلارزدایی سیاستی است که دولت محترم از ابتدای کار به‌عنوان یکی از سیاست‌های خود آن را معرفی کرده و بانک مرکزی از آنجایی که سیاست‌گذار و به‌نوعی مجری حوزه پولی کشور است باید تدابیر لازم را برای اجرای درست این سیاست فراهم آورد.

◉ اقدام اخیر دولت که در لایحه بودجه ۱۴۰۳ نرخ درآمدهای ارزی حاصل از فروش نفت و گاز را به یورو محاسبه کرده هم جزو این اقدامات است؟

بی‌تردید محاسبه درآمدهای ارزی حاصل از فروش نفت و گاز به یورو، اقدامی برای عمل به وعده‌ای است که دولت سیزدهم در راستای دلارزدایی از اقتصاد کشور اعلام کرده بود. در واقع بانک مرکزی تلاش کرد در گام نخست محاسبه درآمدهای حاصل از فروش نفت و گاز را برمبنای ارز دیگری جز دلار امریکا (در اینجا به‌طور مشخص با یورو) انجام دهد. با حذف دلار امریکا از محاسبات پولی کشور، در گام بعدی می‌توان تا جای ممکن آن را از سبد ارزی و متعاقب آن از مبادلات اقتصادی کم کرد.

به‌زبان ساده‌تر پیش از تحریم‌ها، بیشتر موجودی سبد ارزی را دلار امریکا تشکیل می‌داد و در مبادلات بین‌المللی، به‌ویژه در جاهایی که پیمان‌های پولی دو یا چندجانبه وجود نداشت، تجارت با استفاده از این ارز صورت می‌گرفت. حالا بانک مرکزی در تلاش است با تنوع‌بخشی به موجودی سبد ارزی کشور، بر این نقیصه فائق آید و موانع ناشی از تحریم‌ها را تا حدی بی‌اثر کند.

◉ پس نمی‌توانیم بگوییم که دلار امریکا به‌طور کلی از سبد ارزی ایران حذف می‌شود؟

چنین چیزی دست‌کم امروز در چشم‌انداز ما قرار ندارد. در حال حاضر هدف اصلی این است که در مبادلات با کشورهای دوست و متحد دلار کنار گذاشته شود تا از این رهگذر هم روابط اقتصادی با دوستان و متحدان تعمیق شود و هم فرصتی پیش بیاید که تا جای ممکن دلار امریکا در تبادلات تجاری ایران با کشورهای دیگر نقش کمرنگ‌تری را بازی کند.

◉ به‌طور کلی با چه اقداماتی می‌توان امیدوار بود که دلارزدایی تکمیل شود؟

همان‌طور که گفتم تلاش اصلی این است که تا جای ممکن از دلار امریکا استفاده نشود و این مهم در زمینه فروش نفت یا تجارت با کشورهای همسو و متحد عملی است. مهم‌ترین اقدام در این مسیر ایجاد پیمان‌های پولی دو یا چندجانبه است. در واقع با یک پیمان پولی میان دو یا چند طرف می‌توان دلارزدایی واقعی را عملی کرد.

◉ در راستای بسته شدن پیمان‌های پولی دو یا چندجانبه چه اقدامات مشخص و مهمی صورت گرفته است؟

همان‌طور که می‌دانیم روسیه دیگر کشوری است که از اعمال تحریم‌ها، پس از حمله به اوکراین دچار چالش شده و گام‌هایی نیز در راستای حذف دلار از تجارت خارجی خود برداشته است. بر همین اساس پیمان پولی میان تهران و مسکو تقریبا نهایی و زمینه تجارت میان دو کشور با ریال و روبل روسیه تا حدودی فراهم شده است. همچنین مباحثی در میان کشورهای عضو بریکس مطرح شده و به‌نظر می‌رسد تصمیماتی هم برای تسریع در اجرایی کردن این اقدام و افزایش همکاری میان کشورهای عضو این پیمان به‌نحوی که با واحد پول ملی خود با هم تجارت کنند، اخذ شده است.

همچنین دولت در ماه‌های گذشته توانسته تفاهمی با کشور اندونزی بکند که برمبنای این تفاهم بنا است دلار از مبادلات اقتصادی طرفین کنار گذاشته شود. در چارچوب کشورهای عضو اوراسیا هم بحث‌های خوبی شکل گرفته تا پول ملی کشورهای مختلف در تجارت دو طرف جایگزین ارزهای دیگر شود.

◉ فکر می‌کنید هدف ایران از این اقدام ایدئولوژیک و سیاسی است؟

من امکان نیت‌خوانی ندارم و در پی آن هم نیستم. با این همه نمی‌توان و نباید نادیده گرفت که کشور تحریم‌شده امکان کمتری برای استفاده از دلار در مراودات خارجی خود دارد، زیرا خزانه‌داری امریکا به‌راحتی می‌تواند مبدا و مقصد دلار را پیدا و فشارهای بیشتری را تحمیل کند؛ بر همین اساس می‌توانیم دلارزدایی را حتی اقدامی اجتناب‌ناپذیر برای اقتصادهایی بدانیم که می‌خواهند در مقابل تحریم امریکا مقاومت و تاب‌آوری بیشتری داشته باشند.

نباید فراموش کنیم که تا همین امروز هم ایران امکان دستیابی به منابع ارزی خود را نداشت. تنها زمانی چنین امکانی فراهم بود که توافقاتی حاصل شود یا اینکه ایران قصد داشته باشد برای تامین کالاهای اساسی و داروی موردنیاز خود از منابع ارزی بلوکه‌شده استفاده کند. همین امر به‌شدت کشورمان را در حوزه اقتصاد بین‌الملل آسیب‌پذیر کرده است.

در هر حال باوجود تحریم کشور باید اداره و نیازهای مردم تامین شود. به همین دلیل مسئولان کشور ناچارند مسیر سهل‌تری برای رفع نیازها پیدا کنند. به‌نوعی باید بپذیریم ایران مجبور است برای رفع مشکلات از ظرفیت‌های موجود در پیمان‌های پولی دو و چندجانبه استفاده کند.

◉ نگرانی‌هایی درباره چالش‌ها و مشکلات ناشی از این اقدام وجود دارد؛ به‌ویژه پس از آزاد شدن دارایی‌های بلوکه‌شده از بانکی در سئول که یک میلیارد دلار از ارزش دارایی‌های ایران به‌دلیل عدم استفاده از دلار کاسته شد. این نگرانی‌ها امروز بیشتر است. به‌نظر شما چنین نگرانی‌هایی موجه است؟

قطع به یقین کسانی که از سر دلسوزی چنین نگرانی‌هایی دارند، حرف اشتباهی نمی‌زنند و نگرانی آنها زمینه واقعی هم دارد. به‌طور طبیعی اینکه ما چگونه یک سیاست را پیاده و اجرا کنیم، به‌شدت بر نتیجه نهایی اثرگذار است. ما باید ابتدا نرخ برابری هر ارزی با ریال را به‌درستی محاسبه و با اقدامات ضروری کاری کنیم که ریال با ارز دیگری به یک توازن منطقی برسد و سپس با سیاست‌های تنظیم‌گر در حوزه پولی زمینه را طوری فراهم کنیم که سیاست‌های پولی اتخاذشده تاثیر منفی بر منابع کشورمان نداشته باشد.

در نتیجه نگرانی فوق اصولی و درست است و سیاست‌گذار پولی کشور باید در تنظیم پیمان‌های پولی با کشورهای دیگر مواردی را مد نظر قرار دهد که اقتصاد ایران زیانی را از این بابت تجربه نکند.

◉ از نظر فنی اجرای این امر چگونه است؟

به‌طور اصولی در اجرای این پیمان‌ها، دو کشور در یکدیگر و زیر نظر بانک مرکزی حساب‌هایی افتتاح می‌کنند که منابع ارزی برمبنای پول ملی خود را نزد سیاست‌گذار پولی طرف دیگر قرار می‌دهند. مثلا ایران در کشور روسیه حسابی ارزی به ریال ذیل بانک‌مرکزی این کشور ایجاد می‌کند و روس‌ها نیز مشابه این اقدام را در کشور و بانک مرکزی ایران انجام می‌دهد. بر این مبنا طرفین پیمان پولی جدید را اجرا می‌کنند.

البته نباید فراموش کنید که در زمان عقد این پیمان‌ها طرفین نسبت به تعهدپذیری یکدیگر نگرانی‌هایی دارند و این نگرانی مختص ایران نیست. بر همین اساس برپایه اقداماتی می‌توان کاری کرد که مراودات پولی ایمنی بیشتری داشته باشند و از اقداماتی که می‌تواند زیان‌آور باشد پیشگیری شود.

◉ منظور شما این است که چنین پیمان‌های دو یا چندجانبه پولی نیازمند اجرای سیاست‌های تثبیتی در کشورهای مختلف هم هست؟

این بحث با اجرای سیاست‌های تثبیتی در داخل کشور تفاوت‌هایی دارد. هر دو طرف در این‌گونه مراودات نگرانی‌هایی درباره ثبات اقتصادی یکدیگر و همچنین ارزش پول ملی هم در دوره مراوده دارند. از این نظر ضروری است که ارزش پول ملی ثبات خود را حفظ کند تا طرفین بتوانند با ترس و نگرانی کمتری با هم در ارتباط باشند؛ به‌بیان دیگر اگر منظور شما از سیاست تثبیتی حفظ ارزش پول ملی برمبنای نرخ برابری یکسان است، حتما اجرای موفق سیاست دلارزدایی نیازمند این ثبات است.

◉ به این ترتیب می‌توانیم بگوییم تثبیت نرخ ارز جهت‌گیری اصلی است که بانک مرکزی جمهوری اسلامی در دوره آتی مدنظر دارد؟

باید به این نکته توجه داشته باشیم که حتی بدون اجرای سیاست دلارزدایی هم، بنا به نص صریح قانون کشور، بانک مرکزی موظف است برمبنای سیاست قیمت شناور مدیریت‌شده، بازار ارز و ارزش پول ملی ایران را مدیریت کند؛ از همین رهگذر هم هست که بانک مرکزی موظف به حفظ ارزش پول ملی و کنترل نوسانات در بازار ارز است. این اقدامی است که به‌طور مشخص بانک مرکزی جمهوری اسلامی در حدود یک سال گذشته در پیش گرفته است.

با این همه عامل نوسانات ارزی در کشور ما، مسائل صرفا اقتصادی نیستند. همان‌طور که بارها توسط کارشناسان مختلف و صاحب‌نظران هم بیان شده، انتظارات تورمی در جامعه ما نقشی پررنگ در تضعیف ارزش پول ملی دارند. بانک مرکزی سیاست‌گذار کشور در حوزه پولی است و در ماه‌های گذشته در همکاری با دولت سیزدهم و به‌طور مشخص وزارت امور خارجه توانست از پخش اخبار منفی و شایعات مشکل‌ساز در زمینه تورمی جلوگیری کند. به همین دلیل اخبار خوب و مثبت بیشتری در جامعه پمپاژ شده و همزمان در حوزه مراودات خارجی شرایطی فراهم آمد که زمینه برای کنترل بیشتر ارزش پول ملی فراهم شود.

منظورم این است که در حفظ ثبات ارزش پول ملی در چند وقت اخیر بانک مرکزی به‌تنهایی نقش نداشته و افزایش و بهبود مراودات خارجی هم زمینه را برای کنترل نرخ ارز فراهم کرد. جلوگیری از افزایش هیجانات اجتماعی هم تثبیت را کارآتر کرد؛ به‌بیان دیگر از زمانی که مدیر کل محترم جدید بانک مرکزی سکان نهاد سیاست‌گذاری پولی کشورمان را در دست گرفتند، با افزایش همکاری میان مسئولان ارشد و نهادهای ذی‌ربط، امکان تثبیت نرخ ارز فراهم شد که امیدواریم این سیاست همچنان ادامه داشته باشد.

نوبت دوم
شناسه ۱۶۲۶۰۸۸

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۲/۱۱۸۸۱ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۳۰ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بهشهر تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی به نام آقای عبدالعلی طهماسبی فرزند حسینعلی نسبت به ششدانگ یک باب دامداری به مساحت ۱۶۱۷ مترمربع قسمتی از پلاک ۵- اصلی به شماره کلاسه ۱۴۰۲/۶۴۱ واقع در اراضی سرخ گریوه بخش ۲۶ ثبت بهشهر مستند مالکیت خریداری شده مع‌الواسطه از مالک رسمی جهانگیر تیموری هزارجریبی برگه استشهادیه ارائه شده محرز گردیده است لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی‌که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند.

بدیهی است در صورت انقضاء مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۰/۰۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۰/۱۶

محمدحسن صادقی، سرپرست اداره ثبت اسناد و املاک بهشهر

نوبت دوم
شناسه ۱۶۲۵۵۷۸

آگهی موضوع ماده ۳ و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی آمل مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می‌گردد:

املاک متقاضیان واقع در بخش نه ثبت آمل- دهستان لیتکوه

۷۱- اصلی (قریه خشکرود)

۳۳۲ فرعی آقای روح‌اله اصغری در ششدانگ یک قطعه زمین با ساختمان احداثی با کاربری مسکونی که یک‌دانگ مشاع از ششدانگ عرصه موقوفه است به مساحت ۲۸۰.۷۸ مترمربع خریداری شده بلاواسطه از حبیب‌اله اصغری.

لذا به موجب ماده ۳- قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳- آیین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق روزنامه محلی و کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی در روستاها از طریق الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض، گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست. بدیهی است برابر ماده ۱۳ آئین‌نامه مذکور در مورد قسمتی از املاکی که قبلا اظهارنامه ثبتی پذیرفته نشده، واحد ثبتی با رای هیات پس از تنظیم اظهارنامه حاوی تحدید حدود، مراتب را در اولین آگهی نوبتی و تحدید حدود به صورت همزمان به اطلاع عموم می‌رساند و نسبت به املاک در جریان ثبت و فاقد سابقه تحدید حدود، واحد ثبتی آگهی تحدید حدود را به صورت اختصاصی منتشر می‌نماید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۰/۰۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۰/۱۶

حسن صالحی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک آمل

صمت به بررسی نقش نوسان نرخ ارز بر اکوسیستم دانش‌بنیان پرداخت

نوسان ارز، سنگ راه دانش‌بنیان‌ها

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

در حال حاضر، یکی از مشکلات پیش‌روی شرکت‌های دانش‌بنیان، نوسانات ارزی دلار است، این نوسانات اگرچه به‌طورمستقیم اثر خود را بر شرکت‌های دانش‌بنیان ندارند، اما موجب می‌شوند که شرکت‌های دانش‌بنیان در خرید مواد اولیه خود دچار مشکل شوند. به‌همین‌دلیل است که کارشناسان معتقدند، شرکت‌های دانش‌بنیان برای افزایش تاب‌آوری به تسهیلات و حمایت‌ها، پیش از دانش‌بنیان شدن نیاز دارند. همچنین، خرید تجهیزات و سایر دستگاه‌های موردنیاز، این شرکت‌ها را با مشکل روبه‌رو می‌کند، به‌طوری‌که دستگاهی که پیش از این نرخ ثابتی داشت، با نوسات ارزی افزایش نرخ ۲ تا ۳ برابری پیدا می‌کند و همین موضوع می‌تواند بار مالی زیادی را به شرکت‌های تازه‌تاسیس وارد کند. صمت در این گزارش به اهمیت تاثیر نوسانات ارزی بر فعالیت دانش‌بنیان‌ها پرداخت.

نوسان ارز با دانش‌بنیان‌ها چه می‌کند؟

بسیاری از فعالان در اکوسیستم دانش‌بنیان معتقدند، افزایش نرخ محصولات و خدمات شرکت‌های دانش‌بنیان راهکار مناسبی برای مقابله با آسیب‌های نوسانات ارزی نیست؛ چراکه باعث محدود شدن مخاطبان شرکت‌های دانش‌بنیان می‌شود. همچنین، شاید خرید مواد اولیه به‌صورت ماهانه و یا سالانه انجام گیرد، اما نوسانات ارزی می‌تواند مشکلات زیادی را پیش‌روی شرکت‌های دانش‌بنیان بگذارد. وجود تحریم‌ها به‌نوبه‌خود به اقتصاد شرکت‌های دانش‌بنیان لطمه می‌زند و در حال حاضر و باتوجه به اینکه دلار دولتی به شرکت‌های دانش‌بنیان اختصاص داده نمی‌شود، این امر مشکلات مالی زیادی را در مسیر توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان ایجاد می‌کند.

گفتنی است، حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان به‌معنای پرداخت وام و سایر امکانات به شرکت‌های دانش‌بنیان نیست، اگرچه این بخش نیز موردنیاز شرکت‌های دانش‌بنیان است، اما شرکت‌های دانش‌بنیان نیازمند این هستند که دولت در واگذاری بخشی از کارها به این شرکت‌ها اعتماد کند و کارهای محوله خود را به این شرکت‌ها واگذار کند، آن هم شرکت‌هایی که مختص همین استان هستند و نه در سایر استان‌های کشور. بازپرداخت‌های سنگین وام‌ها برای شرکت‌های دانش‌بنیان تازه‌تاسیس، بسیار سخت است و به‌نظر می‌رسد اگر افراد هزینه‌هایی این‌چنینی داشتند، دیگر نیازی به گرفتن وام نداشتند.

نوسان ارز و شکست در مناقصه‌ها

علیرضا عطاری، از دیگر فعالان اکوسیستم دانش‌بنیان در گفت‌وگو با صمت گفت: نوسانات نرخ دلار در بیشتر موارد موجب شکست شرکت‌های دانش‌بنیان در مناقصه‌ها می‌شود و این شرکت‌ها در بیشتر پروژه‌های اقتصادی ضرر می‌کنند. همچنین، نوسان نرخ ارز در بحث واردات، ضررهای مالی بسیاری را به شرکت‌ها وارد کرده است. در اغلب موارد، مابه‌التفاوت نرخ حاصل از افزایش نرخ دلار، از جیب دانش‌بنیان‌ها پرداخت شود. یک شرکت دانش‌بنیان هر قدر برای کسب سود و بهره اقتصادی از کانال تولیدات فناورانه تلاش کند، با این وضعیت نوسانات ارز و تخصیص ارزهای ترجیحی موفق نخواهد شد.

▣ تخصیصی که رانت به‌دنبال دارد

وی بااشاره به رانت‌خواری برخی شرکت‌های بزرگ تولیدی که تنها نام دانش‌بنیان را یدک می‌کشند، گفت: متاسفانه بعد از نوسان شدید ارزی در چند سال اخیر، هیچ‌گاه شاهد تک‌نرخی شدن ارز نبوده‌ایم و این امر موجب افزایش رانت در نظام اقتصادی کشور شده است. به‌عبارت‌روشن‌تر، تخصیص ارز ترجیحی که موجب چندنرخی شدن آن شده، شرایط را برای رانت‌خواری به‌ویژه آن دسته از شرکت‌های دانش‌بنیانی که فقط نام دانش‌بنیان را یدک می‌کشند، نظیر ایران‌خودرو فراهم می‌کند؛ نه آن شرکت‌هایی که مراحل استارت‌آپی را طی کرده و از دل دانشگاه بیرون آمده‌اند.

به‌گفته وی، برخی شرکت‌ها که از عنوان «دانش‌بنیان» بهره می‌برند، هیچ نشانه‌ای از دانش‌بنیان بودن ندارند و تنها مونتاژکاران حرفه‌ای هستند که در این اکوسیستم و به نام دانش‌بنیان فعالیت می‌کنند.

عطاری گفت: در کل، با شرایط فعلی نوسان ارز و روند تخصیص آن به شرکت‌هایی که اغلب مونتاژکار و در ظاهر تولیدی هستند، نمی‌توان اتفاق خوشایندی را برای حوزه اقتصاد متصور بود، چراکه اختصاص یک مزیت به گروهی خاص، نظیر تخصیص ارز ترجیحی تنها آورده‌ای که دارد، ایجاد رانت است و شرکت‌های دانش‌بنیان واقعی نمی‌توانند به فعالیت تولیدی به‌معنای واقعی بپردازند، زیرا فضای رانتی منجر به خروج تولیدکنندگان واقعی از چرخه اقتصاد می‌شود.

وی با تشریح اهمیت اقتصاد آزاد در رشد و توسعه اکوسیستم نوآوری گفت: راهی جز ایجاد اقتصاد آزاد برای رهایی از مشکلات فعلی نیست. اقتصاد آزاد، اقتصادی است که در آن مالیات به‌درستی پرداخت شود و نرخ انرژی و گاز واقعی باشد و درآمدها هم براساس این نرخ‌ها، تعیین شود و با آن همخوانی داشته باشد. نرخ شاخص‌های اقتصادی ما باید همسو با نرخ‌های جهانی پیش برود؛ چه درآمد مردم و چه هزینه‌های آنها؛ نه آنکه یک‌سویه باشد، یعنی فقط هزینه‌ها مطابق نرخ جهانی افزایش یابد، اما درآمد به همان روال سابق عاید مردم شود.

به‌گفته عطاری، واردات آزاد یکی از نشانه‌های اقتصاد آزاد است، در حالی که در ایران محصولات خریداری‌شده حتی چندین سال پشت درهای گمرک می‌مانند.

وی افزود: باتوجه به شرایط یادشده، فعالیت دانش‌بنیانی در کشور تقریبا جزو محالات است، زیرا اکوسیستم نوآوری و دانش‌بنیان تنها در اقتصاد آزاد می‌تواند شکوفا شود. علاوه بر این تداوم نوسانات فعلی و تخصیص‌های بی‌حساب و کتاب دولت فعالیت اقتصادی پویا را در کشور ناممکن می‌سازد.

عطاری گفت: با افزایش نرخ ارز، امکان تامین محصولات های‌تک (High-Tech) به‌دلیل گران شدن، به‌مراتب سخت‌تر و گاهی ناممکن می‌شود. این مسئله فرصت ویژه‌ای برای گروهی از شرکت‌های دانش‌بنیان فراهم می‌کند که رقیب خارجی داشته‌اند، اما مجال عرض‌اندام در مقابل آنها را نیافته‌اند تا بتوانند با قیمت‌های به‌مراتب پایین‌تر (به‌دلیل افزایش نیافتن هزینه نیروی انسانی و انرژی)، میدان‌داری کنند و بازار را دست بگیرند، همچنین مقاومت کارفرمایان در مقابل تامین داخلی چنین کالاهایی در این شرایط کمتر شده است و شرکت‌های دانش‌بنیانی که محصولات‌شان از درجه کیفی قابل‌قبولی برخوردار باشد، با سهولت بیشتری امکان تعامل با صنایع را خواهند داشت.

> متاسفانه بعد از نوسان شدید ارزی در چند سال اخیر هیچ‌گاه شاهد تک‌نرخی شدن ارز نبوده‌ایم و این امر موجب افزایش رانت در نظام اقتصادی کشور شده است

دست رقیبان خارجی بسته‌تر می‌شود، اما...

امین شجاع پیله‌ورد، رئیس یک شرکت دانش‌بنیان در زمینه ماشین‌آلات و تجهیزات پیشرفته معتقد است: اگر نگرش تک‌بعدی به فعالیت دانش‌بنیان‌ها داشته باشیم، نظر برخی مسئولان درباره تاثیر نرخ ارز بر دانش‌بنیان‌ها درست است؛ اینکه با افزایش نرخ ارز، نرخ تمام‌شده کالاهای وارداتی افزایش می‌یابند، امری واضح است. این روند شرایط را برای دانش‌بنیان‌ها که کالای تولیدی دارند، هموار می‌کند و دست‌شان در رقابت بازتر می‌شود، اما واقعیت داستان، حول محور سناریوی دیگری می‌چرخد.

▣ با این شرایط، تولید توجیه اقتصادی ندارد

وی در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: واضح است که در دنیای درهم‌تنیده امروز، یک شرکت تولیدی صفر تا صد تولید یک کالا را برعهده ندارد؛ حال چه دانش‌بنیان باشد و چه نباشد. بنابراین، واضح است که بی‌ثباتی اقتصادی و افزایش نرخ ارز تاثیر جدی بر فعالیت‌های دانش‌بنیان‌ها به‌ویژه در حوزه ماشین‌آلات می‌گذارد. از آنجایی که قیمت‌ها با افزایش نرخ دلار در هر بخشی از تولید افزایش پیدا می‌کند، به‌طورقطع دانش‌بنیان‌ها برای کالاهای تولیدشده باید هزینه زیادی را صرف کنند و شاید در بسیاری موارد تولید، توجیه اقتصادی هم نداشته باشد. همچنین، زمانی که نرخ کالایی متناسب با نرخ دلار روز تعیین می‌شود، تثبیت نرخ جدید نیاز به چند ماه زمان دارد. در این فرآیند بی‌ثباتی اقتصادی، در عمل خریدها و سفارش‌های قبلی را با ضرر همراه می‌کند و باز هم از توجیه اقتصادی فعالیت در اکوسیستم دانش‌بنیانی می‌کاهد. وی افزود: در شرایط فعلی، تاریخ اعتبار خریدها یک‌روزه است، آن هم در شرایطی که موفق به خرید مواد اولیه شویم؛ در بسیاری موارد، مواد به ۲برابر نرخ روز فروخته می‌شود؛ در کل، دانش‌بنیان‌هایی که در زمینه ماشین‌آلات فعالیت می‌کنند، برای خرید نهاده و مواد اولیه با معضل جدی کمبود مواجهند. به‌گفته شجاع، از آنجایی که دانش‌بنیان‌ها در زنجیره تولید قرار دارند، اخلال در هر بخشی از این زنجیره به فعالیت آنها آسیب جدی می‌زند. بالا رفتن نرخ ارز برای دانش‌بنیان‌ها توجیه اقتصادی ندارد و بیشتر آنها ترجیح می‌دهند در سکون به‌سر ببرند تا پویایی. این فعال دانش‌بنیان گفت: بنابراین، تحلیل یک‌جانبه مدیران درباره تاثیر نرخ ارز بر مدیران صحت ندارد؛ چراکه باید فعالیت دانش‌بنیان‌ها را اکوسیستمی دید و آنها را به‌عنوان یک زنجیره در نظر گرفت.

▣ نرخ ارز در نقطه اپتیمم

وی بااشاره به اهمیت نقطه اپتیمم نرخ ارز برای توسعه تولیدات و دانش‌بنیان‌ها گفت: همواره نرخ ارز دارای یک نقطه اپتیمم است؛ فرض کنید مانند چندین سال پیش نرخ دلار هزار تومان باشد، در این شرایط تولید، توجیه اقتصادی مطلوبی ندارد، چراکه تولیدکننده داخلی افزون بر هزینه‌های تولید، باید هزینه تحقیق و توسعه و حقوق و مزایا را بدهد. در این شرایط، امکان رقابت با کالای وارداتی برای تولیدکننده داخلی وجود ندارد. بنابراین، راهی برای ایجاد اشتغال و توسعه فعالیت دانش‌بنیان باز نمی‌شود. در واقع، این نوع ایستایی در تولید به‌دلیل نبود قابلیت کافی نیست، همان‌گونه که گفته شد، نرخ دلار به‌قدری پایین است که اصلا توجیه اقتصادی برای تولید کالا باقی نمی‌ماند، چراکه کالا با همان کیفیت، بلکه بالاتر و با قیمتی بسیار مناسب‌تر وارد می‌شود، نظیر چنین روالی را در برخی کشورهای حوزه خلیج‌فارس که ارزش پول‌شان از دلار بیشتر است، می‌توان دید.

▣ یخ‌زدگی اقتصاد

شجاع افزود: در این شرایط، دلار باید به نقطه اپتیمم برسد، به این معنا که در نهایت، واردات و صادرات به‌گونه‌ای طراحی شوند که به کسب منافع ملی بینجامد. به‌عبارت روشن‌تر، نرخ دلار باید به‌نقطه‌ای برسد که تولید در داخل به‌صرفه‌تر باشد تا هم چرخ تولید بگردد و هم اقتصاد پویاتر باشد. به‌اعتقاد من، افزایش نرخ دلار تاثیر زیادی بر فعالیت دانش‌بنیان‌ها دارد و در شرایط فعلی بسیاری از دانش‌بنیان‌ها در یخ‌زدگی اقتصاد به‌سر می‌برند و در اصل توان قیمت‌گذاری و ادامه فعالیت ندارند.

> اکوسیستم نوآوری و دانش‌بنیان تنها در اقتصاد آزاد می‌تواند شکوفا شود

سخن پایانی

با افزایش نرخ ارز، هزینه‌های تولید کالا توسط صنایع افزایش می‌یابد و بدون‌شک این نوسانات بیشترین آسیب را به این بخش از اقتصاد کشور وارد خواهد کرد. در مقابل، هرچه میزان وابستگی صنایع داخلی به خارج از مرزها کاسته شود، در این برهه آسیب کمتری را تجربه می‌کنند و حتی مجال افزایش رقابت‌پذیری و عرضه مناسب‌تر محصولات خود را در بازارهای داخلی و خارجی خواهند داشت.

شرکت‌های دانش‌بنیان نیز از این قاعده مستثنا نیستند و به‌عبارت بهتر، وابستگی آنها به مولفه‌های وارداتی یا ارز، مشخص‌کننده وضعیت اقتصادی‌شان خواهد بود. اما یکی از تفاوت‌های بارز این شرکت‌ها با دیگر مراکز تولیدی، فعالیت برای تولید محصولات و خدمات با سطح فناوری بالا (high-tech) است که این محصولات یا اغلب جزو کالاهای تحریمی هستند که امکان ورودشان به داخل کشور فراهم نیست یا به‌دلیل سطح فناوری بالای تولید آنها، با قیمت‌های گزافی وارد می‌شوند. در حقیقت، این شرکت‌ها به‌واسطه استفاده از ابزارهای دانشی، مواد اولیه نه‌چندان باارزش را تبدیل به کالای با ارزش‌افزوده بالا می‌کنند. تولیدات فناورانه خاص با ظرفیت محدود، اما ارزش‌افزوده فراوان، وجه تمایز این شرکت‌ها در برابر دیگر مراکز تولیدی است که محصولات معمولی و با تیراژ انبوه را روانه بازار می‌کنند.

دریچه

تفاوت هزینه مسکن در ایران و امریکا

طبق داده‌های آماری وب‌سایت نامبئو در توزیع هزینه‌ها با استفاده از مدل آماری، بیشترین هزینه مربوط به اجاره خانه است که شامل ۳۶.۳درصد از هزینه‌ها و بعد از آن هزینه مواد خوراکی معادل ۲۸.۹درصد از هزینه‌ها را شامل می‌شود.

کمترین هزینه‌ها به خرید لباس و ورزش مربوط می‌شود. شما می‌توانید در تماس با موسسه ملک‌پور از مشاوره تلفنی رایگان مشاوران مجرب در بررسی شرایط مهاجرتی مناسب خود بهره‌مند شوید.

گفتنی است، هزینه اجاره‌بهای یک آپارتمان در مرکز شهر نیویورک در ماه از هزار تا ۳ هزار دلار است که با احتساب نرخ دلار آزاد، در حال حاضر رقمی معادل ۵۰ تا ۱۵۰ میلیون تومان در ایران است.

باید یادآور شویم که نیویورک یکی از گرانقیمت‌ترین شهرهای ایالات‌متحده است که هزینه مسکن در مرکز آن، از سایر بخش‌ها گران‌تر است. گفتنی است، نرخ اجاره‌بهای چنین واحد مسکونی در مرکز شهر تهران بدون پرداخت هزینه رهن به رقمی نزدیک به ۲۰ تا ۳۰ میلیون تومان می‌رسد. اما در بررسی‌های انجام‌گرفته و با مقایسه درآمدی؛ باید گفت هزینه اجاره‌بهای مسکن در ایالات‌متحده منطقی‌تر از ایران است، چراکه درآمد یک صندوقدار در این کشور که تقریبا جزو مشاغل کم‌درآمد است، به‌طورماهانه ۲هزار دلار است که این رقم سالانه به ۲۵هزار دلار می‌رسد که اگر این فرد کمی دورتر از مرکز شهر خانه‌ای اجاره کند، هزینه مسکن این فرد کمتر از یک‌سوم درآمد ماهانه‌اش خواهد بود، در حالی که با دست بالا گرفتن درآمد صندوقداری در ایران تقریبا رقمی بین ۱۰ تا ۱۲ میلیون تومان درآمد خواهد داشت که اگر بخواهد بدون پول پیش به‌عنوان رهن، فقط اجاره‌بها پرداخت کند، در مرکز شهر باید تقریبا ۱۰ تا ۱۵ میلیون تومان پرداخت کند، یعنی کل درآمد ماهانه‌اش را و حتی بیشتر از تمام حقوق یک ماه.

طبق بررسی‌های آماری، نرخ اجاره در تهران ۸۲.۱ درصد کمتر از واشنگتن دی‌سی است. همچنین، نرخ رستوران‌ها در تهران ۷۵.۹ درصد کمتر از واشنگتن دی‌سی است و تهرانی‌ها ۷۲.۷ درصد کمتر از ساکنان واشنگتن دی‌سی برای مواد غذایی پول خرج می‌کنند، اما آنچه هزینه زندگی را در ایالات‌متحده با درآمدها تقریبا همخوان می‌کند، قدرت خرید مردم است، چراکه قدرت خرید محلی در تهران ۸۴.۱ درصد کمتر از واشنگتن دی‌سی است. گفتنی است، درآمد ماهانه یک امریکایی به‌طورمتوسط بین ۴ تا ۵ هزار دلار است که در سال به بیش از ۵۳ هزار دلار در سال می‌رسد.

▣ از تهران تا برلین

باوجود بالا رفتن نرخ اجاره‌بها در آلمان، بررسی‌ها نشان می‌دهد سهم هزینه اجاره آپارتمان برای یک شهروند، حدود ۱۳ درصد از درآمد ماهانه است، اما همین سهم در تهران، آن هم با درآمدهایی که مرکز آمار ارائه داده، خیلی بیشتر از اینها است. طبق گزارش زد.دی. اف آلمان، در سال ۲۰۲۲ در شهر برلین یک آپارتمان ۴۳متری به‌طورمتوسط ۵۰۰ یورو هزینه اجاره ماهانه داشته است. گفتنی است، متوسط حقوق هر فرد در برلین حدودا ۴۵ هزار و ۹۳۴ یورو در سال است که هزینه ماهانه اجاره در حدود ۳ هزار و ۸۲۷ یورو می‌شود. با احتساب ۵۰۰ یورو اجاره ماهانه در شهر برلین برای یک خانه ۴۳متری به این نتیجه می‌رسیم که هر آلمانی دست‌کم ۱۳درصد حقوق ماهانه خود را باید صرف پرداخت اجاره مسکن کند. در مقایسه با تهران اگر یک فرد تهران‌نشین بخواهد تنها ۱۳ درصد درآمد خود را به‌عنوان اجاره‌بهای یک خانه ۴۳متری در منطقه متوسط شهر اختصاصا دهد،باید درآمدی معادل ۳۵ میلیون تومان در ماه کسب کند. این در حالی است که متوسط درآمد یک فرد در تهران رقمی معادل ۱۰ تا ۱۵ میلیون تومان است.

به نقل از اکو ایران، طبق داده‌های مرکز آمار، اجاره هر مترمربع خانه در تهران (مبلغ اجاره به علاوه ۳ درصد ودیعه پرداختی) به‌طورمتوسط در زمستان ۱۴۰۰ معادل ۱۰۶هزار و ۲۷۰ تومان بوده است. یعنی اجاره ۴۳ متر خانه در تهران طبق این آمار ۴ میلیون و ۵۷۰ هزار تومان است.

از طرفی، درآمد هر خانوار در تهران طبق آخرین داده‌های مرکز آمار در سال ۱۴۰۰ معادل ۱۶۰ میلیون تومان در هر سال عنوان شده است که به‌صورت ماهانه ۱۳ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان می‌شود. اگر تعداد اعضای یک خانوار را در این مقایسه بین ۲ تا ۳ نفر در نظر بگیریم، این درآمد به‌صورت فردی حدود ۵ میلیون تومان محاسبه می‌شود؛ این یعنی بیش از ۹۵ درصد حقوق یک فرد باید صرف اجاره‌بها شود.

حتی اگر تنها درآمد خانوار را مبنای مقایسه قرار بدهیم و از تعداد اعضا نیز صرف‌نظر کنیم، نسبت درآمد خانوار به اجاره یک منزل ۴۳متری در تهران تقریبا ۳۴درصد درآمد ماهانه برآورد می‌شود.

دکتر ناصری، مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در گفت‌وگو با صمت:

کشت فراسرزمینی آدرس غلط برای رشد کشاورزی در کشور

براساس جدیدترین آمار منتشرشده از سوی سازمان جهانی خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) که بر پایه آمار سال ۲۰۲۰ تهیه شده ایران یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان محصولات کشاورزی در جهان است و رتبه ۳ تا ۱۹ در تولید ۲۰ محصول مهم کشاورزی را به خود اختصاص داده است. همچنین طبق گزارش منتشر شده از مرکز آمار ایران در خصوص وضعیت کشاورزی در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ایران ۱۵.۷ میلیون هکتار اراضی زراعی دارد که ۱۱.۶ میلیون هکتار آن زیر کشت محصولات سالانه و ۴.۱ میلیون هکتار آیش (رها کردن زمین به منظور بازیابی و ذخیره مواد آلی) بوده است. در این میان به گفته کارشناسان حوزه کشاورزی اگرچه ایران به دلیل تنوع اقلیمی و خاک حاصلخیز، ظرفیت‌های فراوانی برای تولید محصولات کشاورزی، دامپروری و آبزیان دارد، اما چنان‌که باید و شاید در این حوزه شاهد رشد قابل توجهی نبوده است. به باور این کارشناسان بررسی‌ها نشان می‌دهد که عمده موانع توسعه کشاورزی مشتمل بر عوامل اقتصادی، اجتماعی، زیرساختی، سرمایه‌ای، سازمانی و مدیریتی، فنی و آب است. کارشناسان حوزه کشاورزی در تفسیر دلایل خود می‌گویند عوامل زیرساختی شامل دسترسی نداشتن به ادوات و ماشین‌آلات کشاورزی، نبود امکانات لازم برای توسعه فعالیت‌های دامداری و برخوردار نبودن از شبکه جاده‌ای مناسب و دوری از جاده اصلی، عوامل اقتصادی- مدیریتی شامل عدم توانایی تامین و خرید به موقع نهاده‌ها به‌خصوص کود و سم، عدم‌همکاری بانک کشاورزی و اعطای تسهیلات بانکی ناکافی و هزینه‌های زیاد سیستم‌های آبیاری تحت فشار و عوامل طبیعی شامل کمبود منابع آبی، پراکندگی قطعات اراضی آنها و مناسب نبودن شرایط جوی است. اما در این بین دکتر عبدعلی ناصری، مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی به عنوان فعال کارشناسی ارشد با مدرک تحصیلی دکترای تخصصی آبیاری و زهکشی در این حوزه معتقد است کشاورزی در واقع مسائل و مشکلات زیادی دارد و روی هم رفته خروجی آن در حد معقولی است. اما عوامل اقلیمی تاثیر زیادی روی آن دارند. اگر یک سال پرباران و مرطوب باشد، محصول خوبی می‌گیریم و سالی که خشک باشد دچار تنش و کاهش محصول می‌شویم.

به گفته دکتر عبدعلی ناصری مسائل سهل و ممتنعی وجود دارد که باید اصلاح شود تا بخش کشاورزی در مسیر رشد قرار گیرد. مساله مهم، کمبود آب بوده و کشور علاوه بر خشکسالی با کاهش سطح سفره‌های آب زیرزمینی نیز مواجه است. در شرایطی که سوخت و برق ارزان است، افراد به راحتی یک پمپ آب خریداری کرده و منابع آبی را به تاراج می‌برند و تبعات آن در بی‌آبی، کاهش منابع زیرزمینی و فرونشست زمین بروز می‌کند.

این فعال صنعت کشاورزی قیمت‌گذاری دستوری در بخش کشاورزی را به عنوان یکی دیگر از چالش‌های فعالان این بخش برشمرد و گفت: آنچه به عنوان قیمت‌گذاری دستوری شاهدیم به مانعی در برابر توسعه بخش کشاورزی و البته سایر بخش‌ها تبدیل شده است. در واقع قیمت‌ها، بخش کشاورزی را از جذابیت خالی کرده و سرمایه‌گذاری در این بخش با کاهش چشمگیری مواجه شده است. به تعبیر دیگر، افراد نخبه و خبره و سرمایه‌های بزرگ به جز برخی استثنائات، وارد این بخش نمی‌شوند.

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی همچنین گفت: دانش در بخش کشاورزی ضعیف بوده و همچنین خرد شدن زمین‌ها، عارضه بسیار بزرگ دیگری است که مانع خودکفایی می‌شود. بنابراین تا زمانی که این مسائل اساسی برطرف نشود، نمی‌توان به رونق این بخش امید چندانی داشت. برای پیگیری وضعیت کشاورزی عبدعلی ناصری مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی پاسخگوی سوالات ما بوده است.

◉ کشور ما در تنش‌های آبی بالایی قرار دارد برای این وضعیت چه باید کرد؟

در حال حاضر کشور از نظر اقتصادی شرایط ناپایدار و غیرقابل تحملی را بر دوش می‌کشد و این موضوع اقتصاد کشاورز را از لحاظ درآمدی و سوددهی مختل کرده است. در این بین بی‌آبی، مشکل عظیمی است که همه کشور را فرا گرفته و حتی برنج‌کاران استان گیلان را که در منطقه پربارانی هستند هم درگیر کرده و به تناوب دچار تنش‌های پرآبی یا کم‌آبی می‌شوند.

باید در نظر داشت بحران آب در ایران سلسله چالش‌ها و مشکلات ناشی از کمبود آب و استفاده نادرست از منابع آب در کشور ایران است. کمبود آب می‌تواند نتیجه دو مکانیزم متفاوت باشد: کمبود آب فیزیکی (مطلق) و کمبود آب اقتصادی. منظور از کمبود آب فیزیکی نبود منابع کافی آب طبیعی برای تامین تقاضای یک منطقه است، و کمبود آب اقتصادی نتیجه مدیریت ضعیف منابع آب کافی موجود است. نگرانی‌های اصلی ایران در مورد بحران آب شامل: تغییرپذیری اقلیمی زیاد، توزیع نامناسب آب و اولویت‌بندی توسعه اقتصادی است.

به عنوان نمونه شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی اجازه دارد ۳۰درصد تولید داخلی خود را از خارج وارد کند. چرا که نیاز کشور به شکر حدود ۲,۲ میلیون تن است. کل تولید شکر داخل بین ۱,۵ تا ۱,۶ تن در سال است. پس رقمی مابین ۵۰۰ تا ۷۰۰هزار تن شکر باید از خارج وارد شود. در این بین اگر واردات شکر دست تولیدکننده‌ها باشد، بیش از حد و کمتر از نیاز وارد نمی‌کنند و بازار را دچار اخلال نمی‌کنند. البته این نوع واردات نیز تا جایی پاسخگو است که دولت نرخ واردات را به قیمت ۲۸۵۰۰ ارائه کند. اگر بخواهد آن را با ارز ۴۲۰۰۰ تومان به تولیدکننده اعمال کند قیمت شکر بالای ۴۰هزار تومان می‌شود.

این شرکت شکر خام وارد و آن را تصفیه می‌کند. در حال حاضر امکان تصفیه ۸۰۰هزار تن در سال را داریم و تولیدمان بین ۶۰۰ تا ۷۰۰هزار تن است. یعنی ظرفیت خالی داریم که بتوانیم شکر خارجی را وارد و تصفیه کنیم. بنابراین نیاز است برای بهبود قیمت این محصول اجازه واردات بیشتر به تولیدکننده داده شود تا بتوانیم با تکمیل ظرفیت محصول نهایی را با قیمت مناسب‌تر به شهروندان عرضه کنیم. هیچ کشاورزی تمایل ندارد محصول کمتر از ظرفیت زمین خود تولید کند پس باید شرایطی فراهم شود که بیشترین بهره‌برداری از امکانات و منابع انسانی کشاورزان به وجود آید.

> **علی‌رغم بحران آب در کشور به‌ویژه برای مجموعه‌های فعال در صنعت کشاورزی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با مدیریت برگرفته از دانش و تجربه به‌کار ادامه می‌دهد و به‌روند رو به رشد خود استمرار می‌بخشد**

◉ برخی از کارشناسان حوزه کشاورزی بر لزوم تغییرات اساسی سطح کشاورزی سنتی ایران و ورود به کشاورزی هوشمند و روباتیک اصرار دارند. نگاه شما به این موضوع چیست؟

دانش و فناوری کشاورزی در ایران در چند دهه گذشته تقریبا ثابت بوده است و تغییر معناداری را، چه در شیوه‌های عملیات کشاورزی، چه در شیوه‌های کاشت و برداشت و چه آبیاری شاهد نبوده‌ایم، در حالی که دانش کشاورزی در جهان درچند دهه گذشته به شدت تغییر یافته و انواع ماشین‌های برداشت و کاشت و شیوه‌های آبیاری و نگهداری به کار گرفته می‌شود.

بخش کشاورزی در ایران همیشه به عنوان موتور محرکه کشور محسوب می‌شده است. با توجه به اینکه ایران کشوری صنعتی نیست در نتیجه کشاورزی اقتصادمحور، بهترین راه برون‌رفت از مشکلات فعلی و تولید ثروت است. نباید فراموش شود کیفیت غذایی که می‌خوریم مستقیما با روش‌های کشت در ارتباط است و برای بهبود این وضعیت، باید کشاورزی مدرن را جایگزین آن کرد. توسعه کشاورزی مدرن نه‌تنها باعث بهبود کیفیت غذای مصرفی می‌شود، بلکه راهکاری برای درمان وضعیت زیست‌بوم ایران است. جایگزین کردن روش‌های کشت سنتی با کشاورزی مدرن و تغییر تفکر کشاورزان از اهمیت بالایی برخوردار است و به یک تلاش جمعی نیاز دارد. کشاورزی مدرن می‌تواند وضعیت امنیت غذایی و محیط‌زیست ایران را تغییر دهد. در کشور ما ایران نیز کشاورزی مدرن و فاصله‌گیری از کشاورزی سنتی بیش از گذشته اهمیت پیدا کرده است. محدودیت منابع آب و خاک و کمبود میزان اراضی قابل کشت، ضرورت حرکت به سمت مدرنیزاسیون را در کشور بیشتر کرده است. این تغییرات در کنار تغییر نگرش دولتمردان و سیاستگذاران به صنعت کشاورزی می‌تواند سبب شکوفایی این صنعت در ایران شود و پایداری تولید را در کنار امنیت غذایی این مرز و بوم به‌رغم مشکلات بسیار زیست‌محیطی، اقلیمی و سیاسی به ارمغان آورد.

◉ نگاه شما به کشاورزی سنتی چیست؟ و جایگاه ماشین‌آلات مدرن و آموزش در این بخش را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

هنوز هم کشاورزی سنتی حرف اول را در کشور می‌زند و صنایع و ماشین‌آلات پیشرفته نتوانسته‌اند به این بخش ورود کامل پیدا کنند. معضلی که امروز علاوه بر افزایش شمار مهندسان کشاورزی بیکار در کشور، منجر به هدررفت شدید منابع آبی و کاهش تولیدات شده است. این در حالی است که اگر مسوولان با چاره‌اندیشی سرمایه‌گذاران را به سمت صنعتی شدن فعالیت‌های کشاورزی جذب کنند، علاوه بر کاهش هدررفت منابع آبی، برای بخش زیادی از جوانان جویای کار هم اشتغال‌زایی می‌کنند. هم‌اکنون هدررفت منابع آبی، کاهش کیفیت تولیدات کشاورزی و بیکاری مهندسان کشاورزی سه ضلع اصلی بی‌توجهی مسوولان نسبت به ضرورت بهره‌مندی از تجهیزات کشاورزی نوین است. چرا که در نبود چنین امکاناتی کشاورزان به ناچار باید از همان شیوه‌های سنتی بهره ببرند و جایی برای اعمال نظر مهندسان کشاورزی باقی نمی‌ماند.

برخی از مزایای استفاده از ماشین‌آلات کشاورزی شامل افزایش بهره‌وری، کاهش نیاز به نیروی انسانی، بهبود کیفیت محصولات و حفظ محیط‌زیست است. به هر حال وضعیت تجهیزات و ماشین‌آلات کنونی کشاورزی مطلوب نیست و باید وزارت جهاد کشاورزی به طور جدی برای رفع این چالش گام‌های میان‌مدت و بلندمدت بردارد.

در حال حاضر ما دستگاه‌هایی داریم که ۲۰ سال قبل وارد شده و هنوز هم با آن کیفیت سابق کار می‌کنند. اگرچه برای آماده به کار نگه داشتن این ماشین‌آلات هر سال آنها را تعمیر و نگهداری کرده و قطعات در شرف خراب شدن را تعویض می‌کنیم تا برای فصل زراعی آتی به اصطلاح، عملیاتی و آماده به کار باشد. اما همچنان با قدرت کار می‌کنند. اگر ماشین‌آلات از پایه مطلوب باشد، می‌تواند چند سال عمر کند. ولی این موضوع را باید خاطرنشان کنم در شرایط تحریم هستیم و این شرایط ما را با مشکلات مدیریتی مواجه می‌کند. به هر روی اگر بخواهیم کیفی کار کنیم، ممکن است نتوانیم قطعه موردنیازمان را تامین کنیم یا مجبور باشیم با قیمت بالایی تهیه کنیم و بازار تحمل این قبیل قیمت‌های بالا را ندارد. بنابراین سعی کرده‌ایم از این شرایط عبور کنیم و ۸۵درصد ماشین‌آلات موردنیاز را خودمان تهیه می‌کنیم.

◉ مهم‌ترین وظیفه دولت در قبال کشاورزان چیست؟

مهم‌ترین وظیفه دولت در حال حاضر، سرمایه‌گذاری روی بخش کشاورزی و سایر فعالیت‌های زنجیره و زیرمجموعه آن است. بهبود و بهینه‌سازی روند تولید در کشاورزی، حمل‌ونقل و لجستیک، کاهش بوروکراسی‌های اداری برای تسریع فعالیت‌های صادراتی، تزریق منابع مالی مناسب، ورود تکنولوژی به لایه‌های بخش کشاورزی و در نهایت برنامه‌ریزی صحیح دولتی برای توسعه فعالیت‌های کشاورزی در تمامی نقاط ایران، از نیازهای جدی امروز این بخش است.

◉ برای سوال پایانی نگاه شما به زمین‌داری خرد چیست؟ آیا موافق آن هستید؟

اگر می‌خواهیم محصول خوبی را تولید کنیم، باید زمین‌ها را یکپارچه‌سازی کنیم و در قطعات کوچک به کشاورزها ارائه کنیم. یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی به معنای یکپارچه‌سازی یا هماهنگی کلیه فعالیت‌های کشاورزی اعم از آماده‌سازی زمین، تهیه بذر، کود، سم، ماشین‌آلات کشاورزی و نگهداری و استفاده صحیح از آنها، مدیریت صحیح مزرعه و بازاریابی محصولات کشاورزی است، به نحوی که بتوان ضمن بالا بردن توان تولید، نوع کشت و محصولات را مطابق با نیازهای جامعه هدایت کرد. اما این یکپارچه‌سازی باید به صورت زمین‌های خرد و خودمالکی تحت نظارت یک مدیریت واحد باشد.

یعنی بر اساس این طرح مدیریت واحد در مزرعه وجود دارد، ولی واحدهای زراعی آن کوچک باشد که رسیدگی کشاورز در زمین کوچک بیشتر اتفاق بیفتد. در بحث طراحی و مسائل فنی اگر می‌خواهیم طرحی را یکپارچه‌سازی کنیم، باید حداقل مالکیت‌ها را به دست آوریم. در آبادان و خرمشهر ۷۰درصد مالکیت‌ها زیر ۳ هکتار است. هرچه قطعه زراعی کوچک‌تر باشد تمرکز و دقت کشاورز بیشتر می‌شود و محصول بیشتری تولید می‌کند. پیشنهاد نهایی بنده این است که باید یکپارچه‌سازی صورت گیرد و قطعات به‌اندازه مالکیت‌ها بین افراد تقسیم شود.

بررسی صمت از تلاش کشورهای جهان برای کاهش قدرت ارز مرجع

لرزه بر تن دلار می‌افتد؟

گروه بین‌الملل
editor@smtnews.ir

در جنگ دوم جهانی، اقتصادهای بزرگ دنیا فروریختند و برای احیای اقتصاد دنیا در مرحله نخست، تجارت جهانی نیازمند توسعه بود. از سویی موضوعاتی مانند اقتصاد فروریخته، بدهی کشورها و نامعلوم‌بودن آینده اقتصادی آنها باعث می‌شد پول ملی کشورها فاقد کمیت و کیفیت لازم برای مبادلات جهانی باشد؛ اما اقتصاد امریکا تنها اقتصاد بزرگی بود که آسیب کمی از جنگ دیده بود. بزرگی اقتصاد امریکا، ورود این کشور به موضوع بازسازی اقتصادهای مستعد جهان مانند اقتصاد آلمان و ژاپن، تعهدات امریکا مبنی بر پشتوانه‌سازی کلاسیک برای دلار و نیاز کشورها به پول و تکنولوژی امریکا باعث شد تا مطابق مکانیسم دوگرشام، دلار با کنارگذاشتن ارزهایی مانند پوند، به جایگاه یک پول معتبر جهانی دست یابد که این جایگاه همچنان حفظ شده است. بااینهمه چندسالی است که بسیاری از کشورهای جهان در تلاش برای برهم‌زدن این قدرت بلامنازع هستند. در ادامه نظر دوتن از کارشناسان درباره دلایل قدرت دلار و امکان افول این قدرت می‌آید.

هزینه دلارزدایی برای اقتصاد جهان

سیدحسن مرتضوی‌کیاسری- حسابدار رسمی و دانش‌آموخته حقوق بین‌الملل: بعد از دهه ۷۰ میلادی براساس قوانین داخلی امریکا و نیز اصلاح اساسنامه صندوق بین‌المللی (پیمان جامائیکا)، سیستم ثابت برتون وودز و ارزش ثابت در برابر دلار به نرخ برابری شناور تغییر کرد و اعضای صندوق بین‌المللی پول نیز از پشتوانه‌سازی ثابت منع شدند. با این همه اما اعتبار پول کشورها - ازجمله دلار امریکا- همچنان به پشتوانه ذاتی آن وابسته است. پشتوانه ذاتی پول هر کشور هم به میزان ثروت و حجم و ثبات اقتصاد آن کشور وابسته است. در واقع در نظام پولی جدید جهان به نسبت دهه‌های نخست پس از جنگ و دوران آغاز استیلای دلار، تغییر بنیادین صورت نگرفت؛ بلکه عواملی مانند تولید و سایر فاکتورهای ارزش ذاتی به طلا اضافه شدند و مبنای پشتوانه پول کشورها قرار گرفتند. برای اینکه یک پول مبنای مبادلات بزرگ قرار بگیرد، علاوه بر وجود پشتوانه‌های ذاتی و اعتبار جهانی، لازم است حجم مناسبی از آن پول وجود داشته باشد. متقابلا وجود پول نیز مستلزم وجود ثروت و درآمد ملی قابل ملاحظه به نسبت کل اقتصاد دنیاست تا اولا پاسخگوی حجم عظیم مبادلات جهانی باشد، دوم اینکه اقتصاد داخلی آن کشور دچار آثار تورمی یا رکودی حاصل از عرضه و تقاضای جهانی آن پول نشود. علاوه بر اینها افزایش تدریجی حجم دلار در حدود ۸۰ سال باعث شد تا اقتصاد امریکا از آثار دفعی این موضوع مصون باشد. حال اگر کشوری حتی به فرض وجود حجم پول مورد نیاز برای مبادلات جهانی، بخواهد به صورت دفعی، پول خود را مبنای مبادلات بزرگ خارجی قرار دهد، اقتصاد و ارزش پول ملی آن شدیدا دچار شوک ویرانگر می‌شود.

▣ خطر فروپاشی اقتصاد

اگر حجم پول مدنظر مناسب نبوده و با ایجاد پول جدید اقدام به این کار شود، اقتصاد کشور متحمل تورم شدید و حتی فروپاشی خواهد شد. راه‌حل میانه‌ای وجود دارد که می‌تواند در شرایط جبری استفاده شود.

در گام اول کشورها می‌توانند در ارزش‌گذاری معاملات اعتباری (شناسایی بدهی)، دلار را نادیده بگیرند؛ اما تسویه بدهی ناشی از آن معامله را با دلار یا ترکیبی از ارزهای دیگر قرار دهند.

در گام دوم نیز می‌توان هم ارزش‌گذاری و هم تسویه قراردادها را براساس ترکیبی از چند ارز متفاوت قرار دهند. این ترکیب حسب مورد می‌تواند ترکیبی از ارز دو کشور متعامل، سایر ارزهای معتبر و خود دلار باشد؛ اما به دلیل متفاوت‌بودن اعتبار سایر ارزها با دلار، این روش ارزش‌گذاری و تسویه، ریسک‌های متعددی در پی خواهد داشت. علاوه بر ریسک تغییر نرخ ارز، ریسک‌های مرتبط با اصول حاکمیت پولی دولت‌ها و محدودیت‌های مربوط به عرضه، موجب خواهد شد کشورها از آن استقبال نکنند.

▣ دلایل موفقیت دلار

جایگاه امروز، نتیجه هماهنگی تدریجی آن با تغییرات اقتصادی در جهان است که این سازگاری پس از جنگ جهانی دوم و تقریبا از نقطه صفر اقتصاد خارج از امریکا آغاز شده است؛ بنابراین این ارز از آسیب‌ها و شوک‌های ناشی از انتخاب دفعی یک ارز برای مبادلات جهانی در امان مانده است.

درحال‌حاضر حتی اگر شرایطی را فرض می‌کنیم که یک ارز تمام ویژگی‌های ذاتی کنونی دلار را داشته باشد، باز هم دو دلیل اساسی مانع از کنارگذاری دلار می‌شود. نخست اینکه تضعیف دلار باعث افزایش تقاضا برای کالای امریکایی و تقویت اقتصاد آن می‌شود. در مقابل، نرخ ارز جایگزین افزایش می‌یابد و صادرات و تراز تجاری آن کشور آسیب می‌بیند.

علت مهم دیگر آن است که ذخیره بانک مرکزی و سپرده‌های بانک‌های خصوصی کشورها به میزان درخورتوجه از دلار تشکیل شده است؛ بنابراین کشورها زیان‌های درخورتوجهی از محل کاهش نرخ دلار متحمل خواهند شد. انتخاب پول واحد جهانی یا منطقه‌ای هم باعث انتقال تورم غیرمولد از نقاط بحرانی به نقاط مولد می‌شود و دوام نخواهد یافت. این روش در صورت فراگیرشدن توسعه در جهان و یکدستی اقتصاد دنیا یا منطقه خاص (مثل منطقه یورو) کارکرد خواهد داشت.

پول آلمان و ژاپن به دلیل سابقه طولانی در ثبات اقتصادی و آسیب‌ناپذیری این اقتصادها می‌توانند گزینه‌های مناسبی برای سبد ارزی باشند؛ اما ثروت طبیعی یکی از مهم‌ترین عوامل امنیت یک پول است. این نقیصه نمی‌تواند با افزودن پول کشورهای ثروتمند به سبد ارزی معاملات بین‌الملل جبران شود؛ زیرا یکی از اثرگذارترین عوامل اعتبار پول‌ها حاکمیت پولی آن است که به میزان زیادی به دموکراسی، آزادی اقتصادی و اقتصاد هموار و بی‌نوسان کشورها مربوط است. کشورهایی مانند ژاپن و چین دارای سوابق سوءاستفاده از حاکمیت پولی هستند. سوءاستفاده از حاکمیت پولی امری کاملا مشروع است که دولت‌ها عمدتا در دو وضعیت کسری بودجه (مقاصد داخلی) و کسری تراز تجاری (مقاصد خارجی) از آن استفاده می‌کنند.

▣ الزامی که مستلزم شرایطی است

استفاده انبساطی از این ابزار باعث زیان‌های هنگفت دارندگان این ارزها می‌شود؛ اما در سابقه چندین دهه حاکمیت دلار موارد قابل ملاحظه‌ای دیده نمی‌شود؛ بنابراین اگرچه عبور از نظام تک‌ارزی در دنیا اجتناب‌ناپذیر است؛ اما مستلزم شرایطی است که باید طی دوره زمانی مناسب فراهم شود.

در شرایط اقتصادی و نظام پولی فعلی جهان، به نظر می‌رسد تفکر کنارگذاری دلار، فاقد توجیه اقتصادی و با اهداف سیاسی بوده و هزینه‌های گزافی در پی داشته باشد.

جایگاه امروز دلار نتیجه هماهنگی تدریجی آن با تغییرات اقتصادی جهان است

ارز بریکس جایگزین دلار می‌شود؟

سِرگئی گلازیف (Sergey Glazyev)، اقتصاددان روس، چندی پیش از آمادگی ارز بریکس برای ورود به بازارهای مالی جهان خبر داد و گفت: ارز بریکس هنوز راه‌اندازی نشده، اما نرم‌افزار و ابزارهای ریاضی آن ایجاد شده است. قرار است این ارز به زودی جایگزین دلار امریکا (ارز ذخیره جهان) شود.

به گزارش ایرنا از وبگاه Watcher. Guru، این کارشناس اقتصادی افزود: برای راه‌اندازی این ارز، نیازمند رضایت سیاسی اعضای گروه بریکس هستیم. سه نفر از اعضا قبلا حمایت خود را از ایده معرفی ارز جدید از طریق سران کشورهای خود اعلام کرده‌اند.

به گفته این کارشناس، این احتمال وجود دارد که بریکس، با کاهش تقاضا و عرضه دلار امریکا در بازارهای جهانی، از قدرت آن بکاهد. در این صورت عواقب استفاده نکردن کشورهای جهان از دلار امریکا، برای اقتصاد این کشور فاجعه‌بار خواهد بود.

بر اساس گزارش‌ها، احتمال دارد ارز جدید طی نشست بعدی سران بریکس در روسیه منتشر شود. تا آن زمان، ممکن است ائتلاف بریکس زیرساخت‌های مناسب این ارز را تنظیم و از آن پشتیبانی کند. پایگاه خبری امکارو (MK.ru) در مطلبی با عنوان «ارز واحد بریکس ممکن است در ماه آگوست ظاهر شود: با دلار رقابت خواهد کرد» نوشت: ایده ایجاد واحد پولی کشورهای عضو بریکس بیش از یک سال است که مورد بحث قرار گرفته است، اما اکنون به نظر می‌رسد از هر زمان دیگری به مرحله اجرا نزدیک‌تر است.

به نوشته این پایگاه خبری، کشورهای کنونی عضو گروه بریکس در مجموع دربرگیرنده ۲۷ درصد از مساحت کره زمین و ۴۳ درصد از جمعیت جهان هستند و می‌خواهند روند دلارزدایی از اقتصاد جهانی را که آغاز شده است، شتاب بخشند تا از تحریم‌های احتمالی و هرگونه محدودیت در تجارت بین‌المللی محافظت کنند.

بر این اساس، کشورهای عضو بریکس ۲۶ درصد تولید ناخالص داخلی جهان را به خود اختصاص داده‌اند. بنا بر پیش‌بینی پایگاه استاتیستا که به صورت تخصصی به تحلیل بازارهای جهانی می‌پردازد، رشد تولید ناخالص داخلی در کشورهای عضو بریکس از نرخ‌های جهانی عبور کرده و از ۲۴.۲ تریلیون دلار در سال ۲۰۲۱ به ۳۹.۴ تریلیون دلار تا سال ۲۰۲۷ افزایش خواهد یافت.

▣ ایده شکل‌گیری واحد پولی بریکس

به نوشته پایگاه خبری امکارو، پیشنهاد ایجاد یک واحد پولی بریکس برای نخستین‌بار در سال ۲۰۱۸ میلادی به‌طور رسمی در باشگاه گفت‌وگوی والدای اعلام شد. در قالب این پیشنهاد، فرض بر این بود که ارز ذخیره جدید شامل سبدی از ارزهای کشورهای بریکس (برزیل، روسیه، هند، چین و افریقای‌جنوبی) باشد.

R۵ نام پیشنهادی برای واحد پولی بریکس است. روبل (روسیه)، روپیه (هند)، رنمینبی یوآن (در زبان چینی به معنای پول رایج مردم)، رئال (برزیل) و رند (افریقای‌جنوبی)، واحد پول این پنج کشور است که همگی با حرف R آغاز می‌شوند. همچنین پیشنهاد شد که به احترام تعداد اعضای بلوک و اسامی ارزهای کشورهای شرکت‌کننده که هر کدام با حرف R شروع می‌شود، آن را R۵ نام‌گذاری کنند.

در سال ۲۰۱۸، این پیشنهادها در سطحی فراتر از سخنرانی تریبون‌ها نبود اما سال ۲۰۲۲ میلادی، روسیه در سایه شدت تحریم‌ها، با جدیت بیشتری این ایده را دنبال کرد و رئیس‌جمهوری روسیه در تابستان ۲۰۲۲ میلادی از ایجاد ارز مخصوص به گروه بریکس برای تجارت بین‌المللی سخن گفت بر جایگزینی آن به جای دلار تاکید کرد. وی در آن زمان گفت: این ارز، باید بر اساس سبدی از ارزهای کشورهای بریکس باشد.

▣ احتمال ایجاد ارز بریکس قدرت گرفت

براساس آمار، امروز، بریکس یک چهارم تولید ناخالص داخلی جهان و ۱۸ درصد تجارت جهانی را تشکیل می‌دهد و این ویژگی ممکن است برای ایجاد جهانی چند قطبی که تحت سلطه ایالات متحده نباشد، کافی باشد. بااین همه، مجله تجاری امریکایی فورچون با توجه به تمایل کشورهای بزرگی مانند عربستان‌سعودی، ایران و امارات متحده‌عربی برای تسریع روند دلارزدایی، پیامدهای احتمالی ایجاد ارز جدید بریکس را محتمل می‌داند.

اگر ارز بریکس قوی‌تر شود و کشورهای زیادی آن را بپذیرند، دلار امریکا به خطر خواهد افتاد

سخن پایانی

با وجود موارد یاد شده، بارکلیز یکی از تحلیلگران جهانی ارز با اشاره به وضعیت ریزشی شاخص دلار جهانی در سال ۲۰۲۳ پیش‌بینی کرد ارزش جهانی این ارز در سال ۲۰۲۴ همچنان کاهشی باشد. به گفته این تحلیلگر جهانی، انتظارات فدرال رزرو به تضعیف حمایت خالص از دلار ادامه دارد و احتمالا دلار جهانی در سال ۲۰۲۴ نیز وضعیت نزولی خواهد داشت.

دریچه

دوئل ارزهای محلی با دلار

دلار از دهه ۷۰ میلادی به‌عنوان اصلی‌ترین پشتوانه ارزی کشورها در تجارت استفاده می‌شود و ایالات‌متحده از آن روز با اصرار و حتی توسل به زور از جهان دلاری محافظت کرده‌است. تا پایان دهه ۹۰ میلادی بیش از ۹۰درصد حجم تجارت جهان از طریق دلار انجام می‌گرفت.

در یک سال گذشته جهان شاهد اتفاق‌هایی خلاف‌عادت بوده و تجارت هم از این روند اتفاقات بی‌تاثیر نیست. اعلام به‌نسبت ناگهانی آشتی دو رقیب منطقه‌ای، ایران و عربستان به واسطه‌گری چین، زمزمه‌های پیوستن عربستان‌سعودی به کشورهای عضو بریکس و نیز پیمان شانگهای، اعلام تصمیم‌سازمان کشورهای صادرکننده نفت برای کاهش تولید نفت، تصمیمی که با مرکزیت عربستان‌سعودی و روسیه اتخاذ شد، همگی در جهتی خلاف‌عرف معمول جهان حرکت می‌کنند. همچنین اعلام خبر کاهش وابستگی به دلار در تجارت از سوی چند کشور با اقتصادهای بزرگ، موسوم به اقتصادهای نوظهور اتفاقی است که به باور برخی از تحلیلگران اقتصادی می‌تواند به شکل بالقوه چالشی برای یکی از مهم‌ترین اهرم‌های فشار تجاری امریکا بر جهان به‌شمار آیند.

کشورهایی همچون روسیه، چین، مالزی، هندوستان و برزیل از جمله کشورهایی هستند که به‌طور رسمی اعلام کرده‌اند، قصد دارند پول امریکایی را از تجارت خود حذف کنند و به استفاده از ارزهای محلی در مبادلات روی آورند. اما آیا این موضوع می‌تواند زنگ خطر سقوط دلار در تجارت جهانی باشد؟ کارشناسان بر این باورند که این اتفاق حداقل در کوتاه‌مدت رخ نخواهد داد. با این حال غیرقابل انکار است دولت‌ها، به‌تدریج از دلار به‌عنوان ارزی با ترجیح بسیار بیشتر نسبت به باقی ارزها برای استفاده در تجارت خود فاصله می‌گیرند.

به نظر می‌رسد امروز و با به‌وجود آمدن جو ژئوپلیتیکی تازه، مهم‌تر از همه بحران اوکراین و درگیری مستقیم جبهه روسی- چینی با اروپا و ایالات‌متحده، کشورها یکی‌یکی از کاهش استفاده از دلار سخن می‌گویند؛ کشورهایی که همگی یک نقطه‌مشترک دارند و آن عضویت در بریکس است. سازمانی متشکل از روسیه، چین، هندوستان، برزیل و... که مهم‌تر از همه خود را رقیبی برای اتحاد کشورهای گروه۷ می‌بینند؛ سازمانی متشکل از کشورهای ایالات‌متحده، کانادا، فرانسه، ایتالیا، آلمان و ژاپن با اقتصادهایی که اقتصادهای پیشرفته‌جهان خوانده می‌شوند، با این‌وجود روند کاهش استفاده از دلار مربوط به امروز نیست.

رشد چشمگیر اقتصاد چین در چهاردهه اخیر موجب شده است این کشور به عنوان رقیب جدید امریکا در سطح جهان مطرح شود و در بحث دلارزدایی نیز نخستین جایگزین مورد تاکید یوآن چین است. با این حال، آمارهای معاملات ارزها در سطح جهان حاکی از آن است که یوآن چین در بحث پوشش معاملات بین‌المللی در موقعیت نازل‌تری نسبت به پوند انگلیس دارد. از آن مهم‌تر با اینکه اندکی سهم خود در معاملات بین‌المللی از دست داده است؛ اما با این حال در روندهای بین‌المللی اثری از دلارزدایی به چشم نمی‌خورد.

درواقع دلار امریکا چند ویژگی خاص دارد که به آن جایگاه برتر را می‌بخشد. نخستین ویژگی ابعاد اقتصاد امریکاست. در جهان تنها و چین و اروپا هستند که اقتصادی نزدیک به اقتصاد امریکا دارند.

دومین ویژگی خاص امریکا، ماهیت تبدیل آزادانه آن است. این در حالی است که دولت چین کنترل شدیدی بر نرخ مبادله یوآن دارد و از این طریق ریسک سیاسی به مراتب بزرگ‌تری به یوآن وارد می‌کند. سومین ویژگی مهم ثبات سیاسی و اقتصادی ایالات متحده در مقایسه با اروپا و چین است. هیچ یک از این موارد ابدی نیست و تغییر در آنها امکان‌پذیر است؛ اما درحال‌حاضر نشانه‌ای هم‌جهت با آن به چشم نمی‌خورد.

البته این مسئله به معنای این نیست که سیاست پولی نامناسب فدرال‌رزرو به دلار آسیب نخواهد زد. درواقع اگر چین به رشد خود ادامه دهد، اقتصاد خود را بازتر کند و در جهان اعتبار و حسن شهرتی همسنگ با ایالات متحده به‌دست بیاورد، آن‌گاه می‌توان به جایگزینی یوآن به‌جای دلار امید داشت. اما تا آن زمان دلار موقعیت ممتاز خود به‌عنوان ارز جهان‌روا و مورد استفاده به‌عنوان ذخیره ارزش را حفظ خواهد کرد.

بااین همه اندیشکده امریکایی «ریسپانسیل استیت کرفت» مستقر در واشنگتن دی‌سی امریکا نیز اعلام کرده؛ روند دلارزدایی در جهان توقف‌ناپذیر و برتری بی‌چون و چرای واشنگتن در جهان در حال محو شدن و این موضوع نتیجه قدرت‌نمایی امریکا با استفاده از دلار است. اکنون کشورهای جهان تمایل زیادی به کاهش وابستگی به دلار نشان داده‌اند.

اندیشمندان امریکایی با اشاره به کاهش سهم ذخایر ارزی مشتمل بر دلار در جهان می‌گویند؛ این روند از هنگامی که دولت جو بایدن تصمیم گرفت تحریم‌های گسترده‌ای را علیه روسیه اعمال و این کشور را از نظام پولی جهان جدا کند، سرعت یافت.

این اندیشکده تاکید کرد، تنها راه برای امریکا همکاری در اصلاح نظام پولی جهان با توافق کشورهای در حال توسعه است. در غیر این صورت، امریکا با زوال کنترل‌ناپذیر برتری اقتصادی‌اش مواجه خواهد شد که عواقب فاجعه‌باری به‌دنبال خواهد داشت.

شنبه
۱۶ دی ۱۴۰۲- ۲۳ جمادی‌الثانی۱۴۴۵ - ۶ ژانویه ۲۰۲۴- شماره ۲۴۸۳-پیاپی ۳۸۰۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

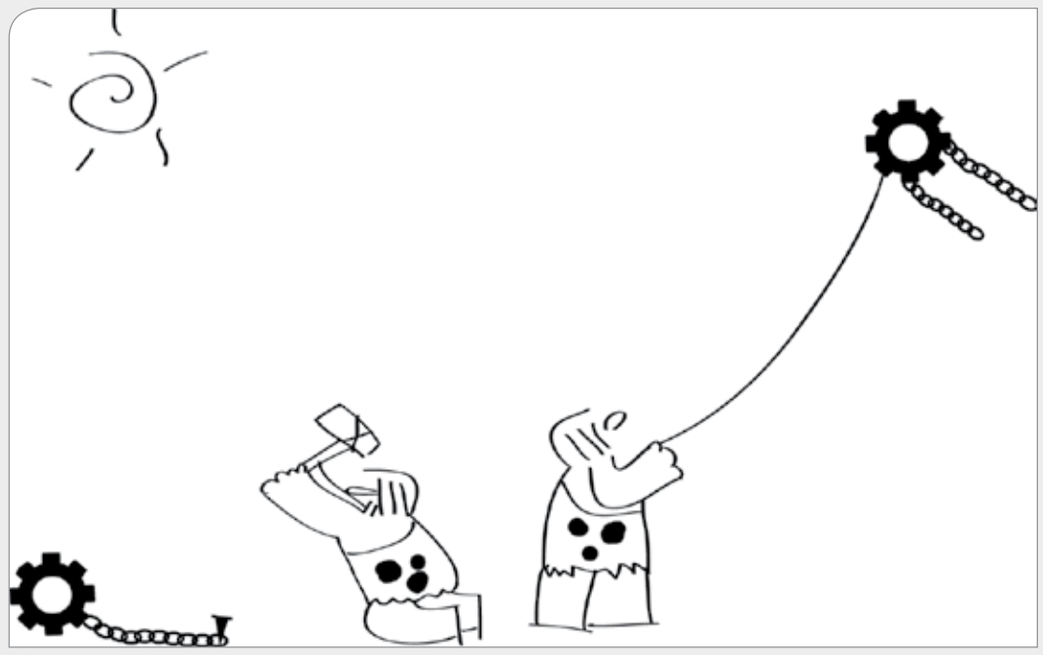
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com
info@smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
http://eitaa.com/smtnews
https://ble.ir/smtnews

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

الزامات و پیامدهای دلارزدایی

عکس: صمت

یکی از اصلی‌ترین ابزارهای ایالات متحده امریکا برای سیطره بر اقتصاد بین‌الملل و تحکیم پایه‌های سلسله مراتب دستوری واشنگتن در جهان، واحد پول این کشور یعنی دلار بوده که بارها در جنگ اقتصادی علیه واحدهای ملی ناهمسو نیز به کار رفته و می‌رود. از این‌رو کشورهایی مانند ایران می‌کوشند با استفاده از سیاست‌ها و روش‌های گوناگون از زیر فشار دلار رهایی یابند؛ ضرورتی که اینک مورد توجه و تاکید بیشتری قرار گرفته است. حسین راغفر، اقتصاددان در گفت‌وگو با ایرنا اصلی‌ترین الزام برای رهایی از قیدوبندهای دلاری را تحول در تولید می‌داند آن هم نه تنها تولید نفت و گاز بلکه تولیدی که در آن نقش فناوری و نیروی انسانی برجسته است.

مختصات و شرایط اقتصادی که در آن به سر می‌بریم، چیست که اقتضای آن دلارزدایی است؟

اول باید ببینیم منظور شما از دلارزدایی چیست؟ ببینید اقتصاد دلاری یعنی اقتصادی که مبنای پولی آن یا به دلار متصل باشد یا اینکه با دلار انجام گیرد. بنابراین اگر منظور از دلارزدایی در اقتصاد ایران، سیاستی است که دولت‌ها در ۳۵ سال بعد از جنگ انتخاب کرده و اقتصاد را به اینجا رسانده است که باید این‌گونه گفت این سیاست دلارزدایی ابتدا می‌بایست به تقویت پول ملی اهتمام می‌ورزید. در صورتی که مشاهده می‌کنیم حتی در بعضی از فعالیت‌های نهادهای حافظ امنیت ملی و اقتصادی کشور، پول ملی خودمان را قبول ندارند. برای نمونه در جاهایی مانند وزارت امور خارجه و بانک ملی در قبال خدماتی که ارائه می‌کنند، گفته می‌شود که باید یورو پرداخت شود. البته آنها مدعی هستند بانک مرکزی به آنها گفته که حاضر نیست در مقابل ریالی که دریافت می‌کنند معادل ارز تعهد کنند. بنابراین باید در وهله نخست این تضعیف پول ملی که در مدت سه دهه گذشته انجام گرفته اصلاح شود. تقویت پول ملی یکی از عوامل اصلی دلارزدایی است زیرا وقتی پول ملی تقویت شود، مردم به آن اعتماد می‌کنند و گرایشی برای تبدیل پول ملی به ارزهای خارجی از جمله دلار نخواهند داشت. نتیجه اینکه مسئله دلارزدایی را باید از اصلاح سیاست‌های داخلی شروع کنیم.

حرکت به سمت دلارزدایی در مقطع فعلی آیا محرکی درونی دارد یا همراهی با روندی جهانی است که به خصوص از سوی قدرت‌های شرقی و اقتصادهای نوظهور دنبال می‌شود؟

در این مورد باید به منافع ملی توجه کرد. به‌طبع مسئله ما تنها دلار نیست. مسئله این است که آیا اقتصاد ملی ما قادر به خلق ارزش است؟ چرا که در این صورت می‌شود گفت می‌تواند به تقویت پول ملی کمک کند. مشکل اساسی در اقتصاد ما این است که تولید نداریم و اینها بیشتر شبیه به شعار است که ما مثلا دلارزدایی کنیم. منظور از دلارزدایی در اینجا سلطه دلار است. البته سلطه دلار در اقتصاد جهانی یک مسئله بسیار واقعی است که طی دهه‌ها شکل گرفته و قدرت فوق‌العاده‌ای به اقتصاد امریکا داده است که در مقابل انتشار یک کاغذ به‌عنوان ۱۰۰ دلاری که ظاهرا ۴۰ سنت خرج انتشارش می‌شود می‌تواند ۹۹ دلار و ۶۰ سنت بقیه آن خرج کند و قادر است که کالا وارد کند؛ یعنی در مقابل چاپ کاغذ، کالا وارد کند.

این روند و تقاضا برای آن کاغذ در بازارهای جهانی مشهود است، از جمله در اقتصاد پول ایران؛ در امریکا کاغذ چاپ می‌کنند، اینجا مردم جلوی بانک‌ها صف می‌کشند. مردم با اشتیاق کاغذ می‌خرند. علت این اشتیاق در واقع تضعیف پول ملی است و اینکه مردم می‌کوشند که پول ملی خود را تبدیل به کاغذی کنند که در جهان اعتبار دارد. بنابراین برای اینکه گرایش مردم را در داخل تغییر دهیم باید به تقویت پول ملی کمک کنیم چون تغییری که برای ارز در بازار وجود دارد نوعا به خاطر این است که مردم احساس می‌کنند پول ملی آنها روز به روز ارزش خود را از دست می‌دهد و علت آن هم سیاست‌های خود حاکمیت است.

دلارزدایی چه مزیت‌هایی برای اقتصاد ایران به همراه دارد؟

اگر قرار باشد دلارزدایی در اقتصاد جهانی صورت گیرد اما در ایران هیچ اقدام جدی برای تقویت پول ملی نشود هیچ فایده‌ای نخواهد داشت چرا که دلارزدایی از این جهت امتیاز دارد که در واقع تقاضا برای دلار کم شود و جای آن قطعا پول دیگری برای مناسبات جهانی استفاده شود؛ از جمله آنها می‌تواند یورو باشد یا می‌تواند ارزهای دیگر مثل یوآن باشد. البته این روند هیچ امتیازی برای اقتصاد خرد ما نخواهد داشت مگر اینکه پول ملی ما تقویت شود. آن وقت در مقابل هر ارز خارجی دیگر می‌تواند معنای دلارزدایی در حکم کاهش سلطه اقتصاد امریکا بر اقتصاد جهانی را نشان دهد. شواهدی هم برای آن وجود دارد که به‌عنوان مثال می‌بینیم عربستان با چین معامله بزرگی براساس یوآن منعقد می‌کند اینها می‌تواند روی تقاضا برای دلار در بازار جهانی تاثیر بگذارد یعنی اقتدار سیاسی و اقتصادی امریکا را تضعیف کند.

آیا دلارزدایی مانع از ریزش ارزش پول ملی کشورمان خواهد شد؟

ارزش پول ملی در ایران بستگی به دلارزدایی در روابط بین‌الملل ندارد. ارزش پول ملی ما به تولید و ظرفیت‌های تولید داخلی مرتبط است و آن هم نه‌تنها تولید نفت و گاز و منابع طبیعی بلکه تولیدی که در آن نقش فناوری و نقش نیروی انسانی بسیار برجسته است. از این‌رو، صرفا با دلارزدایی نمی‌توانیم امیدوار باشیم که پول ملی ما تقویت شود.

آیا دلارزدایی تنها در حوزه تجارت مطرح است؟

پیامدهای دلارزدایی روی اقتدار امریکا در اقتصاد جهانی و به تبع آن روی نفوذ سیاسی امریکا در کشورهای دیگر دنیا قطعا بسیار موثر است به همین دلیل آمریکایی‌ها نسبت به این مسئله بسیار حساس هستند. سقوط دلار یا کاهش ارزش دلار یا خروج دلار از این سلطه‌ای که دارد و تبدیل آن به یک پول متداول، کاهش نفوذ سیاسی امریکا را به‌دنبال خواهد داشت و در پی آن قطعا روی سلطه اقتصادی امریکا در جهان اثر منفی دارد.

افول اقتصاد امریکا به معنای افول اقتصاد غرب تلقی خواهد بود و به نظر می‌رسد که پیامدهای آن بسیار فراتر از حوزه اقتصاد است. بستگی دارد که کشورهایی که متاثر از سلطه امریکا بودند تا چه حد از این افول ارزش دلار در مناسبات بین‌المللی بتوانند منتفع شوند اما به تنهایی نمی‌توانند از این دستاورد بهره‌ای ببرند.

دلارزدایی یک انتخاب است یا ضرورت؟

دلارزدایی به یک معنا دارای ضرورت است به‌ویژه برای کشورهایی مثل ایران؛ منتها این مسئله نیازمند الزاماتی است و به نظر هم نمی‌رسد که در شرایط کنونی مثلا با صرف عضویت در بریکس بتوان به این مهم دست یافت.

دلارزدایی به معنای این است که کشورها حاضر باشند در مناسبات اقتصادی خود به جای دلار از ارزهای دیگر استفاده کنند. این الزام را چینی‌ها آغاز کردند اما پیامدهای آن را برای اقتصاد خودشان و واکنش‌های امریکا را شاهد هستند و می‌دانند و اطلاع دارند. از سوی دیگر چینی‌ها نسبت به دیگر کشورها بیشتر منتفع هستند، اما به الزامات تلافی‌جویانه امریکا هم واقفند. به همین دلیل سعی می‌کنند خود را با تقاضاهای امریکا تطبیق بدهند تا خصومت و فشارهای امریکا نسبت به اقتصاد خود را بکاهند.

شما در بریکس کشورهایی دارید که اینها سیاست‌های خارجی و اقتصادی‌شان با ما براساس فشارهای امریکا تنظیم می‌شود مثل هند و در خیلی از موارد سایر کشورهایی که با ما مناسبات اقتصادی دارند به شدت متاثر از تحریم‌های امریکا هستند و بنابراین آنها حاضر نیستند که در مقابل فشارهای امریکا برای تامین منافع ملی ما مقاومت کنند. آنها تا الان نشان دادند این‌طوری نبوده است، بنابراین این خیلی امیدواری خوش‌بینانه‌ای است که در شرایط کنونی و کوتاه‌مدت تاثیر تعیین‌کننده‌ای بر اقتصاد ما داشته باشد.

تا چه میزان دلارزدایی ممکن است و دورنمای تلاش‌های کنونی در سطح اقتصاد ملی و بین‌المللی در این مسیر چیست؟

دلارزدایی قطعا اتفاق خواهد افتاد این منتها یک زمان نسبتا طولانی را طی خواهد کرد، حداقل ممکن است ۲۰ سال طول بکشد. برای تحقق این مهم مسئله اصلی تولید در کشور است و بعد از آن، بحث امنیت تولید در حوزه تولید صنعتی نه تولید نفت و منابع طبیعی است. وقتی به تولید صنعتی با نگاهی به آینده فناوری به‌ویژه صنایع و فناوری نوظهور توجه کنیم و بتوانیم در بازارهای جهانی فرصت رقابت داشته باشیم، در این صورت می‌توان گفت ارزش پول ملی ما قطعا تقویت خواهد شد اما با شرایط کنونی این امکان وجود ندارد. بنابراین به نظر می‌رسد که اقتصاد ما متاسفانه دچار مشکلات جدی است که باید از آنها خارج شود. وضعیت اقتصاد کنونی مبتنی بر دلالی و سفته‌بازی است که می‌بایست از این وضعیت، خارج و وارد یک وضعیت تولیدی محصولات قابل رقابت در سطح جهانی شویم.

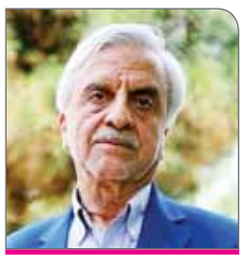
نظرگاه

دلارزدایی از نگاه کارشناسان

در لایحه بودجه ۱۴۰۳، استفاده از عبارت یورو جایگزین دلار شده و نرخ تسعیر ارز یورو هم ۳۱ هزار تومان برابر با ۷۰.۸۵ دلار تعیین شده که در بودجه پارسال ۲۳ هزار تومان پیشنهاد و ۲۵ هزار تومان تصویب شده بود. به نظر می‌رسد دولت تلاش دارد با جایگزینی یورو به‌جای دلار سیاست «دلارزدایی» را اجرا کند اما کارشناسان معتقدند این اقدام تنها یک کار آرایشی و نمایشی بوده بلکه نمی‌تواند در تثبیت نرخ دلار یا جلوگیری از افزایش تورم نقش داشته باشد.

«دلارزدایی» یکی از سیاست‌هایی بوده که سال‌هاست جمهوری اسلامی تلاش دارد در برابر تحریم‌ها به‌کار بگیرد اما در عمل تاکنون نتوانسته ارز دیگری را جایگزین دلار کند و اثرگذاری دلار در اقتصاد کشور را کاهش دهد. برخی از کارشناسان اقتصادی معتقدند جایگزینی یورو با دلار در لایحه بودجه که در راستای سیاست‌های «دلارزدایی» صورت گرفته نیز اقدامی بی‌اثر خواهد بود.

بازی با کلمات

سیدمصطفی هاشمی‌طبا، کارشناس اقتصاد تغییر جایگزینی یورو به جای دلار در بودجه ۱۴۰۳ را بازی با کلمات می‌داند و می‌گوید: «در بودجه ۱۴۰۳ ارز یورو به جای دلار مبنا قرار گرفته و حتی در پیش‌بینی نرخ نفت صادراتی که در مبادلات جهانی بر مبنای دلار است باز هم این رقم با معادل یورو بیان شده است. به نظر می‌رسد این تصمیم اقدامی شعاری است و مطلب دیگری در خود ندارد. احتمالاً براساس شعاری که گفته می‌شد، بودجه بر مبنای دلار بسته نشود این تصمیم سمبلیک را گرفته‌اند چراکه این تغییر، اثر و صرفه اقتصادی ندارد و تنها خواسته‌اند نام و واژه دلار از بودجه حذف شود. بنابراین، این اقدام هیچ اثربخشی در دلارزدایی از سیستم اقتصادی کشور ندارد و کاری که دولت درباره تغییر دلار کرده و روی آن نیز مانور تبلیغاتی انجام می‌دهد بیشتر جنبه نمایشی داشته و ارزش عملیاتی چندانی ندارد. واقعیت امر این است که اولویت بودجه‌های سنواتی اصلاح بودجه است که سال‌هاست شعار آن داده می‌شد اما گویا کاملاً فراموش شده است.»

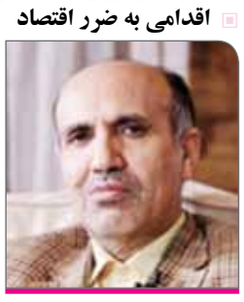
یوان بهتر از یورو بود

همایون دارابی، تحلیلگر اقتصادی با اشاره به تصمیم دلارزدایی در بودجه سال آینده می‌گوید: «می‌شد برای هر ارزی که نسبت به بازارهای دیگر ثابت است، بودجه را تنظیم کرد. این ارز می‌توانست ارزهای پایداری چون درهم امارات باشد یا یوآن چین و... یا حتی بهتر بود ما این کار را با یوآن چین می‌کردیم، چون بزرگ‌ترین شریک تجاری کشور یوآن چین است و می‌توانستیم بودجه را برای فروش نفت بر اساس یوآن چین تنظیم کنیم.»

وی در ادامه گفته «ما اقتصادی داریم که نفت در آن جایگاه مهمی دارد. اینها یا به دلار معامله می‌شوند یا در بازارهای شرق آسیا به یوآن چین دارند دادوستد می‌شوند. هر کدام از این ارزها می‌توانست مبنای تبدیل درآمد دولت از محل فروش کالاها به ریال باشد.»

اقدامی به ضرر اقتصاد

مهدی پازوکی دیگر اقتصاددانی است که این اقدام دولت را زیر سوال برده و به ایلنا گفته است «گمان می‌کنند با این اقدامات می‌توانند دلار را از ارزش بیندازند در حالی که ارز مسلط برای نرخ نفت در بازارهای جهانی دلار است. همین الان بالای ۶۵ درصد تجارت جهانی با دلار است و ایران ۴۰ میلیارد دلار نفت بفروشد این عدد در گردش مالی اقتصاد امریکا که بالای ۱۲ هزار میلیارد دلار است، عددی محسوب نمی‌شود.»

این تحلیلگر اقتصادی معتقد است که جایگزینی یورو با دلار در بودجه به زیان اقتصاد کشور است: «این اقدام اتفاقا به ضرر اقتصاد ایران است و باید تلاش کرد که با توسعه روابط بین‌الملل سهم کشور را در تجارت خارجی افزایش دهیم و به‌طور قطع افزایش مراودات ایران با قدرت‌های جهانی به ضرر رقبای منطقه‌ای خواهد بود اما متاسفانه این موضوعات از سوی سیاست‌گذاران درک نمی‌شوند و محدودیت‌ها را هر روز بیشتر می‌کنند.»

این جایگزینی نه تاثیر دارد و نه کارکرد

هادی حق‌شناس، کارشناس و تحلیلگر اقتصادی نیز در یادداشتی نوشته؛ جایگزینی یورو با دلار در لایحه بودجه نه تاثیر دارد و نه کارکرد.

حق‌شناس می‌گوید: «آنچه در لایحه بودجه ۱۴۰۳ تقدیم مجلس شورای اسلامی شده اتفاقی که افتاده این است که درآمد نفتی به جای اینکه به دلار نوشته شود، بر اساس یورو نوشته شده که بر این اساس هر بشکه نفت ۶۵ یورو است که نزدیک ۷۱ دلار است. در یکی از جدول‌ها نیز نرخ دلار را ۳۰ هزار تومان در نظر گرفته شده است. باید گفت بر این اساس این تغییر شکلی است وگرنه فرقی نمی‌کند فروش نفت را به دلار بگیریم یا یورو و در ارقام بودجه سال کشور نهایتا این نرخ به هر ارزی باشد تبدیل به ریال می‌شود. همین حالا نیز ۵۵۰ هزار میلیارد تومان سهم نفت از بودجه است. مهم نیست دلار است یا یورو که تبدیل شده است؛ مبالغ بودجه بر اساس پول رسمی کشور محاسبه می‌شود. با توجه به این توضیحات تصور می‌کنم این اصلاح یک اصلاح ساختاری نیست و تاثیری نه در ساختار بودجه و نه در کارکرد آن نخواهد داشت.»

فرم اشتراک

چنانچه تمایل به اخذ اشتراک و دریافت روزنامه صمت دارید لطفا فرم را تکمیل و وجه اشتراک به حساب شماره ۰۲۲۴۱۷۴۱۰۵۰۰۰ و یا شماره کارت ۷۰۷۲-۹۹۹۷-۹۹۱۸-۶۰۳۷ نزد بانک ملی به نام موسسه فرهنگی مطبوعاتی گسترش صنعت، معدن و تجارت واریز نمایید. اصل و کپی فیش واریزی را به همراه فرم اشتراک به نشانی خیابان قائم‌مقام-کوچه آزادگان شماره۲۶ ارسال یا برای تسریع امور فرم و فیش مربوط را به شماره ۸-۸۸۱۰۵۳۰۶ ارسال نمایید.

لطفا به این نکات توجه فرمایید:

۱- در صورت تمایل به دریافت نسخه‌های بیشتر خواهشمند است در این قسمت (..... نسخه) مشخص نمایید.

۲- روزنامه مشترکین تهران، هر روز از ساعت ۷ تا ۱۰:۳۰صبح توسط پیک تحویل می‌گردد.

متقاضیان محترم شهرستان‌ها برای اخذ اشتراک از طریق دفاتر سرپرستی و نمایندگی‌های روزنامه صمت در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها اقدام فرمایند و یا به شماره ۸-۸۸۱۰۵۳۰۶ اطلاع دهند.

مشخصات مشترک
نام و نام خانوادگی:
عنوان موسسه:
تلفن ثابت یا تلفن همراه:
آدرس:
کدپستی:

هزینه ارسال در تهران رایگان است

هزینه اشتراک	روزنامه صمت
۱ ماهه	۲۲۰,۰۰۰ تومان
۳ ماهه	۶۶۰,۰۰۰ تومان
۶ ماهه	۱,۳۲۰,۰۰۰ تومان
۹ ماهه	۱,۹۸۰,۰۰۰ تومان
۱۲ ماهه	۲,۶۴۰,۰۰۰ تومان